

ЕКОЛОГІЧНИЙ ПАСПОРТ КІРОВОГРАДСЬКОЇ ОБЛАСТІ ЗА 2018 РІК

2019 рік

Зміст

	<i>стор.</i>
1. Загальна характеристика.....	3
2. Чисельність населення	3
3. Фізико-географічна характеристика	5
4. Перелік екологічно небезпечних об'єктів	6
5. Атмосферне повітря	8
6. Водні ресурси	19
7. Земельні ресурси	30
8. Лісові ресурси	35
9. Рослинний світ.....	43
10. Тваринний світ.....	56
11. Природно-заповідний фонд	65
12. Формування екологічної мережі	71
13. Поводження з відходами та небезпечними хімічними речовинами:.....	74
14. Радіаційна безпека.....	89
15. Моніторинг довкілля	93
16. Міжнародне співробітництво.....	95
17. Планування природоохоронної діяльності.....	96
18. Найважливіші екологічні проблеми регіону.....	120

I. Загальна характеристика

Дата утворення _____	10 січня 1939 року
Територія, км ² _____	24587,8
Кількість адміністративно-територіальних одиниць _____	1030
Кількість міст _____	12
з них обласного підпорядкування _____	4
Кількість селищ _____	27
Кількість сільських населених пунктів _____	991
з них:	
сіл _____	975
селищ _____	16
Чисельність населення, тис. осіб _____	945,5
з них:	
міське _____	597,9
сільське _____	347,6
Щільність населення, тис. осіб на 1 км ² _____	-

II. Чисельність населення

Таблиця 1

Назва міста	Площа, км ²	Наявне населення, тис. осіб
1	2	3
Міста обласного підпорядкування		
м. Кропивницький (міськрада)	103,3	235,9
м.Знам'янка (міськрада)	20,9	27,7
м.Олександрія (міськрада)	68,1	88,7
м.Світловодськ (міськрада)	44,7	52,4
Усього	237,0	404,7
Міста районного підпорядкування		
м.Благовіщенське	7,05	6,1
м.Бобринець	18,13	10,8
м.Гайворон	13,9	14,5
м.Долинська	12,13	18,8

Назва міста	Площа, км ²	Наявне населення, тис. осіб
1	2	3
м.Мала Виска	12,1	10,4
м.Новомиргород	17,83	11,1
м.Новоукраїнка	20,6	16,7
м.Помічна	8,15	9,0
Усього	109,89	97,4
Райони		
Благовіщенський	700,8	22,1
Бобринецький	1496,3	25,1
Вільшанський	645,1	12,2
Гайворонський	695,0	36,8
Голованівський	992,1	29,9
Добровеличківський	1296,5	33,0
Долинський	1275,9	33,1
Знам'янський	1327,9	22,1
Кіровоградський	1557,0	15,0
Компаніївський	967,5	36,6
Маловисківський	1248,0	41,8
Новгородківський	996,6	15,1
Новоархангельський	1205,8	23,9
Новомиргородський	1032,2	27,8
Новоукраїнський	1667,8	40,6
Олександрівський	1158,9	26,3
Олександрійський	1842,0	34,2
Онуфріївський	889,1	17,5
Петрівський	1194,9	23,3
Світловодський	1219,0	11,8
Устинівський	942,4	12,6
Усього	24350,8	540,8

III. Фізико-географічна характеристика

Кіровоградську область утворено 10 січня 1939 року. Площа території області становить 24,6 тис. км², тобто Кіровоградщина займає 4,07 % території держави. За територією область посідає 11-те місце серед областей України.

Розташована Кіровоградщина в центральній частині України у межиріччі Дніпра та Південного Бугу. На півночі межує з Черкаською, на північному сході - з Полтавською, на сході й південному сході - з Дніпропетровською, на півдні - з Миколаївською, на південному заході - з Одеською, на заході - з Вінницькою областями. Протяжність області з півночі на південь - майже 150 км, зі сходу на захід - понад 300 км.

Сприятливими факторами географічного розташування області є безпосереднє сусідство з розвинутими в промисловому відношенні Придніпров'ям і Донбасом, наявність густої мережі транзитних залізниць та автомагістралей, газопроводів та нафтопроводів, вихід до Дніпра (пристань у Світловодську). Кіровоградщина лежить у межах двох фізико-географічних зон - лісостепової і степової (більша частина). Агрокліматичні та агрогрунтові умови області сприятливі для розвитку сільського господарства.

Клімат Кіровоградської області помірно континентальний. Територією області з південного заходу на північний схід проходить смуга високого атмосферного тиску (вісь Воейкова), на півночі від якої переважають вологі повітряні маси, що їх приносять західні вітри з Атлантичного океану, на півдні - континентальні повітряні маси. Зима малоснігова, м'яка, з частими відлигами. Літо спекотне з невеликими опадами. На території області переважають північно-східні та північно-західні вітри, у травні різко збільшується кількість східних вітрів.

За походженням рельєф Кіровоградської області переважно ерозійний, тобто вироблений талими водами, річками та тимчасовими водотоками. Основними й найпоширенішими формами рельєфу є вододільні плато, річкові долини, яри та балки. Річки Кіровоградщини належать до басейнів Дніпра і Південного Бугу.

На північно-східній межі протікає річка Дніпро (його основні притоки Цибульник, Інгулець), на південно-західній - Південний Буг (його притоки Інгул, Синюха, Синиця).

Ґрунти області мають високу родючість. Ґрунтовий покрив області характерний для перехідної зони від південного лісостепу до північного степу. Для південно-східних районів найбільш поширеними ґрунтами є чорноземи звичайні, середньо - та малогумусні, а в південній частині - чорноземи звичайні малогумусні. Є також сірі лісові, болотні та ін. ґрунти. Еродованість земель становить: у південно-східній частині області - 53 %, у західній - 43 %. Понад 76 % степової і понад 70 % лісостепової частин області займають орні землі.

IV. Перелік екологічно небезпечних об'єктів

Таблиця 2

№ з/п	Назва екологічно небезпечного об'єкту	Вид економічної діяльності	Відомча належність (форма власності)	Примітка
1	ДП "Східний гірничо-збагачувальний комбінат"	Добування уранової та торієвої руди. Виробництво та переробка ядерного палива	Загально-державна власність	Накопичено 45314,325 тис. тонн відходів у хвостосховищі у балці "Щербаківська" (Петрівський район)
2	ТОВ "Побужський феронікелевий комбінат"	Виробництво кольорових металів (нікелю)	Приватна власність	Викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря 3522,775 т на рік
3	Кіровоградське ВКГ ОКВП "Дніпро-Кіровоград"	Забір, очищення та скид стічних вод	Комунальна власність	Скид 12,07 млн. м ³ стічних вод на рік

ДП "Східний гірничо-збагачувальний комбінат"

ТОВ "Побужський феронікелевий комбінат"

V. Атмосферне повітря

Атмосферне повітря це життєво важливий компонент навколишнього природного середовища, який є природною сумішшю газів, що перебувають за межами житлових, виробничих та інших приміщень.

Охороною атмосферного повітря є система заходів, пов'язаних зі збереженням, поліпшенням та відновленням природного стану атмосферного повітря, створенням сприятливих умов для життєдіяльності, забезпеченням екологічної безпеки та запобіганням шкідливому впливу атмосферного повітря на здоров'я людей та навколишнє природне середовище.

Причинами надмірних викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря є робота підприємств в умовах зношеності основних фондів, недосконалість технологічних процесів базових галузей промисловості, недостатня забезпеченість останніх очисними спорудами для уловлювання та утилізації забруднюючих речовин, введення в дію нових підприємств.

Кіровоградська область має потужно розвинений промисловий потенціал, що зумовлює значне техногенне навантаження на навколишнє середовище. Основними забруднювачами довкілля є підприємства добувної та переробної промисловості, транспорту та зв'язку.

У 2018 році обсяг викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря по регіону в порівнянні з попереднім 2017 роком за даними Головного управління статистики у Кіровоградській області дещо зменшився і становить 12165,286 т.

Зменшення обсягів викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря підприємствами обумовлене впровадженням на підприємствах природоохоронних заходів, встановлених умовами дозволів на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами та регіональними природоохоронними програмами, а також поступовим проведенням налагоджувальних робіт обладнання на підприємствах.

Динаміка обсягів викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря за 2018 рік та два попередні

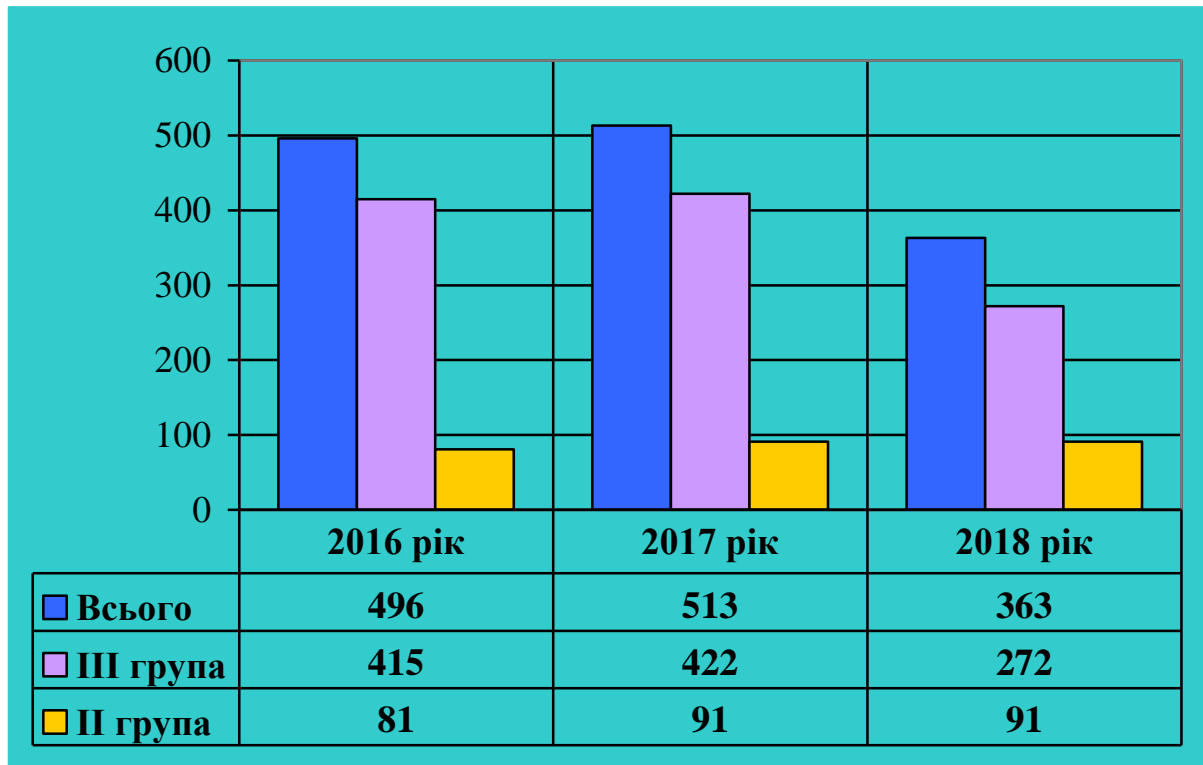
Таблиця 3

Показники	2016 рік	2017 рік	2018 рік
1	2	3	4
Загальна кількість (одиниць) дозволів на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря, виданих у поточному році суб'єкту господарювання, об'єкт якого належить до:	496	513	363
другої групи	81	91	91
третьої групи	415	422	272
Викиди забруднюючих речовин та парникових газів від стаціонарних джерел, тис. т	11,8	12,2	12,17
Викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел у розрахунку на км ² , кг	480,5	496,3	494,8

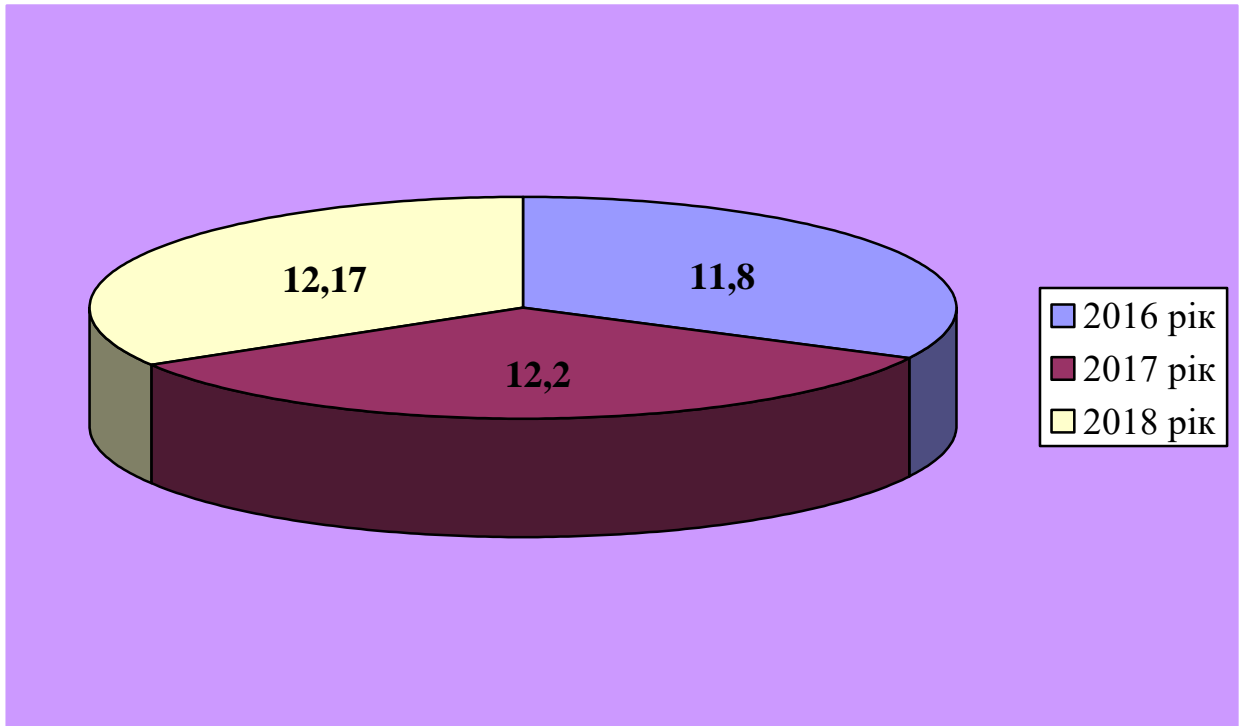
Викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел у розрахунку на одну особу, кг	12,2	12,7	12,8
---	------	------	------

Загальна кількість суб'єктів господарювання, які здійснюють викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря, од.

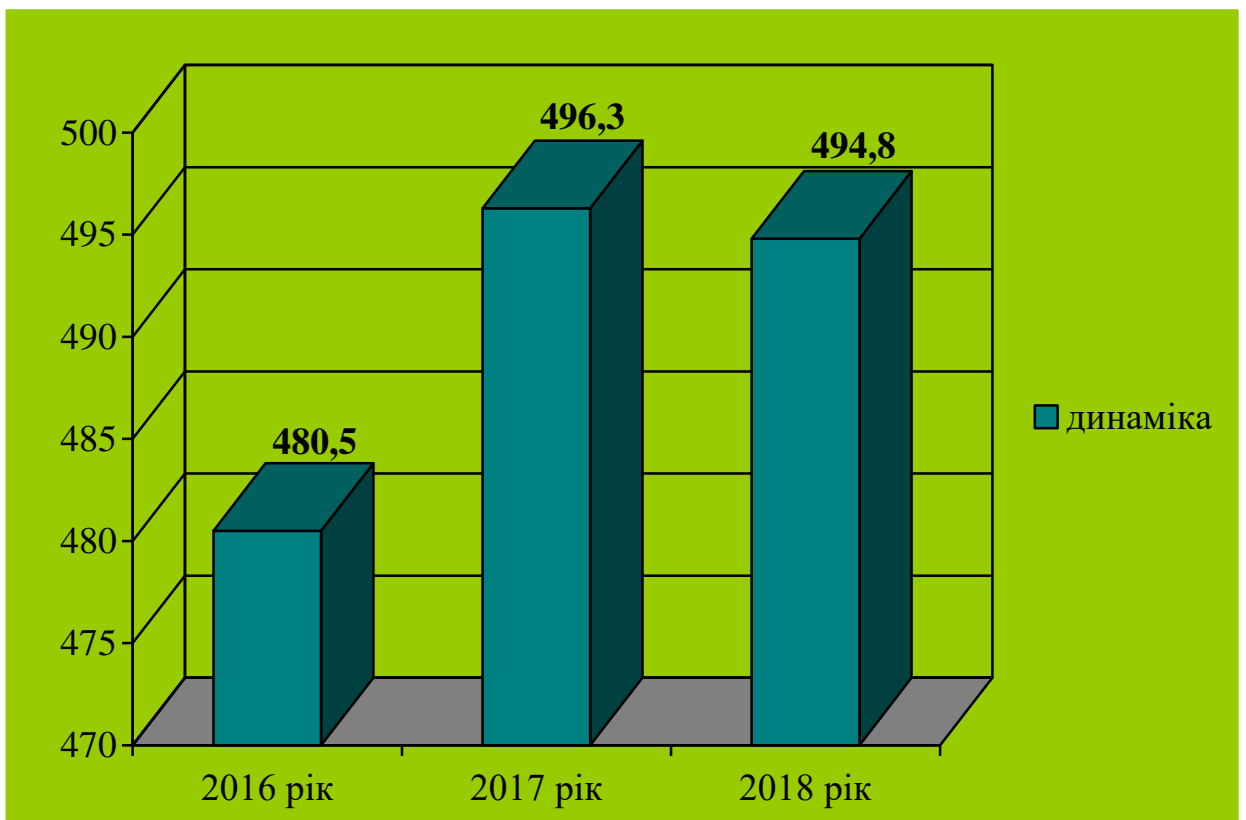
Діаграма 1

Викиди забруднюючих речовин та парникових газів від стаціонарних джерел, тис. тонн

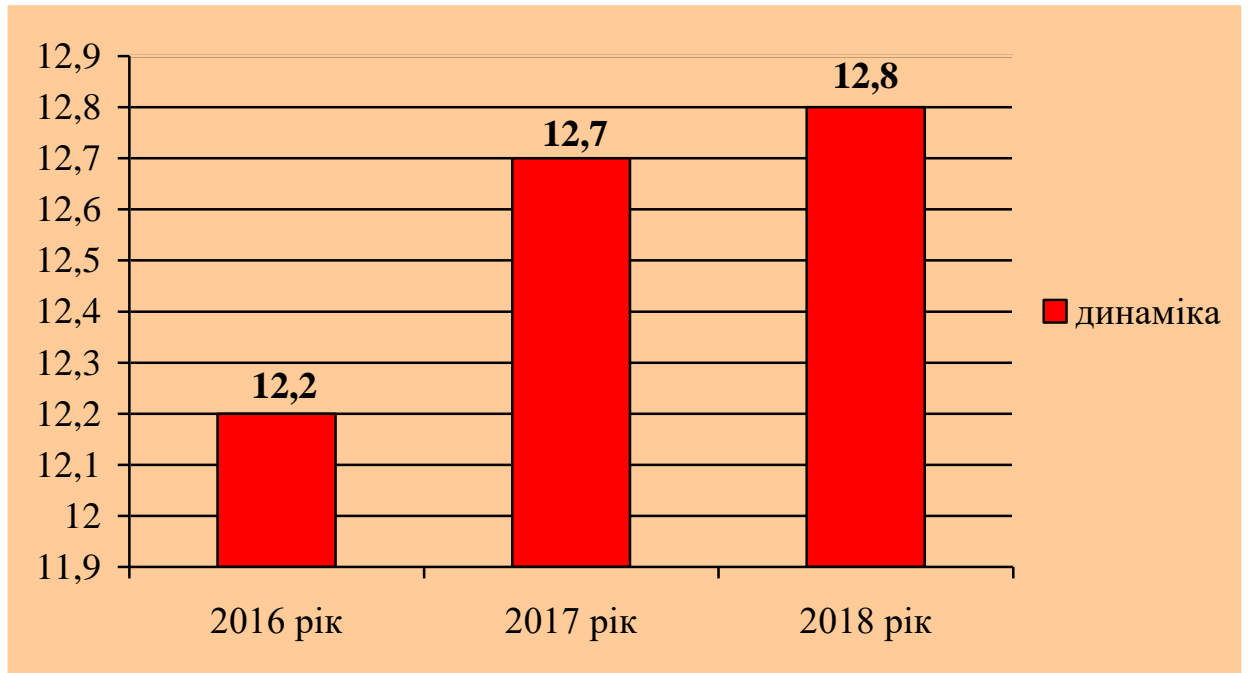
Діаграма 2

Викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел у розрахунку на км², кг

Діаграма 3

Викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел у розрахунку на одну особу, кг

Діаграма 4

Вміст забруднюючих речовин в атмосферному повітрі міст

Таблиця 4

Назва забруднюючої речовини	Місто	Середньорічний вміст, мг/м ³	Середньодобові ГДК, мг/м ³	Максимальні разові ГДК, мг/м ³	Максимальний вміст, мг/м ³
1	2	3	4	5	6
Пил неорганічний	м. Кропивницький	0,22	0,15	0,5	0,7
Діоксид сірки		0,018	0,050	0,5	0,048
Розчинені сульфати		0,01	-	-	0,03
Оксид вуглецю		1,7	3,0	5,0	5,0
Діоксид азоту		0,03	0,04	0,2	0,08
Оксид азоту		0,02	0,06	0,4	0,06
Сажа		0,03	0,05	0,15	0,18
Формальдегід		0,004	0,003	0,035	0,011
Пил неорганічний	м. Олександрія	0,21	0,15	0,5	0,7
Діоксид сірки		0,018	0,050	0,500	0,052
Розчинені сульфати		0,01	-	-	0,02
Діоксид азоту		0,03	0,04	0,2	0,10
Сажа		0,05	0,05	0,15	0,20
Пил	м. Світловодськ	0,09	0,40	0,15	0,50
Діоксид сірки		0,015	0,096	0,05	0,50
Розчинні сульфати		0,007	0,02	-	-
Оксид вуглецю		1	3	3	5
Діоксид азоту		0,03	0,14	0,04	0,20

Оксид азоту		0,03	0,13	0,06	0,40
Формальдегід		0,002	0,025	0,003	0,035
Кадмій		0,001	0,002	-	0,30*
Залізо		0,400	1,230	-	40,0*
Марганець		0,016	0,040	-	1,00*
Мідь		0,013	0,020	-	2,00*
Нікель		0,017	0,030	-	1,00*
Свинець		0,018	0,030	-	0,30*
Хром		0,009	0,020	-	2,50*
Цинк		0,058	0,170	-	50,0*

*- важкі метали, визначаються у ЦГО

Основні забруднювачі атмосферного повітря за 2018 рік

Таблиця 5

№ з/п	Назва об'єкта	Частка викидів забруднюючої речовини			Частка оснащення джерел викидів газоочисними установками (ГОУ), %	Ефективність роботи ГОУ, %	Зменшення обсягів викидів за рахунок впровадження природоохоронних заходів, т/рік *	
		усього викидів, т/рік	до загального обсягу викидів об'єкта, %	до загального обсягу викидів населеного пункту, %			очікуване	фактичне
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	ТОВ «Побужський феронікелевий комбінат» смт Побузьке Голованівський район	3522,775	100,0	-	-	-	-	-
2	Філія управління магістральних газопроводів «Черкаситрансгаз» ПАТ «Укртрансгаз» ЛВУМГ смт Олександрівка	982,626	100,0	-	-	-	-	-
3	ПрАТ «Центральний гірничо-збагачувальний комбінат» (Петрівський рудник) смт Петрове	638,004	100,0	-	-	-	-	-
4	Філія управління магістральних газопроводів «Черкаситрансгаз» ПАТ «Укртрансгаз» Олександрівського ЛВУМГ КС «Кіровоградська» с. Мар'ївка Компаніївський район	602,086	100,0	-	-	-	-	-

1	2	3	4	5	6	7	8	9
5	Філія управління магістральних газопроводів «Черкаситрансгаз» ПАТ «Укртрансгаз» Кременчуцького ЛВУМГ КС «Задніпровська» с. Павлівка Світловодський район	520,508	100,0	-	-	-	-	-
6	ТОВ «Олександрійський цукровий завод» смт Приютівка Олександрійський район	452,996	100,0	-	-	-	-	-
7	ПрАТ «Кропивницький олійноекстракційний завод» м. Кропивницький	452,738	100,0	-	-	-	-	-
8	ТОВ «Придніпровський олійноекстракційний завод» м. Кропивницький	377,345	100,0	-	-	-	-	-
9	ТОВ «Кіровоградський завод будівельних матеріалів № 1» м. Кропивницький	318,273	100,0	-	-	-	-	-
10	ПП «Віктор і К» смт Власівка м. Світловодськ	287,863	100,0	-	-	-	-	-

*Графи 8, 9 заповнюються тільки щодо виконаних заходів.

Викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря за видами економічної діяльності

Таблиця 6

№ з/п	Види економічної діяльності	Обсяги викидів за регіоном	
		т	відсотків до загального підсумку
1	2	3	4
Усього		12165,286	100,0
1	Сільське господарство, мисливство та надання пов'язаних із ними послуг	672,897	5,5
1.1	Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур	581,723	4,8
1.2	Вирощування овочів і баштанних культур, коренеплодів бульбоплодів	0,827	0,0
1.3	Розведення великої рогатої худоби молочних порід	11,317	0,1
1.4	Розведення свиней	57,615	0,5
1.5	Допоміжна діяльність у рослинництві	21,415	0,2
2	Лісове господарство та лісозаготівлі	1,577	0,0
2.1	Лісозаготівлі	1,577	0,0
3	Добування металевих руд	925,602	7,6
3.1	Добування залізних руд	638,004	5,2
3.2	Добування уранових і торієвих руд	287,598	2,4
4	Добування інших корисних копалин та розроблення кар'єрів	914,789	7,5
4.1	Добування декоративного та будівельного каменю, вапняку, гіпсу, крейди та глинистого сланцю	67,785	0,6
4.2	Добування піску, гравію, глини і каоліну	814,743	6,7
4.3	Добування інших корисних копалин та розроблення кар'єрів, н.в.і.у	32,261	0,3
5	Виробництво харчових продуктів	1898,424	15,6
5.1	Виробництво м'ясних продуктів	21,293	0,2
5.2	Інші види перероблення та консервування фруктів і овочів	3,343	0,0
5.3	Виробництво олії та тваринних жирів	1320,234	10,9
5.4	Перероблення молока, виробництво масла та сиру	0,486	0,0
5.5	Виробництво морозива	14,048	0,1
5.6	Виробництво продуктів борошномельно-круп'яної промисловості	10,519	0,1
5.7	Виробництва хліба та хлібобулочних виробів; виробництво борошняних кондитерських виробів, тортів і тістечок нетривалого зберігання	4,049	0,0

1	2	3	4
5.8	Виробництво сухарів і сухого печива; виробництво борошняних кондитерських виробів, тортів і тістечок тривалого зберігання	1,155	0,0
5.9	Виробництво цукру	507,515	4,2
5.10	Виробництво какао, шоколаду та цукрових кондитерських виробів	15,782	0,1
6	Виробництво напоїв	25,095	0,2
6.1	Дистиляція, ректифікація та змішування спиртних напоїв	9,273	0,1
6.2	Виробництво безалкогольних напоїв; виробництво мінеральних вод та інших вод, розлитих у пляшки	15,822	0,1
7	Оброблення деревини та виготовлення виробів з деревини та корка, крім меблів; виготовлення виробів із соломки та рослинних матеріалів для плетіння	29,703	0,2
7.1	Виробництво фанери, дерев'яних плит і панелей, шпону	29,283	0,2
7.2	Виробництво дерев'яної тари	0,42	0,0
8	Виробництво паперу та паперових виробів	0,011	0,0
8.1	Виробництво інших виробів з паперу та картону	0,011	0,0
9	Виробництво хімічних речовин і хімічної продукції	180,415	1,5
9.1	Виробництво інших основних органічних хімічних речовин	0,342	0,0
9.2	Виробництво фарб, лаків і подібної продукції, друкарської фарби та мастик	180,071	1,5
9.3	Виробництво клеїв	0,002	0,0
10	Виробництво гумових і пластмасових виробів	0,026	0,0
10.1	Виробництво інших виробів із пластмас	0,026	0,0
11	Виробництво іншої неметалевої мінеральної продукції	344,771	2,8
11.1	Виробництво цегли, черепиці та інших будівельних виробів із випаленої глини	318,273	2,6
11.2	Виготовлення виробів із бетону для будівництва	17,38	0,1
11.3	Виробництво неметалевих мінеральних виробів, н.в.і.у.	9,118	0,1
12	Металургійне виробництво	3547,076	29,2
12.1	Виробництво інших кольорових металів	3522,775	29,0
12.2	Лиття чавуну	24,301	0,2
13	Виробництво готових металевих виробів, крім машин і устаткування	63,201	0,5
13.1	Виробництво будівельних металевих конструкцій і частин конструкцій	1,672	0,0

1	2	3	4
13.2	Кування, пресування, штампування, профілювання; порошкова металургія	0,41	0,0
13.3	Виробництво сталевих бочок і подібних контейнерів	61,119	0,5
14	Виробництво електричного устаткування	18,504	0,2
14.1	Виробництво електророзподільної та контрольної апаратури	18,504	0,2
15	Виробництво машин і устаткування, н.в.і.у.	85,415	0,7
15.1	Виробництво гідравлічного та пневматичного устаткування	64,477	0,5
15.2	Виробництво інших pomp і компресорів	4,514	0,0
15.3	Виробництво машин і устаткування для сільського та лісового господарства	16,424	0,1
16	Виробництво інших транспортних засобів	0,011	0,0
16.1	Виробництво залізничних локомотивів і рухомого складу	0,011	0,0
17	Виробництво меблів	81,464	0,7
17.1	Виробництво меблів для офісів і підприємств торгівлі	9,084	0,1
17.2	Виробництво матраців	72,38	0,6
18	Ремонт і монтаж машин і устаткування	2,147	0,0
18.1	Ремонт і технічне обслуговування машин і устаткування промислового призначення	0,052	0,0
18.2	Ремонт і технічне обслуговування інших машин і устаткування	2,095	0,0
19	Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря	292,062	2,4
19.1	Розподілення електроенергії	4,687	0,0
19.2	Виробництво газу	26,664	0,2
19.3	Розподілення газоподібного палива через місцеві (локальні) трубопроводи	1,475	0,0
19.4	Постачання пари, гарячої води та кондиційованого повітря	259,236	2,1
20	Забір, очищення та постачання води	12,664	0,1
20.1	Забір, очищення та постачання води	12,664	0,1
21	Будівництво будівель	5,05	0,0
21.1	Будівництво житлових і нежитлових будівель	5,05	0,0
22	Будівництво споруд	11,165	0,1
22.1	Будівництво доріг і автострад	11,165	0,1
23	Оптова торгівля, крім торгівлі автотранспортними засобами та мотоциклами	11,938	0,1
23.1	Оптова торгівля твердим, рідким, газоподібним паливом і подібними продуктами	11,938	0,1

1	2	3	4
24	Роздрібна торгівля, крім торгівлі автотранспортними засобами та мотоциклами	30,582	0,3
24.1	Роздрібна торгівля пальним	30,52	0,3
24.2	Роздрібна торгівля фармацевтичними товарами в спеціалізованих магазинах	0,062	0,0
25	Наземний і трубопровідний транспорт	2211,402	18,2
25.1	Вантажний залізничний транспорт	65,46	0,5
25.2	Пасажирський наземний транспорт міського та приміського сполучення	0,034	0,0
25.3	Трубопровідний транспорт	2145,908	17,6
26	Складське господарство та допоміжна діяльність у сфері транспорту	290,104	2,4
26.1	Складське господарство	109,539	0,9
26.2	Допоміжне обслуговування наземного транспорту	180,565	1,5
27	Тимчасове розміщення	0,218	0,0
27.1	Діяльність готелів і подібних засобів тимчасового розміщення	0,218	0,0
28	Телекомунікації (електрозв'язок)	4,360	0,0
28.1	Діяльність у сфері провідного електрозв'язку	4,360	0,0
28.2	Надання фінансових послуг, крім страхування та пенсійного забезпечення	4,245	0,0
28.3	Інші види грошового посередництва	4,245	0,0
29	Операції з нерухомим майном	2,102	0,0
29.1	Надання в оренду й експлуатацію власного чи орендованого нерухомого майна	2,102	0,0
30	Інша професійна, наукова та технічна діяльність	3,478	0,0
31	Ветеринарна діяльність	0,403	0,0
32	Державне управління й оборона; обов'язкове соціальне страхування	218,582	1,8
32.1	Державне управління загального характеру	81,901	0,7
32.2	Регулювання у сферах охорони здоров'я, освіти, культури та інших соціальних сферах, крім обов'язкового соціального страхування	92,692	0,8
32.3	Регулювання та сприяння ефективному веденню економічної діяльності	1032	0,1
32.4	Діяльність у сфері оборони	21,569	0,2
32.5	Діяльність у сфері охорони громадського порядку та безпеки	11,945	0,1
32.6	Діяльність пожежних служб	0,155	0,0
33	Освіта	114,914	0,9
33.1	Загальна середня освіта	98,133	0,8

1	2	3	4
33.2	Професійно-технічна освіта	8,162	0,1
33.3	Вища освіта	4,948	0,0
33.4	Інші види освіти, н.в.і.у.	3,671	0,0
34	Охорона здоров'я	142,691	1,2
34.1	Діяльність лікарняних закладів	122,622	1,0
34.2	Загальна медична практика	18,287	0,2
34.3	Інша діяльність у сфері охорони здоров'я	1,782	0,0
35	Надання послуг догляду із забезпеченням проживання	18,198	0,1
35.1	Надання послуг догляду із забезпеченням проживання для осіб похилого віку та інвалідів	7,162	0,1
35.2	Надання інших послуг догляду із забезпеченням проживання	11,036	0,1

VI. Водні ресурси

Водний фонд області - 1599 річок, загальною довжиною 7233,6 км. Всі водотоки області згідно з водогосподарським районуванням територій України, належать до двох басейнів: Південного Бугу та Дніпра. У свою чергу басейн р. Дніпра на території області - це частини суббасейнів Середнього Дніпра та Нижнього Дніпра.

Область малозабезпечена місцевими водними ресурсами. Її гідрогеологічні умови малосприятливі для формування запасів підземних вод, оскільки область розташована в зоні Українського кристалічного масиву. Це є причиною того, що близько 30% пробурених свердловин безводні, інші мають низькі дебіти, що дає можливість забезпечувати в основному лише потреби сільськогосподарського виробництва.

За даними звітності 2-ТП (водгосп) водокористувачами області в 2018 році було забрано 163,7 млн. м³ води, що на 35,5 млн.м³, або на 17,8 % менше, ніж у попередньому році. Із загального обсягу із поверхневих водних джерел забрано – 146,78 млн. м³ та із підземних – 16,92 млн.м³.

Протягом 2018 року використано всього свіжої води 37,67 млн.м³, в тому числі на виробничі потреби – 16,29 млн.м³, на питні та санітарно-гігієнічні потреби – 18,35 млн.м³ води, зрошення – 2,898 млн.м³ та інші потреби - 0,123 млн.м³.

Фактичний скид зворотних вод в поверхневі водні об'єкти склав 24,88 млн.м³, з них забруднених – 3,319 млн.м³, нормативно чистих без очистки – 1,294 млн.м³, нормативно очищених – 12,72 млн.м³, що пройшли очистку на біологічних та механічних очисних спорудах.

Скидання недостатньо очищених вод, у порівнянні з 2017 роком збільшилось на 1,99 млн.м³ та складає 13,34 % від загального скиду зворотних вод.

Дозвільна діяльність у сфері водокористування

Таблиця 7

Дозволи на спеціальне водокористування	За роками											
	2016 рік				2017 рік**				2018 рік**			
	короткостроковий (до 3 років)	довгостроковий			короткостроковий (до 3 років)	довгостроковий			короткостроковий (3 роки)	довгостроковий		
		3-5 років	5-10 років	10-25 років		3-5 років	5-10 років	10-25 років		3-5 років	5-10 років	10-25 років
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
У разі використання води водних об'єктів загальнодержавного значення:	38	119	0	0	27	127	0	0	46	119	0	0
видано вперше	3	27	0	0	25	118	0	0	45	119	0	0
видано повторно на новий строк	35	1	0	0	2	9	0	0	8	0	0	0
анульовано*	8	28	0	0	2	9	0	0	14	3	0	0

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
У разі використання води водних об'єктів місцевого значення	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
видано вперше	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
видано повторно на новий строк	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
анульовано*	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

* Підстави для анулювання дозволу на спеціальне водокористування:

згідно з поданою водокористувачем заявою (клопотанням) – анульовано 17 дозволів наступним водокористувачам, а саме: СГ «Степ», ТОВ «Елгран», СТОВ «Михайлівське», Олександрійське МУВГ, Кропивницьке МУВГ, Новомиргородське МУВГ, СТОВ «Світоч», КЕВ м. Кропивницький, ФОП Лучук В.М., ФО Кокот В.І., ТОВ «Аграрні інвестиції 2012», ТОВ «Оліум Груп», ДП «Східний гірничо-збагачувальний комбінат» Смолінська шахта, ДП «Східний гірничо-збагачувальний комбінат» Інгульська шахта, ПАТ «Українська залізниця» Філія «ЦУП» Знам'янський кар'єр, ПАФ «Глодоси», КП «Надія» Кіровоградського району.

** Відповідно до Закону України від 07 лютого 2017 року № 1830-VIII «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України, що регулюють відносини, пов'язані з одержанням документів дозвільного характеру щодо спеціального водокористування» внесено зміни до Водного кодексу України, які набрали чинності з 04 червня 2017 року, згідно з якими дозволи на спеціальне водокористування департаментом не видаються. Тому інформація наведена за даними сектору Державного агентства водних ресурсів у Кіровоградській області.

Водні об'єкти регіону

Таблиця 8

Водні об'єкти	Кількість одиниць	Примітка
Усього	4452	До кількості водних об'єктів 4450 входить: 1599 – річок, з них: (2- великі, 8 - середні, 1589 – малі) 1 – озеро 2788 – ставків 63 – водосховища 1-канал
у тому числі:	-	
місцевого значення	-	
з них передано в оренду, зокрема	-	
водосховищ (крім водосховищ комплексного призначення)	-	
ставків	-	
озер	-	
замкнених природних водойм	-	
акваторій (водного простору) внутрішніх морських вод, територіального моря, виключної (морської) економічної зони України	-	
загальнодержавного значення	4452	
з них передано в оренду, зокрема	1143	
водосховищ (крім водосховищ комплексного призначення)	32	
ставків	1111	
озер	-	
замкнених природних водойм	-	
акваторій (водного простору) внутрішніх морських вод, територіального моря, виключної (морської) економічної зони України	-	

Динаміка водокористування

Таблиця 9

Показники	Одиниця виміру	2016 рік	2017 рік	2018 рік
1	2	4	5	5
Забрано води з природних джерел, усього	млн. м ³	200,8	199,2	163,7
у тому числі:				
поверхневої	млн. м ³	183,67	181,76	146,78
підземної	млн. м ³	17,13	17,44	16,92
морської	млн. м ³	-	-	-
Забрано води з природних джерел у розрахунку на одну особу	м ³	207,9	208,3	173,14
Використано свіжої води, усього	млн. м ³	50,3	54,48	37,67
у тому числі на потреби:				
господарсько-питні	млн. м ³	18,9	19,01	18,35
виробничі	млн. м ³	29,86	33,68	16,29
сільськогосподарські	млн. м ³			
зрошення	млн. м ³	1,51	1,668	2,898
Використано свіжої води у розрахунку на одну особу	м ³	52,09	56,97	39,84
Втрачено води при транспортуванні	млн. м ³	7,624	6,241	5,605
	% до забраної води	3,8	3,1	3,4
Скинуто зворотних вод, усього	млн. м ³	47,96	49,66	30,98
у тому числі:				
у підземні горизонти	млн. м ³	1,468	1,75	1,627
у накопичувачі	млн. м ³			
на поля фільтрації	млн. м ³			
у поверхневі водні об'єкти	млн. м ³	42,0	43,65	24,88
Скинуто зворотних вод у поверхневі водні об'єкти, усього	млн. м ³	42,0	43,65	24,88
з них:				
нормативно очищених, усього	млн. м ³	14,99	14,48	12,72
у тому числі:				
на спорудах біологічного очищення	млн. м ³	14,85	14,25	12,51
на спорудах фізико-хімічного очищення	млн. м ³	0,003	0,002	-
на спорудах механічного очищення	млн. м ³	0,133	0,225	0,206
нормативно (умовно) чистих без очищення	млн. м ³	18,28	20,49	1,294
забруднених, усього	млн. м ³	1,429	1,328	3,319
у тому числі:				
недостатньо очищених	млн. м ³	1,429	1,328	3,319
без очищення	млн. м ³	-	-	-
Скинуто зворотних вод у поверхневі водні об'єкти у розрахунку на одну особу	м ³	43,5	45,6	26,31

Обсяг оборотної, повторної і послідовно використаної води

Таблиця 10

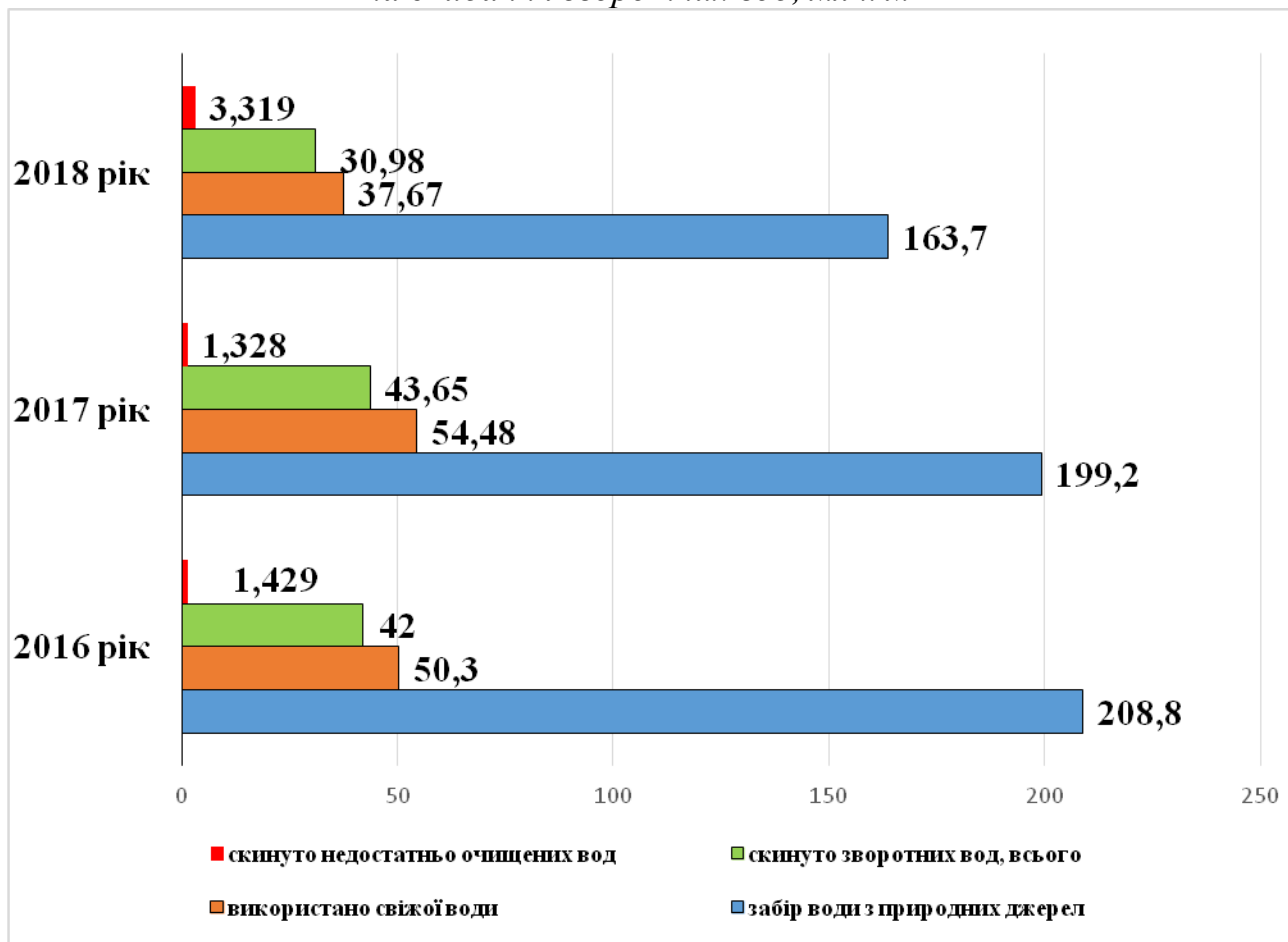
Види економічної діяльності	2016 рік		2017 рік		2018 рік	
	млн. м ³ на рік	% економії свіжої води за рахунок оборотної	млн. м ³ на рік	% економії свіжої води за рахунок оборотної	млн. м ³ на рік	% економії свіжої води за рахунок оборотної
Усього по області	148,7	83,19	54,48	79,78	37,67	88,11
у тому числі:						
промисловість	131,1	95,95	6,505	95,89	6,998	95,3
сільське господарство			24,65	42,55	6,861	80,8
житлово-комунальне господарство	1,766	23,26	22,64	24,11	23,17	27,33

Скидання зворотних вод та забруднюючих речовин водокористувачами – забруднювачами поверхневих водних об'єктів

Таблиця 11

Назва водокористувача-забруднювача	2016 рік		2017 рік		2018 рік	
	об'єм скидання зворотних вод, млн.м ³	обсяг забруднюючих речовин, т	об'єм скидання зворотних вод, млн.м ³	обсяг забруднюючих речовин, т	об'єм скидання зворотних вод, млн.м ³	обсяг забруднюючих речовин, т
р. Інгулець басейн р. Дніпро						
Знам'янське ВКГ ОКПВ "Дніпро-Кіровоград"	0,66	419,1	0,676	435,0	0,637	405,06
Олександрійське ВКГ ОКПВ "Дніпро-Кіровоград"	-	-	-	-	2,018	999,52
р.Південний Буг, басейн р.Південний Буг						
Смолінське ВКГ ОКПВ "Дніпро-Кіровоград"	0,225	189,0	0,3	302,182	0,339	262,04

Обсяги забору, використання води з природних об'єктів
та скидання зворотних вод, млн. м³

Діаграма 5

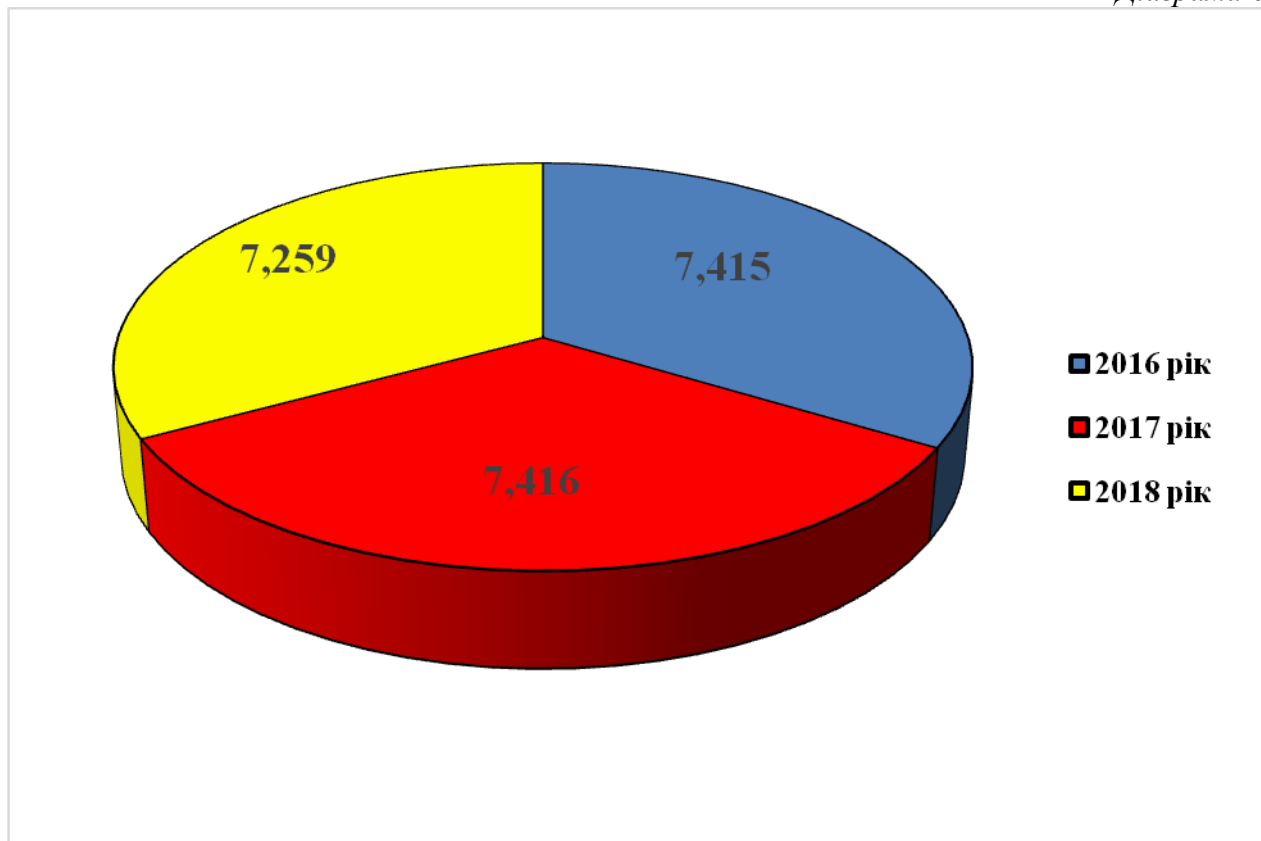
Скидання забруднюючих речовин із зворотними водами
у поверхневі водні об'єкти

Таблиця 12

Скидання забруднюючих речовин по регіону	2016 рік		2017 рік		2018 рік	
	обсяг забруднюючих речовин, тис. т	% до загального обсягу	обсяг забруднюючих речовин, тис. т	% до загального обсягу	обсяг забруднюючих речовин, тис. т	% до загального обсягу
Скинуто забруднюючих речовин, усього	7,415	-	7,416	-	7,259	-
Скинуто забруднюючих речовин з перевищенням нормативів гранично допустимого скидання	-	-	-	-	-	-

*Обсяги забруднюючих речовин, які скинуто зі зворотними водами
у поверхневій водні об'єкти, тис. тонн*

Діаграма 6

Основні водоносні горизонти

Таблиця 13

Геологічний індекс водовмісний порід	Кількість прогнозних ресурсів, тис. м ³ /добу	Кількість експлуатаційних запасів, тис. м ³ /добу
Q	21,2	19,07
N	0,3	0
PG	307,4	151,846
K	7,2	7,250
AR-PR	68,5	46,745
Всього	404,6	224,911

*Середньорічні концентрації речовин у контрольних створах водних об'єктів Кіровоградської області
за 2018 рік(мг/л)*

Таблиця 14

Місце спостереження за якістю води	Показники складу та властивостей												
	Завислі речовини	БСК ₅	Мінералізація	Сульфати	Хлориди	Азот амонійний	Нітраги	ХСК	Нітриги	Фосфати	Залізо	Мідь	Розчинений кисень
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
<i>Контрольні створи водного об'єкту господарсько-побутового призначення</i>													
р. Дніпро 582 км, Придніпровська ЗС с.Подорожнє Світловодського р-ну	17,88	2,8	249,67	40,02	20,01	0,28	0,41	28,4	0,02	0,12	0,06	0,01	8,87
р. Інгулець права притока р. Дніпро, 502 км, с. Диківка, Диківське в-ще	15,98	3,34	603,25	91,06	50,29	0,33	0,61	36,7	0,02	0,79	0,1	0,02	9,64
р. Інгулець, права притока р. Дніпро 483км, с. Марто-Іванівка	12,98	3,32	571,5	148,09	62,72	12,9	13,6	33,5	0,12	1,15	0,07	0,02	9,77
р. Інгулець 393км, Іскрівське водосховище, смт. Петрове, питний водозабір	10,21	3,31	522,0	151,2	52,27	0,39	3,46	32,4	0,06	0,42	0,07	0,02	9,05
р. Інгул, ліва притока р. П.Буг 318 км, питний водозабір, м. Кропивницький	12,58	2,77	734,92	189,92	76,24	0,33	3,33	29,1	0,04	0,14	0,05	0,02	9,72
р. Сугоклія, права притока р. Інгул 4 км, м.Кропивницький	17,22	3,46	974,58	319,2	87,7	0,46	3,99	36,4	0,08	0,03	0,05	0,02	9,75
р. Інгул 305км, с. Первозванівка, нижче скиду ДП"СхідГЗК" Інгульської шахти та ОКВП "Дніпро-Кіровоград"	13,72	3,05	891,0	253,3	97,87	0,9	17,0	29,2	0,3	1,33	0,12	0,02	9,93

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
р. Грузька, права притока р. Інгул 4 км, Лелеківське в-ще, Кіровоградська приміська ЗС	17,47	3,4	701,0	213,47	59,3	0,21	0,56	32,1	0,01	0,21	0,04	0,02	8,82
р. Плетений Ташлик, права притока р. Чорний Ташлик 2 км, с. Новоолександрівка, техн.. в/з	15,33	3,56	1012,9	334,88	78,49	0,42	1,55	37,2	0,02	0,08	0,04	0,02	9,64
р. Чорний Ташлик, ліва притока р. Синюха 89км, с. Звірівка Новоукраїнського району	12,28	3,37	1007,5	334,2	94,87	0,37	7,21	35,0	0,26	0,14	0,05	0,02	9,58
р. Кільтень, ліва притока р. Велика Вись 24км, с. Нововознесенка Маловисківського району	9,6	3,15	598,75	87,06	66,62	0,39	0,91	29,7	0,08	1,21	0,08	0,02	9,32
р. Сухоклія, права притока р. Інгул 26 км, м. Бобринець, питний водозабір	11,88	3,31	1218,3	461,3	102,6	0,42	3,05	35,5	0,05	0,14	0,04	0,01	9,77
р. Велика Вись, ліва притока р. Синюха 95км, с. Лікареве Новомиргородського району	14,16	3,53	608,25	93,06	52,06	0,38	1,97	35,7	0,06	0,6	0,12	0,02	9,46
р. Чорний Ташлик, ліва притока р. Синюха 51 км, питний водозабір, смт. Помічна	10,01	3,46	1056,3	344,88	99,4	0,36	6,66	35,8	0,1	0,13	0,05	0,02	9,74
Р. Синюха ліва притока р. Південний Буг Новоархангельське в-ще, питний водозабір смт Смоліно	6,37	2,98	536,25	77,22	48,7	0,3	2,77	27,9	0,03	0,44	0,04	0,01	10,0

Інструментально-лабораторний контроль якості поверхневих вод у 2018 році

Таблиця 15

Назва водного об'єкту	Кількість контрольних створів, в яких здійснювались вимірювання, од.		Відібрано та проаналізовано проб води, од.	Кількість показників, у тому числі забруднюючих речовин, що визначалися, од.	Кількість випадків та назва речовин з перевищенням ГДК, од.
	усього	з перевищенням ГДК			
1	2	3	4	5	6
р. Дніпро	1	1	3	29	ХСК - 3
					БСКп - 2
р. Інгулець	3	3	16	29	рН - 1
					Жорсткість загал. - 5
					Магній - 7
					Фосфати - 1
					ХСК - 16
					БСКп - 16
					Лужність - 4
					Фосфор заг. - 1
р. Інгул	2	2	24	29	Жорсткість заг. - 16
					Магній - 17
					Фосфати - 3
					ХСК - 24
					БСКп - 22
					Лужність - 12
					Амоній сольовий - 1
					Фосфор загальний - 3
р. Плетений Ташлик	1	1	12	29	Магній - 12
					ХСК - 12
					БСКп - 12
					Лужність - 10
					Жорсткість загал. - 10
					рН - 3
					Сухий залишок - 5

р. Чорний Ташлик	2	2	16	29	Магній - 16
					ХСК - 16
					БСКп - 16
					Лужність - 14
					Жорсткість загал. - 15
					Сухий залишок - 13
р. Сугоклія	1	1	12	29	Сухий залишок - 4
					ХСК - 12
					БСКп - 12
					Лужність - 7
					Жорсткість загал. - 8
					Магній - 12
					рН - 5
р. Грузька	1	1	3	29	ХСК - 3
					рН - 1
					БСКп - 3
					Магній - 3
					Лужність - 1
р. Кільчень	1	1	4	29	БСКп - 4
					Лужність - 3
					Магній - 2
					Фосфор загал. - 1
					ХСК - 4
р. Сухоклія	1	1	12	29	БСКп - 12
					Лужність - 5
					Жорсткість загал. - 12
					Магній - 12

					Сухий залишок - 12
					ХСК - 12
р. Велика Вись	1	1	4	29	БСКп - 4
					Лужність - 4
					Жорсткість загал. - 1
					Магній - 1
					ХСК - 4
р. Синюха	1	1	12	29	ХСК - 12
					БСКп - 12
					Лужність - 7
					Жорсткість загал. - 3
					Магній - 7

VII. ЗЕМЕЛЬНІ РЕСУРСИ

Кіровоградська область розташована в центральній частині України на межі переходу лісостепу у степ. Тому її родючий покрив досить строкатий і характеризується високою родючістю, оскільки представлений переважно чорноземами, на частку яких припадає 95% орних земель. За ступенем родючості ґрунтів Кіровоградська область посідає четверту позицію в Україні, а за 100 – бальною шкалою якості ці ґрунти оцінені в 67 балів.

Територія області становить 2459,1 тис. га або 4,07% території України. За площею та біопродуктивним потенціалом земельного фонду Кіровоградська область є однією з провідних областей України, проте розораність її території, тобто відношення площі орних земель до загальної площі, складає 71,7%, що на 17,3% перевищує рівень розораності по Україні. Високий рівень розораності території області, у свою чергу, обумовлений екстенсивним використанням земель сільськогосподарського виробництва.

Структура земельного фонду регіону

Таблиця 17

Основні види земель та угідь	2014 рік		2015 рік		2016 рік		2017 рік		2018 рік*	
	усього, тис. га	% до загальної площі території	усього, тис. га	% до загальної площі території	усього, тис. га	% до загальної площі території	усього, тис. га	% до загальної площі території	усього, тис. га	% до загальної площі території
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Загальна територія	2458,8	100	2458,8	100	2458,8	100	2458,8	100	-	-
у тому числі:	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1. Сільськогосподарські угіддя	2032,8	82,7	2032,3	82,7	2032,3	82,7	2031,6	82,6	-	-
з них:	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
рілля	1764,5	71,8	1764,5	71,8	1764,5	71,8	1765,1	71,8	-	-
перелоги	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
багаторічні насадження	25,4	1,0	25,4	1,0	25,4	1,0	25,0	1,0	-	-
сіножаті і пасовища	242,4	9,9	242,4	9,9	242,4	9,9	239,9	9,75	-	-
2. Ліси і інші лісовкриті площі	189	7,7	189	7,7	189	7,7	216,5	8,8	-	-
з них вкриті лісовою рослинністю	166,7	6,8	166,7	6,8	166,7	6,8	166,8	6,8	-	-
3. Забудовані землі	89,5	3,6	89,5	3,6	89,5	3,6	89,5	3,6	-	-
4. Відкриті заболочені землі	10,6	0,4	10,6	0,4	10,6	0,4	10,6	0,4	-	-
5. Відкриті землі без рослинного покриву або з незначним рослинним покривом (піски, яри, землі, зайняті зсувами, щебенем, галькою, голими скелями)	13,3	0,5	13,3	0,5	13,3	0,5	13,1	0,5	-	-

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
6. Інші землі	47,3	1,9	47,2	1,9	47,2	1,9	47,2	1,9	-	-
Усього земель (суша)	2382	96,9	2382	96,9	2382	96,9	2382	96,9	-	-
Території, що покриті поверхневими водами	76,8	3,1	76,8	3,1	76,8	3,1	76,9	3,1	-	-

*Згідно з наказом Державної служби статистики України від 19.08.2015 № 190 (який набрав чинності 01.01.2016) визнано таким, що втратив чинність, Наказ Державного комітету статистики України від 05.11.1998 № 377 «Про затвердження форм державної статистичної звітності з земельних ресурсів та Інструкції з заповнення державної статистичної звітності з кількісного обліку земель (форми № б-зем, ба-зем, бб-зем, 2-зем)».

Порушені, відпрацьовані та рекультивовані землі

Таблиця 18

Землі	2014 рік	2015 рік	2016 рік	2017 рік	2018 рік*
1	2	3	4	5	6
Порушені, тис. га	4,763	4,763	4,786	4,786	-
% до загальної площі території	0,193	0,193	0,194	0,194	-
Відпрацьовані, тис. га	0,586	0,586	0,739	0,748	-
% до загальної площі території	0,023	0,023	0,03	0,03	-
Рекультивовані, тис. га	-	-	-	-	-
% до загальної площі території	-	-	-	-	-

*Згідно з наказом Державної служби статистики України від 19.08.2015 № 190 (який набрав чинності 01.01.2016) визнано таким, що втратив чинність, Наказ Державного комітету статистики України від 05.11.1998 № 377 «Про затвердження форм державної статистичної звітності з земельних ресурсів та Інструкції з заповнення державної статистичної звітності з кількісного обліку земель (форми № б-зем, ба-зем, бб-зем, 2-зем)».

Консервація деградованих і малопродуктивних земель за звітний рік

Таблиця 19

Види земель	Усього земель на початок року		Проведено консервацію		Потребують консервації		Перебувають у стані консервації	
	тис. га	% до загальної площі території	тис. га	% до загальної площі території	тис. га	% до загальної площі території	тис. га	% до загальної площі території
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Орні землі	-	-	-	-	226,0	9,19	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-

Водоохоронні зони та прибережні захисні смуги водних об'єктів регіону

Таблиця 20

Водоохоронні зони та прибережні захисні	За роками				
	2014 рік	2015 рік	2016 рік	2017 рік	2018 рік
1	2	3	4	5	6

Загальна площа встановлених водоохоронних зон водних об'єктів, га з них внесених до державного земельного кадастру	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-
Загальна площа прибережних захисних смуг водних об'єктів, га з них внесених до державного земельного кадастру	35,184	-	-	-	-
	5,793	-	-	-	-

Поширеність процесів деградації земель

Таблиця 21

Види деградованих земель	Площа земель, підданих впливу, тис. га	% від загальної площі території
1	2	3
Дефляційно небезпечні землі (с/г угіддя)	-	-
Землі (с/г угіддя), піддані водній ерозії	-	-
Землі (с/г угіддя), піддані сумісній дії водної та вітрової ерозії	-	-
Землі (с/г угіддя) із кислими ґрунтами	-	-
Землі (с/г угіддя) із засоленими ґрунтами	-	-
Землі (с/г угіддя) із солонцюватими ґрунтами	-	-
Землі (с/г угіддя) із солонцевими комплексами	-	-
Землі (с/г угіддя) осолоділі	-	-
Землі (с/г угіддя) перезволожені	-	-
Землі (с/г угіддя) заболочені	10,625	0,43
Землі (с/г угіддя) кам'янисті	4,619	0,18
Забруднені землі (с/г угіддя), що не використовуються у с/г виробництві	-	-

Виробництво органічної продукції та сировини

Таблиця 22

Рік	Площа, на якій виробляються органічна продукція та сировина		Об'єкти, яким надано статус спеціальних сировинних зон		
	тис. га	% від загальної площі регіону	площа, тис. га	% від загальної площі території	кількість, од.
1	2	3	4	5	6
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-

Зрошувані землі

Таблиця 23

Зрошувальні землі	2016 рік		2017 рік		2018 рік	
	усього, тис. га	% від загальної площі	усього, тис. га	% від загальної площі	усього, тис. га	% від загальної площі
1	2	3	4	5	6	7
Площа зрошуваних земель, на якій забезпечено належне функціонування інфраструктури зрошувальних систем	-	-	-	-	-	-
у тому числі систем крапельного зрошення	-	-	-	-	-	-

*Згідно з наказом Державної служби статистики України від 19.08.2015 № 190 (який набрав чинності 01.01.2016) визнано таким, що втратив чинність, Наказ Державного комітету статистики України від 05.11.1998 № 377 «Про затвердження форм державної статистичної звітності з земельних ресурсів та Інструкції з заповнення державної статистичної звітності з кількісного обліку земель (форми № 6-зем, ба-зем, бб-зем, 2-зем)».

Характеристика ґрунтів за вмістом гумусу, азоту, фосфору та калію за результатами агрохімічної паспортизації для земель сільськогосподарського призначення (раз на 5 років)

Характеристика ґрунтів за вмістом гумусу

Таблиця 24

Площа ґрунтів, %						Середньозважений показник, %
дуже низький < 1,1	низький 1,1-2,0	середній 2,1-3,0	підвищений 3,1-4,0	високий 4,1-5,0	дуже високий > 5,0	
1	2	3	4	5	6	7

Характеристика ґрунтів за вмістом азоту, що легко гідролізується

Таблиця 24.1

Площа ґрунтів, %				Середньозважений показник, мг/кг ґрунту (Корнфілд)
дуже низький < 100	низький 101,0-150,0	середній 151,0-200,0	підвищений > 200	
1	2	3	4	5

Характеристика ґрунтів за вмістом азоту за нітрифікаційною здатністю

Таблиця 24.2

Площа ґрунтів, %						Середньозважений показник, мг/кг ґрунту
дуже низький < 5	низький 5-8	середній 9-15	підвищений 16-30	високий 31-60	дуже високий > 60	
1	2	3	4	5	6	7

*Нелісові землі, землі лісогосподарського призначення
(станом на 01.01.2019 року)*

Таблиця 27

№ з/п	Постійні лісокористувачі, власники лісів	Рілля	Сінокоси	Пасовища	Піски	Болота	Води	Яри, схили, кар'єри	Інші нелісові землі	Загальна площа нелісових земель, га
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	Голованівський лісгосп			4		34	7		96	141
2	Долинський лісгосп	206,9				258,2	28,3		1510,9	2043
3	Компаніївський лісгосп	0,3		3		65	6	151	336	561,3
4	Олександрівський лісгосп	2	2			30	10		353	459
5	Оникіївський лісгосп	18,7	3		6,1	42,2	15		163	248
6	Онуфріївський лісгосп	67,5	6		46	57	32	38	1420	1666,5
7	Світловодський лісгосп	1,4	3		16	366	88	217	296	987,4
8	Чорноліський лісгосп	10,9				130	24,3		169,9	381,6
9	ДСДЛЦ «Веселі Боковеньки	1,9				5	12,7		2,1	58,9

Проведення рубок головного користування за 2018 рік

Таблиця 28

1	Категорія лісів	Усього тис. м ³	У тому числі за господарствами (ліквідна деревина, тис. м ³)					
			хвойні		твердолистяні		м'яколистяні	
			площа, га	запас, м ³	площа, га	запас, м ³	площа, га	запас, м ³
2	3	4	5	6	7	8	9	
Голованівський лісгосп	1							
	2							
	3	6,821			25	6,821		
	4							
	Разом	6,821			25	6,821		
Компаніївський лісгосп	1							
	2	1,826			9,1	1,826		
	3							
	4							
	Разом	1,1,826			9,1	1,826		

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Олександрівський лісгосп	1							
	2							
	3	8,356			28	8,356		
	4							
	Разом	8,356			28	8,356		
Оникіївський лісгосп	1							
	2	2,034			7	2,034		
	3	7,137			21	7,137		
	4							
	Разом	9,171			28	9,171		
Онуфріївський лісгосп	1							
	2				9	2,530		
	3				12	3,349		
	4							
	Разом	5,879			21	5,879		
Світловодський лісгосп	1	4,262			15	4,262		
	2							
	3	1,711			6	1,711		
	4							
	Разом	5,973			21	5,973		
	Усього	38,026			132	38,026		

*Лісовідновлення за 2018 рік
(у розрізі лісокористувачів, власників лісів)*

Таблиця 29

№ з/п	Лісокористувачі, власники лісів, інші землекористувачі, у користуванні яких є лісові ділянки	Лісовідновлення, га			
		у тому числі			усього
		посадка лісу, га	посів лісу, га	природне відновлення лісу, га	
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>
1	ДП «Голованівський лісгосп»	12,8	19,8	3,8	36,4
2	ДП «Долинський лісгосп»	45,8	-	-	45,8
3	ДП «Компаніївський лісгосп»	2,9	1,2	15,6	19,7
4	ДП «Олександрівський лісгосп»	30,3	-	4,1	34,4
5	ДП «Оникіївський лісгосп»	28	5,5	-	33,5
6	ДП «Онуфріївський лісгосп»	19,8	-	13,7	33,5
7	ДП «Світловодський лісгосп»	11,4	-	74,4	85,8
8	ДП «Чорноліський лісгосп»	41,3	-	-	41,3
Усього по Кіровоградському ОУЛМГ		192,3	26,5	111,6	330,4

Лісорозведення (створення нових лісових насаджень)
за 2018 рік (у розрізі лісогосподарських підприємств)

Таблиця 30

№ з/п	Лісокористувачі, власники лісів	Створення нових лісових насаджень, га							
		лісорозведення, га					усього	природне самозаліс- нення земель, га	усього облікова но нових лісів, га
		у тому числі посадка/посів, га				усього			
		заліснен- ня непродук- тивних земель, га	заліснен- ня ярів, балок, кар'єрів, га	заліснен- ня інших земель, га	створення полезахис- них лісових смуг, га				
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>	<i>8</i>	<i>9</i>	
1	ДП «Голованівський лісгосп»	10				10			
2	ДП «Долинський лісгосп»	62				62			
3	ДП «Компаніївський лісгосп»	61				61			
4	ДП «Олександрівський лісгосп»	19				19			
5	ДП «Оникіївський лісгосп»	15,6				15,6			
6	ДП «Онуфріївський лісгосп»	20				20			
7	ДП «Світловодський лісгосп»	-				-			
8	ДП «Чорноліський лісгосп»	16,6				16,6			
Усього по Кіровоградському ОУЛМГ		204,2				204,2			

Проведення лісогосподарських заходів, пов'язаних із
вирубанням деревини, за 2018 рік

Таблиця 31

№ з/п	Лісокористувачі, власники лісів	Площа, га/Ліквідна деревина, тис. м ³						
		рубки догляду	лісовідновні рубки	санітарні рубки	розруб-ка ліній елект-ропередач, авто мобільних доріг тощо	розчистка ліній елект-ропередач, автомо більних доріг тощо	інші рубки	усього рубок
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Голованівський лісгосп	226/1,421		1050/20,319		57/0,027	60/0,13	1393/21,897
2	Долинський лісгосп	70/0,079	8/1,038	135/6,612				213/7,729
3	Компаніївський лісгосп	99/1,883	17/3,030	86/2,074			21/0,039	223/7,026
4	Олександрівський лісгосп	153/0,041	10/3,020	691/20,072			22/1,296	876/24,429
5	Оникіївський лісгосп	270/1,960	2/0,489	241/10,359			1/0,117	514/12,925
6	Онуфріївський лісгосп	30/1,264	10/2,078	438/12,777				478/16,119
7	Світловодський лісгосп	50/0,550	35/5,255	63/6,091			12/0,098	160/11,994
8	Чорноліський лісгосп	206/3,060	19/7,324	473/32,823			3/0,023	701/43,230
9	ДСДЛЦ «Веселі Боковеньки			23/0,785			11/0	34/0,785
	Усього	1104/10,258	101/22,234	3200/111,912		57/0,027	130/1,703	4592/146,134

Загиблі лісові культури, насадження та незімкнуті лісові культури природного відновлення за 2018 рік

Таблиця 32

Назва	Лісокористувачі та землекористувачі, які мають у користуванні лісові ділянки					Усього
	2	3	4	5	6	
1	2	3	4	5	6	7
1. Усього загиблих лісових насаджень, га	87					
у тому числі від:	6					
пожеж						
несприятливих погодних умов						
хвороб та шкідників лісу	81					
господарської діяльності людини (забудова, лінії електропередач, затоплення, газопроводи тощо)						
з них загиблих лісових культур, га						
у тому числі від:						
пожеж						
несприятливих погодних умов						
хвороб та шкідників лісу						
господарської діяльності людини (забудова, ліній електропередач, кар'єри, газопроводи тощо)						
Інше						
2. Усього загиблих незімкнутих лісових насаджень, га						
3. Усього пошкоджених, загиблих ділянок природного поновлення, га						

4	Олександрівський лігосп																5000 4422	
	в т.ч: Ясенівська с/р															1039		
	Розумівська с/р															500		
	Михайлівська с/р															1828		
	Олександрівська с/р															222		
	Бірківська с/р															333		
	Староосотська с/р															100		
5	Оникіївський лігосп																8000 6343	
	в т.ч.Оникіївська с/р															3030		
	Олександрівська с/р															2200		
	Малопомічнлянська с/р															31		
	Копенкуватська с/р															982		
6	Онуфріївський лігосп																5000 2,737	
	в т.ч. Ізмайлівська с/р															1,370		
	Онуфріївська с/р															0,217		
	Куцеволівська с/р															1,150		
7	Світловодський лігосп																2000 1414	
	в т.ч. Микільська с/р															300		
	Павлівська с/р															801		
	В.Андрусівська															313		
8	Чорноліський лігосп																10000 5776	
	вт.ч.Богданівська с/р															4280		
9	ДСДЛЦ “Веселі Боковенькі”															10000 2411		
	вт.ч. Іванівська с/р															2411		

ІХ. Рослинний світ

Рослинний світ Кіровоградщини, незважаючи на вплив людини на нього, є і нині цікавим та різноманітним.

Нині понад 70% лісостепової частини області розорано, ліси і лісонасадження займають лише 7,2 % території області. У лісостеповій зоні і досі збереглися значні лісові масиви на вододілах – Чорний ліс, Нерубайський та інші. Природна степова рослинність, й нині багата та різноманітна, збереглася на схилах річкових долин та балок, на узліссях. Досить добре збереглася лучна та болотна рослинність в заплавах річок.

У степах області переважають багаторічні трав'янисті рослини, насамперед, злаки.

Степи переважно лучні (в травостої їх найбільшу роль відіграють келерія гребінчаста, пирій середній, тонконіг вузьколистий), а на найбільш сухих та освітлених місцях формуються угруповання ковили.

І все ж таки переважає у Кіровоградських степах не ковила. Тут панує на степових ділянках типчак – невисока, щільна степова трава, серед якої зростають куртини ковили, інших злаків, яскраве степове різнотрав'я.

Безумовно, одним із символів степу є горицвіт або адоніс весняний. Це одна з найбільш цілющих рослин нашої флори і водночас, як це нерідко буває, - одна з найотруйніших. У наших степах зростає й інший, рідкісніший вид адонісу, що прийшов до нас зі сходу, про що свідчить і його назва - адоніс волзький.

У степах Кіровоградщини зростає декілька видів дикорослих півників – злаколисті, понтичні, солелюбні, карликові. Найбільш поширені і найоригінальніші з них – півники карликові. З наукової точки зору, найціннішими є півники понтичні, занесені до Червоної книги України.

Характерними рослинами наших степів є, також, різні види льону, гвоздики, полину, астрагалів і ще багато різноманітних степових трав.

Види рослин та грибів, що охороняються

Таблиця 34

	2016 рік	2017 рік	2018
Види рослин та грибів на території області, од.	165	165	165
% від загальної чисельності видів України	0,61	0,61	0,61
Види рослин та грибів, занесені до Червоної книги України, од.	73	73	73
Види рослин та грибів, занесені до додатків Конвенції про охорону дикої флори і фауни і природних середовищ існування в Європі, од.	5	5	5
Види рослин та грибів, занесені до додатків Конвенції про міжнародну торгівлю видами дикої фауни і флори, що перебувають під загрозою зникнення (CITES), од.	-	-	-

*Динаміка охорони, невиснажливого використання та відтворення
дикорослих рослин та грибів*

Таблиця 35

Усього видів рослин та грибів, занесених до Червоної книги України, екз.	Усього рослинних угруповань, занесених до Зеленої книги України, од.	Кількість видів рослин та грибів, занесених до Червоної книги України, відтворено на територіях та об'єктах ПЗФ, назва (українська, латинська), екз./ га	Кількість популяцій видів рослин та грибів, занесених до Червоної книги України, які зникли, назва (українська, латинська), од.
1	2	3	4
8	-	Ботанічний заказник “Мюдівська балка” - 8: Цмин пісковий Парило звичайне Горицвіт весняний Деревій Цикорій Материнка звичайна Козельці українські	-
2		Ботанічний заказник загальнодержавного значення “Богданівська балка” -2: Ковила волосиста (<i>Stipacapillata</i>) Астрагал шерстистоквітковий (<i>Astragalus dasyanthus</i>)	
1		Ландшафтний заказник місцевого значення “Булгаківська балка” -1: Сон чорніючий (<i>Pulsatilla nigricans</i> Stork)	
1		Геологічна пам'ятка природи місцевого значення “Слони” -1: Ковила Лессінга (<i>Stipa lessingiana</i>)	
1		Заповідне урочище “Мертводдя” -1: Ковила волосиста (<i>Stipacapillata</i>)	
4		Заповідне урочище “Юр'ївська балка” -4: Ковила волосиста (<i>Stipacapillata</i>) Ковила пірчаста (<i>Stipa pennata</i>) Сон чорніючий (<i>Pulsatilla nigricans</i> Stork) Тюльпан дібровний (<i>Tulipa quercetorum</i>)	
3		Ландшафтний заказник загальнодержавного значення “Чорноташлицький” -3: Астрагал шерстистоквітковий (<i>Astragalus dasyanthus</i>) Сон-трава Тирса	
2		Заповідне урочище “Калмазівське”-2: Півники понтичні (<i>Iris pontica</i>) Гвоздика прибузька (<i>Dianthus hupanicus</i>)	

1	2	3	4
1		Заповідне урочище “Осичківське” -1: Лілія лісова (<i>Lilium martagon</i>)	
1		Орнітологічний заказник загальнодержавного значення “Бандурівські ставки” -1: Осока ячменевидна	
1		Заповідне урочище “Сальківське” -1: Ковила волосиста (<i>Stipacapillata</i>)	
1		Заповідне урочище “Пушкове” -1: Лілія лісова (<i>Lilium martagon</i>)	
2		Ботанічний заказник “Блакитний льон” -2: Ковила волосиста (<i>Stipacapillata</i>) Астрагал шерстистоквітковий (<i>Astragalus dasy anthus</i>)	
1		Ботанічний заказник “Катеринівська балка” -1: Ковила волосиста (<i>Stipacapillata</i>)	
2		Загальнозоологічний заказник “Братолюбівська балка” -2: Ковила волосиста (<i>Stipacapillata</i>) Астрагал шерстистоквітковий (<i>Astragalus dasy anthus</i>)	
3		Ботанічний заказник “Цілина” -3: Ковила волосиста (<i>Stipacapillata</i>) Ковила Лессінга (<i>Stipa lessingiana</i>) Астрагал шерстистоквітковий (<i>Astragalus dasy anthus</i>)	
1		Ботанічний заказник “Василівська балка” -1: Астрагал шерстистоквітковий (<i>Astragalus dasy anthus</i>)	
2		Ландшафтний заказник “Золота балка” -2: Астрагал шерстистоквітковий (<i>Astragalus dasy anthus</i>) Ковила волосиста (<i>Stipacapillata</i>)	
1		Орнітологічний заказник “Шмаліївський” -1: Ковила волосиста (<i>Stipacapillata</i>)	
2		Ландшафтний заказник “Гурівський” -2: Тюльпан дібровний (<i>Tulipa quercetorum</i>) Ковила волосиста (<i>Stipacapillata</i>)	
2		Ботанічний заказник “Верхів’я Кіровської балки” -2: Ковила волосиста (<i>Stipacapillata</i>) Астрагал шерстистоквітковий (<i>Astragalus dasy anthus</i>)	
2		Ботанічний заказник “Верхів’я Ситаєвої балки” -2: Ковила волосиста (<i>Stipacapillata</i>) Астрагал шерстистоквітковий (<i>Astragalus dasy anthus</i>)	
5		Ботанічний заказник загальнодержавного значення “Боковеньківська балка” -5: Ковила волосиста (<i>Stipacapillata</i>) Ковила Лессінга (<i>Stipa lessingiana</i>) Ковила пірчаста (<i>Stipa pennata</i>) Сон лучний Астрагал шерстистоквітковий (<i>Astragalus dasy anthus</i>)	
3		Ботанічний заказник “Клавина балка” -3: Ковила волосиста (<i>Stipacapillata</i>) Ковила Лессінга (<i>Stipa lessingiana</i>) Астрагал шерстистоквітковий (<i>Astragalus dasy anthus</i>)	

1	2	3	4
2		Заповідне урочище “Балка Куца” -2: Ковила волосиста (<i>Stipacapillata</i>) Півники понтичні (<i>Iris pontica</i>)	
3		Заповідне урочище “Антоновичські горби” -3: Астрагал шерстистоквітковий (<i>Astragalus dasy anthus</i>) Сон чорніючий (<i>Pulsatilla nigricans</i> Stork) Шафран сітчастий (<i>Crocus reticulates</i>)	
1		Ботанічний заказник “Антоновичська балка” -1: Астрагал шерстистоквітковий (<i>Astragalus dasy anthus</i>)	
2		Гідрологічна пам’ятка природи загальнодержавного значення “Болото Чорний ліс” -2: Глечики жовті Латаття біле	
3		Ботанічна пам’ятка природи “Ковилові горби під Поповим” -3: Ковила пірчаста (<i>Stipa pennata</i>) Ковила пухнатолиста (<i>Stipa dasyphylla</i>) Сон чорніючий (<i>Pulsatilla nigricans</i> Stork)	
5		Ботанічна пам’ятка природи “Кудинове” -5: Ковила пірчаста (<i>Stipa pennata</i>) Ковила волосиста (<i>Stipacapillata</i>) Ковила вузьколиста (<i>Stipa tirsia</i>) Сон чорніючий (<i>Pulsatilla nigricans</i> Stork) Астрагал шерстистоквітковий (<i>Astragalus dasy anthus</i>)	
2		Ботанічна пам’ятка природи “Польовий садок” -2: Ковила волосиста (<i>Stipacapillata</i>) Астрагал шерстистоквітковий (<i>Astragalus dasy anthus</i>)	
1		Заповідне урочище “Сарганівський ліс” -1: Тюльпан дібровний (<i>Tulipa quercetorum</i>)	
1		Заповідне урочище “Польський ліс” -1: Лілія лісова (<i>Lilium martagon</i>)	
1		Ландшафтний заказник “Новомихайлівський” -1: Підсніжник білосніжний	
2		Заповідне урочище “Кіліповське” -2: Ковила волосиста (<i>Stipacapillata</i>) Сон чорніючий (<i>Pulsatilla nigricans</i> Stork)	
3		Заповідне урочище “Розлитий камінь” -3: Ковила волосиста (<i>Stipacapillata</i>) Сон чорніючий (<i>Pulsatilla nigricans</i> Stork) Астрагал шерстистоквітковий (<i>Astragalus dasy anthus</i>)	
2		Ландшафтний заказник “Долинівсько-Покровський” -2: Астрагал шерстистоквітковий (<i>Astragalus dasy anthus</i>) Ковила волосиста (<i>Stipacapillata</i>)	
1		Заповідне урочище “Кам’яна балка” -1: Ковила волосиста (<i>Stipacapillata</i>)	

1	2	3	4
3		Загальнозоологічний заказник “Гнила балка” -3: Ковила волосиста (<i>Stipacapillata</i>) Астрагал шерстистоквітковий (<i>Astragalus dasy anthus</i>) Шафран сітчастий (<i>Crocus reticulates</i>)	
1		Ботанічна пам’ятка природи “Тернова балка” -1: Ковила волосиста (<i>Stipacapillata</i>)	
1		Геологічна пам’ятка природи “Каскади” -1: Ковила волосиста (<i>Stipacapillata</i>)	
1		Ботанічна пам’ятка природи “Оман високий” -1: Оман високий	
1		Ботанічний заказник “Плетений Ташлик” -1: Ковила волосиста (<i>Stipacapillata</i>)	
2		Ботанічний заказник “Білопіль” -2: Ковила волосиста (<i>Stipacapillata</i>) Астрагал шерстистоквітковий (<i>Astragalus dasy anthus</i>)	
1		Ботанічний заказник “Волова балка” -1: Астрагал шерстистоквітковий (<i>Astragalus dasy anthus</i>)	
4		Ботанічний заказник “Квітуха балка” -4: Ковила волосиста (<i>Stipacapillata</i>) Ковила пірчаста (<i>Stipa pennata</i>) Сон чорніючий (<i>Pulsatilla nigricans</i> Stork) Астрагал шерстистоквітковий (<i>Astragalus dasy anthus</i>)	
3		Ботанічний заказник загальнодержавного значення “Шурхи” -3: Ковила волосиста (<i>Stipacapillata</i>) Ковила Лессінга (<i>Stipa lessingiana</i>) Астрагал шерстистоквітковий (<i>Astragalus dasy anthus</i>)	
1		Ландшафтний заказник загальнодержавного значення “Когутівка” -1: Ковила волосиста (<i>Stipacapillata</i>)	
2		Ботанічний заказник “Балка Троянівська” -2: Ковила волосиста (<i>Stipacapillata</i>) Астрагал шерстистоквітковий (<i>Astragalus dasy anthus</i>)	
1		Заповідне урочище “Василівське” -1: Коручка темно-червона (<i>Epiractis atroru bens</i>)	
1		Заповідне урочище “Матвій яр” -1: Лілія лісова (<i>Lilium martagon</i>)	
1		Ландшафтний заказник “Карпенків край” -1: Ковила волосиста (<i>Stipacapillata</i>)	
4		Ландшафтний заказник загальнодержавного значення “Войнівський” -4: Ковила волосиста (<i>Stipacapillata</i>) Сон чорніючий (<i>Pulsatilla nigricans</i> Stork) Півники понтичні (<i>Iris pontica</i>) Гвоздика прибузька (<i>Dianthus hypanicus</i>)	
1		Комплексна пам’ятка природи “Ташлицькі скелі”-1: Гвоздика прибузька (<i>Dianthus hypanicus</i>)	
2		Ентомологічний заказник “Явдокимівський” -2: Ковила волосиста (<i>Stipacapillata</i>)	

		Гвоздика прибузька (<i>Dianthus hypanicus</i>)	
2		Ландшафтний заказник загальнодержавного значення “Миколаївський” -2: Лілія лісова (<i>Lilium martagon</i>) Сон лучний	
1		Ландшафтний заказник “Чагар” -1: Сон лучний	
1		Ботанічна пам’ятка природи “Степові кургани” -1: Ковила волосиста (<i>Stipacapillata</i>)	
1		Ландшафтний заказник “Розумівська балка”: Конюшина степова	
2		Ботанічний заказник “Братерські вали” -2: Ковила волосиста (<i>Stipacapillata</i>) Астрагал шерстистоквітковий (<i>Astragalus dasy anthus</i>)	
3		Ботанічна пам’ятка природи “Жовтий льон” -1: Ковила волосиста (<i>Stipacapillata</i>)	
3		Заповідне урочище “Шавлієва балка-3”: Ковила волосиста (<i>Stipacapillata</i>) Ковила Лессінга (<i>Stipa lessingiana</i>) Астрагал шерстистоквітковий (<i>Astragalus dasy anthus</i>)	
3		Ландшафтний заказник “Велика і мала скелі” -3: Астрагал шерстистоквітковий (<i>Astragalus dasy anthus</i>) Ковила волосиста (<i>Stipacapillata</i>) Зозулинець болотний (<i>Orchis palustris</i>)	
4		Ботанічний заказник загальнодержавного значення “Лікарівський” -4: Ковила волосиста (<i>Stipacapillata</i>) Ковила Лессінга (<i>Stipa lessingiana</i>) Сон чорніючий (<i>Pulsatilla nigricans</i> Stork) Тюльпан бузький (<i>Tulipa hypanica</i>)	
5		Ботанічний заказник загальнодержавного значення “Бузове” -5: Ковила волосиста (<i>Stipacapillata</i>) Астрагал шерстистоквітковий (<i>Astragalus dasy anthus</i>) Сон чорніючий (<i>Pulsatilla nigricans</i> Stork) Тюльпан бузький (<i>Tulipa hypanica</i>) Рястка Буше (<i>Ornithogallum bouchea</i>)	
1		Загальнозоологічний заказник “Деріївський” -1: Зозулинець болотний (<i>Orchis palustris</i>)	
3		Ландшафтний заказник “Суховершок” -3: Ковила волосиста (<i>Stipacapillata</i>) Астрагал шерстистоквітковий (<i>Astragalus dasy anthus</i>) Ковила пірчаста (<i>Stipa pennata</i>)	
2		Заповідне урочище “Солдатське” -2: Ковила волосиста (<i>Stipacapillata</i>) Ковила Лессінга (<i>Stipa lessingiana</i>)	
3		Заповідне урочище “Литкеви” -3: Ковила волосиста (<i>Stipacapillata</i>) Ковила Лессінга (<i>Stipa lessingiana</i>) Ковила пірчаста (<i>Stipa pennata</i>)	

1	2	3	4
1		Ландшафтний заказник “Майголове” -1: Ковила волосиста (<i>Stipacapillata</i>)	
1		Ландшафтний заказник “Недагарський” -1: Сон чорніючий (<i>Pulsatilla nigricans</i> Stork)	
1		Заповідне урочище “Ясинуватка” -1: Астрагал шерстистоквітковий (<i>Astragalus dasy anthus</i>)	
2		Ландшафтний заказник “Лозуватське” -2: Ковила волосиста (<i>Stipacapillata</i>) Ковила Лессінга (<i>Stipa lessingiana</i>)	
2		Ботанічний заказник загальнодержавного значення “Власівська балка” -2: Сон чорніючий (<i>Pulsatilla nigricans</i> Stork) Тюльпан дібровний (<i>Tulipa quercetorum</i>)	
2		Заповідне урочище “Бабеньківське” -2: Сон чорніючий (<i>Pulsatilla nigricans</i> Stork) Ковила пірчаста (<i>Stipa pennata</i>)	
1		Ботанічний заказник загальнодержавного значення “Цюпина балка” -1: Астрагал шерстистоквітковий (<i>Astragalus dasy anthus</i>)	
1		Ландшафтний заказник “Острів лисячий” -1: Ковила Дніпровська	
1		Заповідне урочище “Барвінкова і тюльпанови гори” -1: Тюльпан дібровний (<i>Tulipa quercetorum</i>)	
1		Загальнозоологічний заказник “Поселення Сиворакші” -1: Ковила волосиста (<i>Stipacapillata</i>)	
3		Ботанічний заказник “Степовий горб” -3: Ковила волосиста (<i>Stipacapillata</i>) Ковила Лессінга (<i>Stipa lessingiana</i>) Ковила пірчаста (<i>Stipa pennata</i>)	
4		Ботанічний заказник “Роза” -4: Ковила волосиста (<i>Stipacapillata</i>) Ковила Лессінга (<i>Stipa lessingiana</i>) Ковила пірчаста (<i>Stipa pennata</i>) Астрагал шерстистоквітковий (<i>Astragalus dasy anthus</i>)	
2		Ботанічний заказник “Ганно-Леонтовицька” -2: Гвоздика прибузька (<i>Dianthus Hypanicus</i>) Сон чорніючий (<i>Pulsatilla nigricans</i> Stork)	
2		Заповідне урочище “Селіванівське” -2: Ковила волосиста (<i>Stipacapillata</i>) Сон чорніючий (<i>Pulsatilla nigricans</i> Stork)	
2		Заповідне урочище “Солоноозерне” -2: Ковила волосиста (<i>Stipacapillata</i>) Ковила Лессінга (<i>Stipa lessingiana</i>)	
3		Ландшафтний заказник загальнодержавного значення “Монастирище” -3: Ковила волосиста (<i>Stipacapillata</i>) Ковила Лессінга (<i>Stipa lessingiana</i>) Ковила пірчаста (<i>Stipa pennata</i>)	

1	2	3	4
2		Ландшафтний заказник “Інгульські крутосхили” - 2: Ковила волосиста (<i>Stipacapillata</i>) Півники понтичні (<i>Iris pontica</i>)	
2		Ботанічна пам’ятка природи “Ковалівська” -2: Ковила волосиста (<i>Stipacapillata</i>) Ковила Лессінга (<i>Stipa lessingiana</i>)	
3		“Балка “Очеретяна” - ботанічний заказник місцевого значення -3: Астрагал шерстистоквітковий (<i>Astragalus dasy anthus</i>) Сон чорніючий (<i>Pulsatilla nigricans</i> Stork) Ковила Лессінга (<i>Stipa lessingiana</i>)	

Перелік видів рослин та грибів, що підлягають особливій охороні на території області (станом на 01.01.2019 року)

Таблиця 36

Назва виду (українська, латинська)	Червона книга України	Бернська конвенція	CITES	Європейський червоний список	МСО П
1	2	3	4	5	6
Астрагал шерстистоквітковий (<i>Astragalus dasy anthus</i>)	*			*	
Бран душка різнокольорова (<i>Bulbocodium versi color</i>)	*				
Бруслина карликова (<i>Euonymus nana</i>)	*				
Гвоздика прибузька (<i>Dianthus hypanicus</i>)	*	*		*	
Гніздівка звичайна (<i>Neottia nidus-avis</i>)	*				
Голонасінник одеський (<i>Gymnospermium odes sanum</i>)	*				
Зозулинець болотний (<i>Orchis palustris</i>)	*				
Ковила волосиста (<i>Stipa capillata</i>)	*				
Ковила вузьколиста (<i>Stipa tirsia</i>)	*				
Ковила Лессінга (<i>Stipa lessingiana</i>)	*				
Ковила найкрасивіша (<i>Stipa pulcherima</i>)	*				
Ковила пірчаста (<i>Stipa pennata</i>)	*				
Ковила пухнатолиста (<i>Stipadasyphylla</i>)	*				
Ковила українська (<i>Stipa ucraïnica</i>)	*				
Коручка болотна (<i>Eripactis palustris</i>)	*				
Коручка морозниковидна (<i>Eripactis hellebori</i>)	*				
Коручка темно-червона (<i>Eripactis atrorubens</i>)	*				
Лілія лісова (<i>Lilium martagon</i>)	*				
Любка дволиста (<i>Platanthera bifolia</i>)	*				
Півники понтичні (<i>Iris pontica</i>)	*				
Рябчик руський (<i>Fritillaria ruthenica</i>)	*				
Рястка Буше (<i>Ornithogallum bouchea</i>)	*				
Сальвінія плаваюча (<i>Salvinia natans</i>)	*	*			
Сон чорніючий (<i>Pulsatilla nigricans</i> Stork)	*				

1	2	3	4	5	6
Тюльпан гранітний (<i>Tulipa graniticola</i>)	*				
Тюльпан дібровний (<i>Tulipa quercetorum</i>)	*				
Тюльпан бузький (<i>Tulipa hypanica</i>)	*				
Цибуля ведмежа (<i>Allium ursinum</i>)	*				
Шафран сітчастий (<i>Crocus reticulatus</i>)	*				
Усього	29	2		2	

Інформація про інвазійні (чужорідні) види рослин

Таблиця 37

Назва виду (українська, латинська)	Занесення виду до карантинного списку	Заходи із запобігання розповсюдженню виду
Амброзія полинолиста (<i>Ambrosia artemisiifolia</i> L.)	так	Агротехнічні, хімічні методи
Повитиця польова (<i>Cuscuta campestris</i> Yunck)	так	Агротехнічні, хімічні методи

Перелік природоохоронних заходів і наукових досліджень щодо стану рослинного світу

Таблиця 37.1

Назва, терміни та місце проведення дослідження або заходу	Обсяг фінансування	Виконавець/виконавці	Основні досягнуті результати, наявні публікації (якщо результати розміщено в Інтернеті, надається посилання)
1	2	3	4
Наукові дослідження в околицях с.Матусівка Маловисківського району Кіровоградської області у теплий період року з березня по вересень 2018 року	97 тис. грн.	Громадська організація “Науковий центр еколого-біологічних досліджень”	Результати виконаних робіт будуть використані для здійснення заходів щодо розширення мережі території природно-заповідного фонду області.
Наукові дослідження на території Цибульницької затоки Світловодського району Кіровоградської області у теплий період року з березня по вересень 2018 року	85 тис. грн.	Громадська організація “Науковий центр еколого-біологічних досліджень”	Результати виконаних робіт будуть використані для здійснення заходів щодо розширення мережі території природно-заповідного фонду області.

Спеціальне використання природних рослинних ресурсів

Таблиця 37.2

№ з/п	Назви районів, у тому числі територій селищних, сільських рад	Назва рослинного ресурсу	Ліміт, т		Кількість виданих дозволів, шт.	
			встановлений	фактично використаний		
1	2	3	4	5	6	
1	Ландшафтний заказник загальнодержавного значення «Чорноліський» Богданівська сільська рада Знам'янського району	Заготівля деревини під час проведення рубок формування і оздоровлення лісів – санітарна рубка вибіркова			1	
			кв. 117 вид. 1 пл. 21,8 га	327		326,955
			кв. 107 вид. 9 пл. 2,3 га	28		27,9
			кв. 108 вид. 16 пл. 10 га	252		151,546
	кв. 110 вид. 1 пл. 15,6 га		832	831,869		
2	Дендрологічний парк загальнодержавного значення «Веселі Боковеньки» ім. М.Л. Давидова ДСДЛЦ «Веселі Боковеньки» Іванівська сільська рада Долинського району	Заготівля деревини під час проведення рубок формування і оздоровлення лісів – санітарна рубка вибіркова			1	
			кв. 12 вид. 35 пл. 0,09 га	1,3		1,3
			кв. 12 вид. 36 пл. 0,187 га	3,9		3,9
			кв. 12 вид. 38 пл. 0,266 га	8,5		8,5
			кв. 12 вид. 45 пл. 0,051 га	0,8		0,8
			кв. 12 вид. 57 пл. 0,115 га	1,1		1,1
			кв. 12 вид. 67 пл. 0,048 га	0,6		0,6

кв. 12 вид. 68 пл. 0,129 га		1	1	
кв. 12 вид. 69 пл. 0,069 га		1,7	1,7	
кв. 12 вид. 70 пл. 0,183 га		2,4	2,4	
кв. 12 вид. 74 пл. 0,271 га		5,8	5,8	
кв. 12 вид. 75 пл. 0,395 га		13,1	13,1	
кв. 12 вид. 77 пл. 0,147 га		4,1	4,1	
кв. 12 вид. 84 пл. 0,101 га		0,6	0,6	
кв. 12 вид. 86 пл. 0,039 га		1,7	1,7	
кв. 12 вид. 87 пл. 0,229 га		1,4	1,4	
кв. 12 вид. 92 пл. 0,133 га		0,4	0,4	
кв. 12 вид. 106 пл. 0,376 га		14,1	14,1	
кв. 27 вид. 15 пл. 0,530 га		2,8	2,8	
кв. 27 вид. 17 пл. 0,507 га		11,7	11,6	
кв. 27 вид. 17,1 пл. 0,305 га		10,3	10,2	
кв. 27 вид. 22 пл. 0,046 га		6,4	6,4	

Козельці

Гемікриптофіт. Багаторічна сивувата від густого повстистого опушення рослина 10–50 см заввишки. Коренева система стрижнева. Стебла поодинокі або кілька, від середини або нижче розгалужені. Нижні листки вузькострічкоподібні, до 20–25 см завдовжки, 2–4 мм завширшки, загострені; середні листки з розширеною основою, часто складені, поступово звужені, на кінцях відігнуті або закручені. Кошики численні у волотисто-щиткоподібному суцвітті. Обгортка 15–23 мм завдовжки, білувато-повстиста; листочки обгортки до 5 мм завширшки, загострені. Квітки жовті, крайові перевищують обгортку. Сім'янки по ребрах вкриті дрібними гоструватими лусочками. Чубок 12–15 мм завдовжки, довший за сім'янку. Цвіте у червні–вересні, плодоносить у липні–жовтні. Розмножується насінням.

Причини зміни чисельності: розорювання степів та нераціональне природокористування — надмірний випас, забудова, забруднення степів.

Лілія лісова

Геофіт. Багаторічна трав'яна рослина 50–150 см заввишки. Цибулина яйцеподібної форми, черепитчаста, жовта. Стебло зелене, під суцвіттям безлисте, середні листки по 5–6 в кільцях. Суцвіття китцеподібне, квітки повислі, на довгих квітконіжках, ясно-пурпурові з темно-фіолетовими плямочками, ароматні, зібрані у негусту китицю. Трапляються рослини із іншим забарвленням квітів — жовто-оранжевим, червоним та ін. При розквітанні листочки-оцвітини закручуються угору, між ними звисають довгий зігнутий стовпчик та шість довгих тичинок. Плід шестигранна коробочка, яка при дозріванні розтріскується на три частини. Цвіте в червні–липні. Плодоносить у серпні. Розмножується насінням та вегетативно, утворюючи дочірні цибулини. Популяції містять від декількох одиниць до декількох десятків особин різного віку, які зростають групами. Інколи трапляються популяції з декількох сотень особин, зазвичай на освітлених місцях у рівнинних лісах.

Причини зміни чисельності: антропогенний вплив на місця скупчення.

Х. Тваринний світ

Фауна області представлена тваринами лісу і степу (64 види ссавців, 280 - птахів, 59 - риб, 11 - земноводних, 13 - плазунів). Із ссавців тут трапляються козуля, лось, свиня дика, вовк, лисиця, заєць-русак, куниці, борсук, хом'як, ховрах та ін.; серед птахів - горлиця, яструб, дятел, жайворонок, перепел, рідше куріпка сіра, орел. З плазунів є, зокрема, ящірка, жовтобрюх, гадюка степова, вуж звичайний, із земноводних - ропуха сіра, жаба зелена, часничниця, кумка, тритон, черепаха степова та ін. У заростях Дніпра та інших річок водяться видра, водяний щур, кутора, з птахів - коровайка, бугайчик, крижень, чирок, лиска, кулики, курочка водяна, чайка; у річках, водосховищах і ставках - короп, карась, плітка, окунь, сом, лящ, щука та ін. Акліматизовано ондатру, нутрію, норку. В області значне різноманіття птахів. У видовому відношенні найбільшою групою птахів є горобині, до якої належать горобці, шпаки, синиці, ластівки, щиглики, снігурі, а також гави, сороки. Досить різноманітною групою птахів є також качині, які належать до мешканців водно-болотного комплексу. Найбільш численні представники групи – крижень, чирок-тріскунок, широконосіска. Налічується багато чапель: сіра та руда, квак.

Також достатньо різноманітною групою є сови: сова сіра, вухата та болотяна, сич хатній, пугач, сипуха (два останні занесені до Червоної книги України).

На території області представлені такі рідкісні тварини та птахи, як: борсук, свиня дика, заєць сірий, їжак звичайний, козуля європейська, зяблик, славка чорноголова, дрізд чорний, соловейко східний, синиця велика, жулан, малинівка, вівсянка звичайна та інші.

Види тваринного світу, що охороняються

Таблиця 38

Види тваринного світу	2016 рік	2017 рік	2018 рік
1	2	3	4
Загальна кількість видів тварин, занесених до Червоної книги України, од.	83	83	83
Загальна кількість видів тваринного світу на території області, що охороняються, од.	202	202	202
Кількість видів тварин, занесених до додатків Конвенції про міжнародну торгівлю видами дикої фауни і флори, що перебувають під загрозою зникнення (CITES), од.	3	3	3
Кількість видів тварин, занесених до додатків Конвенції про охорону дикої флори та фауни і природних середовищ існування в Європі (Бернська конвенція), од.	63	63	63
Кількість видів тварин, занесених до додатків Конвенції про збереження мігруючих видів диких тварин (Боннська конвенція, CMS), од.	-	-	-
Кількість видів тварин, що охороняються відповідно до Угоди про збереження афро-євразійських мігруючих водно-болотних птахів (AEWA), од.	35	35	35
Кількість видів тварин, що охороняються відповідно до Угоди про збереження популяцій європейських кажанів (EUROBATS), од.	4	4	4

Перелік видів тварин, що охороняються, в регіоні (станом на 01.01.2019 року)

Таблиця 39

Назва виду (українська і латинська)	Червона книга України	Бернська конвенція	CITES	CMS	AEWA	EUROBATS	Європейський червоний список	МСОП
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Багатозв'яз гірський український (Polydesmus montanus)	*							
Борсук (Meles meles)		*						
Бистрянка російська (Alburnoides rossicus)	*							
Вечірниця велетенська (Nyctalus lasiopte)	*	*				*	*	
Вечірниця мала (Nyctalus leiseri)	*	*				*		
Вечірниця руда (Nyctalus noctula)	*							
Видра річкова (Lutra lutra)	*	*					*	
Вовчок садовий (Eliomys quercinus)		*						
Вухань звичайний (Plecotus auritus)	*							
Гадюка Нікольського, гадюка лісостепова (Vipera nikolskii)	*							
Горностай (Mustela erminea)	*	*						
Голуб-синяк (Columba oenas)	*							
Кутора мала (Neomys anomalus Cabrera)		*						
Кажан пізній (Eptesicus serotinus)	*							
Кіт лісовий (Felis sylvestris)	*							
Клімена (Esperarge climene)	*							
Косар (Platalea leucorodia)	*							
Мишівка степова (Sicista subtilis)	*	*						
Ендроміс березовий (Endromis versicolora)	*							
Нічниця ставкова (Myotis dasycneme Boie)		*				*	*	
Перев'язка звичайна (Vormela peregusna)		*					*	
Тушканчик великий (Allactaga jaculus)	*							
Тхір степовий (Mustela eversmanni)	*	*						
Тхір лісовий (Mustela putorius)	*							
Ховрах європейський (Citellus citellus)		*						
Хом'ячок сирій (Cricetulus migratorius)	*							
Широковух європейський (Barbastella barbastella)	*	*				*		
Баклан малий (Phalacrocorax pygmaeus)		*			*		*	
Балабан (Falco cherrug Gray)	*	*			*			
Беркут (Aquila chrysaetos)		*			*			
Боривітер степовий (Falco naumanni)		*			*			
Вівсянка чорноголова (Emberiza melanocephala)		*						
Гага звичайна (Somateria mollissima)								
Дерихвіст лучний (Glaucous pratincola)		*			*			
Дерихвіст степовий (Glaucous nordmanni)		*			*			
Дрохва (Otis tarda)		*			*		*	
Журавель сирій (Grus grus)		*			*			
Журавель степовий (Anthropoides vigro)		*			*			
Зміїд (Circetus gallicus)		*			*			

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Казарка червоно вола (<i>Rufibrenta ruficollis</i>)		*	*		*			
Канюк степовий (<i>Buteo rufinus</i>)		*			*			
Кроншнеп великий (<i>Numenius arquata</i>)		*			*			
Кроншнеп середній (<i>Numenius phaeopus</i>)		*			*			
Крохаль довгоносий (<i>Mergus serrator</i>)		*			*			
Кулик-сорока (<i>Haematopus ostralegus</i>)	*	*			*			
Лебідь малий (<i>Cygnus bewickii</i> Yarrel)		*			*			
Лежень (<i>Burhinus oediceus</i>)		*			*			
Лелека чорний (<i>Ciconia nigra</i>)		*	*		*			
Лунь польовий (<i>Circus cyaneus</i>)	*	*			*			
Лунь степовий (<i>Circus macrourus</i>)		*			*			
Могильник (<i>Aquila heliacal</i> Savigny)	*	*	*		*			
Огар (<i>Haliaeetus albicilla</i>)	*	*			*			
Орел степовий (<i>Aquila rapax</i>)		*			*			
Орлан-білохвіст (<i>Haliaeetus albicilla</i>)		*			*			
Орел-карлик (<i>Hieraatus pennatus</i>)	*	*			*			
Підорлик великий (<i>Aquila clanga</i>)		*			*			
Підорлик малий (<i>Aquila pomarina</i>)	*							
Поручайник (<i>Tringa stagnatilis</i>)		*			*			
Пугач (<i>Bubo bubo</i>)		*						
Реготун чорноголовий (<i>Larus ichthyaetus</i>)		*						
Райдужниця велика (<i>Apatura iris</i>)	*							
Сатир залізний (<i>Hipparchia statilinus</i>)	*							
Сатурнія велика (<i>Saturnia pyri</i>)	*							
Савка (<i>Oxyura leucocephala</i>)		*			*		*	
Сипуха (<i>Tyto alba</i>)	*	*						
Сиворакша (<i>Coracias garrulus</i>)	*							
Сліпак подільський (<i>Spalax zemni</i>)	*							
Скопа (<i>pandion haliaetus</i>)	*	*			*			
Сапсан (<i>Falco pe regrinus</i>)	*	*			*			
Сорокопуд сірий (<i>Lanius excubitor</i>)		*						
Сорокопуд червоноголовий (<i>Lanius senator</i>)		*						
Ходуличник (<i>Himantopus himantopus</i>)		*			*			
Хохітва (<i>Tetrax tetrax</i>)		*			*			
Чернь білоока (<i>Aythya nyroca</i>)		*			*			
Шпак рожевий (<i>Sturnus roseus</i>)		*						
Шуліка рудий (<i>Milvus milvus</i>)		*			*		*	
Шуліка чорний (<i>Milvus migrans</i>)	*							
Ялець звичайний (<i>Leuciscus leuciscus</i>)	*							
Судак волзький, Берш (<i>Sander volgensis</i>)	*							
Турун Ештрайхера (<i>Carabus estreicheri</i>)	*							
Гадюка степова східна (<i>Vipera ursinii renardi</i>)	*	*						
Мідянка (<i>Coronella austriaca</i>)	*	*						
Полоз жовточеревий (<i>Coluber jugularis</i>)	*							
Полоз лісовий (<i>Elaphe longissima</i>)	*	*						
Бджола-гесляр звичайна (<i>Xylocopa valga</i>)	*							
Бражник дубовий (<i>Marumba quercus</i>)	*							

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Бражник мертва голова (<i>Acherontia atropos</i>)	*							
Бражник Прозерпіна (<i>Proserpinus Proserpina</i>)	*	*					*	
Бражник скабіозовий (<i>Hemaris tityus</i>)	*							
Ванесса чорно-руда (<i>Nymphalis xanthomelus</i>)								
Ведмедиця Гера (<i>Callimorpha quadripunctaria</i>)								
Ведмедиця-хазяйка (<i>Callimorpha dominula</i>)								
Вусач великий дубовий західний (<i>Cerambyx cerdo cerdo</i>)	*	*					*	
Вусач земляний хрестоносець (<i>Dorcadion equestre</i>)	*							
Вусач мускусний (<i>Aromia moschata</i>)	*							
Вусач червонокрил Келлера (<i>Purpuricenus kaehleri</i>)	*							
Джміль вірменський (<i>Bombus armeniacus</i>)	*							
Джміль глинистий (<i>Bombus argillaceus</i>)	*							
Джміль-лезус (<i>Bombus laesus</i>)	*							
Джміль моховий (<i>Bombus muscorum</i>)	*							
Джміль пахучий (<i>Bombus fragrans</i>)	*							
Джміль пластинчастозубий (<i>Bombus serratissimus</i>)								
Джміль незвичайний (<i>Bombus paradoxus</i>)							*	
Джміль червонуватий (<i>Bombus ruderatus</i>)								
Джміль яскравий (<i>Bombus ponorum</i>)								
Дозорець-імператор (<i>Anax imperator</i> Leach)	*							
Жук-олень (<i>Lucanus cervus</i>)	*	*						
Жук-самітник (<i>Osmoderma eremita</i>)	*	*					*	
Коник-пилохвіст український (<i>Poecilimon schmidti</i>)								
Совка сокиркова (<i>Periphanes delphinii</i>)	*							
Стафілін волохатий (<i>Emus hirtus</i>)	*							
Стрічкарка блакитна (<i>Catocala fraxini</i>)	*							
Стрічкарка орденська малинова (<i>Catocala sponsa</i>)	*							
Кошеніль польська (<i>Porpyrophora polonica</i>)	*							
Красотіл пахучий (<i>Calosoma sycophanta</i>)	*						*	
Красуня-діва (<i>Calopteryx virgo</i>)								
Ксилокопа фіолетова (бджола-тесляр фіолетова) (<i>Xylocopa violacea</i>)	*							
Ктир гігантський (<i>Satanas gigas</i>)								
Лилик двоколірний (<i>Vespertilio murinus</i>)	*							
Ктир шершнеподібний (<i>Asilus crabroniformis</i>)	*							
Махаон (<i>Papilio machaon</i>)	*							
Мегахіла округла (<i>Megachile rotundata</i>)								
Мелітурга булаво вуса (<i>Melitturga clavicornis</i>)	*							
Мнемозина (<i>Parnassius mnemosyne</i>)	*							
Мінога українська (<i>Eudontomyzon mariae</i>)	*							
Нетопир звичайний (<i>Pipistrellus pipistrellus</i>)	*							

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Нетопир Натузійса (<i>Pipistrellus nathusii</i>)	*							
Нічниця водяна (<i>Myotis daubentonii</i>)	*							
Норка європейська (<i>Mustela lutreola</i>)	*							
Осетер російський (<i>Acipenser gueldenstaedtii</i>)	*							
Пістрянка весела (<i>Lygaena laeta</i>)								
Подалірій (<i>Ipheclides podalirius</i>)	*							
Поліксена (<i>Zerynthia polyxena</i>)	*	*					*	
Рофітоїдес сірий (<i>Rhophitoides canus</i>)								
Сатурнія мала (<i>Eudia pavonia</i>)	*							
Сатурнія руда (<i>Aglia tau</i>)	*							
Синявець-мелеагр (<i>Polyommatus daphnis</i>)								
Скарабей священний (<i>Scarabaeus sacer</i>)								
Сколія-гігант (<i>Scolia maculata</i>)								
Сколія степова (<i>Scolia hirta</i>)								
Стрічкарка тополева (<i>Limenitis populi</i>)								
Усього	83	63	3	-	35	4	14	-

Перелік видів тварин, що охороняються, і які з'явилися чи зникли в регіоні за останні три роки

Таблиця 40

Назва виду	З'явилися			Зникли			Причина		
	2016 рік	2017 рік	2018 рік	2016 рік	2017 рік	2018 рік	2016 рік	2017 рік	2018 рік
1	2			3			4		
-	-			-			-		

Інформація про чужорідні види тварин (види-вселенці)

Таблиця 41

Назва виду (українська і латинська (наукова))	Результати досліджень, заходи контролю чисельності
1	2
Американський білий метелик (<i>HuphantriacuneaDrury</i>)	Частково розповсюджений по Кропивницькій області. Заходи контролю: агротехнічні, хімічні і механічні методи

Динаміка чисельності основних видів мисливських тварин (особин)

Таблиця 42

Види мисливських тварин	2016 рік	2017 рік	2018 рік
1	2	3	4
Кабан	955	498	499
Козуля	6106	5796	6254
Олень	295	330	318

Добування основних видів мисливських тварин (особин)

Таблиця 43

Рік	Види мисливських тварин	Затверджений ліміт добування	Видано ліцензій	Добуто	Не використано ліцензій	Причина невикористання
1	2	3	4	5	6	7
2016	Кабан	137	137	112		Відсутній попит на ліцензії
	Козуля	178	178	165	3	
	Олень	9	9	9		
2017	Кабан	155	140	61	15	Відсутній попит на ліцензії
	Козуля	201	176	160	25	
	Олень	11	9	8	22	
2018	Кабан	91	106	45	2	Відсутній попит на ліцензії
	Козуля	181	185	173	2	
	Олень	13	15	11		

Динаміка вилову риби

Таблиця 44

Рік	Назва водного об'єкту	Затверджений ліміт вилову, т/рік	Фактичний вилов, т/рік
1	2	3	4
2016	Кременчуцьке водосховище	780	846,04
	Кам'янськеводосховище	-	442,55
	Разом:	780	1288,59
2017	Кременчуцьке водосховище	587,74	873,69
	Кам'янськеводосховище	-	696,32
	Разом:	587,74	1570,01
2018	Кременчуцьке водосховище	638,28	1071,81
	Кам'янськеводосховище	316,31	702,33
	Разом:	954,59	1774,14

Кількість виявлених фактів браконьєрства

Таблиця 45

Роки	Виявлено фактів браконьєрства, од.
2016 рік	1153
2017 рік	811
2018 рік	989

Перелік наукових досліджень щодо стану дикої фауни і заходів, вжитих щодо охорони тваринного світу, у тому числі на виконання вимог міжнародних договорів України у галузі дикої фауни та рішень її керівних органів

Таблиця 46

Назва, терміни та місце проведення дослідження або заходу	Обсяг фінансування	Виконавець/виконавці	Основні досягнуті результати, наявні публікації (якщо результати розміщено в Інтернеті, вказується посилання)
1	2	3	4
<i>Дослідження щодо стану популяцій диких тварин</i>			
-	-	-	-
<i>Заходи охорони та відновлення тваринного світу</i>			
-	-	-	-

Кутора мала

Клас — Ссавці (Mammalia), ряд — Комахоїдні (Insectivora), родина — Землерийкові. Один з 3-х видів роду, один з 2-х видів роду у фауні України. Характерне двоколірне забарвлення хутра: сріблясто-чорне на спині та світле на черевці. Довжина тіла до 6–9 см, хвоста — 4–6 см. Від близького виду, кутори великої, відрізняється меншими загальними розмірами, меншим розвитком кіля на нижньому боці хвоста та менш розвиненими плавальними оторочками на лапах. Населяє берегові ділянки водойм, які густо заросли трав'янистою рослинністю, деревами та кущами. Живиться навколводною мезофауною (черви, ракоподібні, комахи, личинки) та дрібними хребетними. Статевої зрілості досягає на першому році життя. У приплоді 2–5 малят.

Причини зміни чисельності: трансформація місць мешкання (в результаті порушення гідрологічного режиму водойм, вирубування дерев, тощо), а також забруднення води та узбережних ділянок.

Косар

Клас — Птахи (*Aves*), ряд — Лелекоподібні (*Ciconiiformes*), родина — Ібісові (*Threskiornithidae*). Один з 6-ти (за іншими джерелами, 4–5-ти) видів роду, єдиний вид роду у фауні України. Дзьоб довгий, плоский, розширений на кінці; ноги довгі. Довжина тіла — 800–900 мм, розмах крил — 1150–1400 мм. Вага птахів — до 2 кг. У шлюбному вбранні білий, на волі вохриста пляма, на голові вохристий чуб, на горлі жовтогаряча гола шкіра; дзьоб чорний з жовтою верхівкою, ноги чорні. Перелітний птах. З'являється у березні–квітні. Оселяється на прісних та солонуватих водоймах. Гніздиться колоніями. Гнізда влаштовує на кущах, заломах очерету або деревах. Пташенята вилуплюються наприкінці травня — в червні, піднімаються на крила у першій половині — кінці липня. Відлітає наприкінці вересня. Живиться безхребетними, личинками комах, земноводними, пуголовками та дрібною рибою.

Причини зміни чисельності: зарегулювання річок, забір води для зрошування, викошування та випалювання очерету, знищення заплавних луків, створення рибницьких ставків на місці кормових біотопів, застосування пестицидів, посилення фактору непокою.

XI. Природно-заповідний фонд

Перелік цінних природних територій, що резервуються для створення нових або розширення існуючих об'єктів ПЗФ

Таблиця 47

Рішення про резервування	Назва території/об'єкта, яку/який запропоновано створити	Площа, га	Місцезнаходження	Підприємство, установа чи організація, у віданні яких перебувають території
1	2	3	4	5
-	-	-	-	-

Розподіл територій та об'єктів природно-заповідного фонду (ПЗФ) за їх значенням, категоріями та типами (станом на 01.01.2019 року)

Таблиця 48

Категорії об'єктів ПЗФ	Об'єкти ПЗФ									% площі окремих категорій до загальної площі ПЗФ	
	Загальнодержавного значення			місцевого значення			разом				
	кількість, од.	площа, га		кількість, од.	площа, га		кількість, од.	площа, га			
		усього	у тому числі надана в постійне користування		усього	у тому числі надана в постійне користування		усього	у тому числі надана в постійне користування		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
Природні заповідники	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Біосферні заповідники	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Національні природні парки	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Регіональні ландшафтні парки	-	-	-	2	77850,73	-	2	77850,73	-	-	77,58
Заказники, усього	21	5728,00	X	84	12818,9	X	105	18546,9	X	-	18,43
у тому числі:											
ландшафтні	7	3844,40	X	49	9818,50	X	56	13662,90	X	-	13,62
лісові	1	43,50	X	7	1102,10	X	8	1145,60	X	-	1,14
ботанічні	9	741,50	X	19	937,3196	X	28	1678,8196	X	-	1,65
загальнозоологічні	1	27,00	X	3	220,30	X	4	247,30	X	-	0,25

1	4	5	6	7	8	9	10	11	10	11
Регіональні ландшафтні парки	2	77850,73	2	77850,73	2	77850,73	2	77850,73	2	77850,73
Заказники загальнодержавного значення	21	5728,00	21	5728,00	21	5728,00	21	5728,00	21	5728,00
Заказники місцевого значення	83	12765,00	83	12765,00	84	12818,9196	84	12818,9196	84	12818,9196
Пам'ятки природи загальнодержавного значення	2	9,10	2	9,10	2	9,10	2	9,10	2	9,10
Пам'ятки природи місцевого значення	50	525,48	50	525,48	50	525,48	50	525,48	50	525,48
Заповідні урочища	55	3192,76	55	3192,76	55	3192,76	55	3192,76	55	3192,76
Ботанічні сади загальнодержавного значення	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ботанічні сади місцевого значення	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Дендрологічні парки загальнодержавного значення	1	109,00	1	109,00	1	109,00	1	109,00	1	109,00
Дендрологічні парки місцевого значення	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Зоологічні парки загальнодержавного значення	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Зоологічні парки місцевого значення	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Парки-пам'ятки садово-паркового мистецтва загальнодержавного значення	2	63,70	2	63,70	2	63,70	2	63,70	2	63,70
Парки-пам'ятки садово-паркового мистецтва місцевого значення	5	104,47	5	104,47	5	104,47	6	107,75	6	107,75
РАЗОМ	221	100348,24	221	100348,24	222	100402,159 6	222	100402,159 6	223	100405,48
Фактична площа ПЗФ *		99408,24		99408,24		99462,1596		99462,1596		99465,442
% фактичної площі ПЗФ від площі Кіровоградської області		4,04		4,04		4,04		4,04		4,04

* - сума площа територій та об'єктів ПЗФ без урахування площі тих об'єктів ПЗФ, що входять до складу територій інших об'єктів ПЗФ,

*Водно-болотні угіддя міжнародного значення**Таблиця 50*

Кількість, од.	Усього, тис. га	% від загальної площі території
1	2	3
-	-	-

ПРИРОДНО-ЗАПОВІДНІ ОБ'ЄКТИ

Ботанічний заказник загальнодержавного значення “Гранітний степ”, Долинський район

Ландшафтний заказник загальнодержавного значення “Козутівка”, Новоархангельський район

XII. Формування екологічної мережі

У 2003 році рішенням сесії Кіровоградської обласної ради від 24 січня 2003 року № 141 була затверджена обласна програма формування національної екологічної мережі на території Кіровоградської області на 2003-2015 роки (далі - Програма). Відповідно до Програми передбачено створення єдиної просторової системи частини території держави з природним або частково зміненим станом ландшафту для забезпечення збереження, розширення, відтворення та охорони єдиної системи природних територій та інших природних комплексів, створення на їх основі природних об'єктів, які підлягатимуть особливій охороні з метою зменшення, запобігання та ліквідації негативного впливу господарської та іншої діяльності людей на навколишнє середовище, збереження природних ресурсів, генетичного фонду живої природи, багатств природних ландшафтів.

На виконання Програми були визначені та обстежені елементи екомережі загальноєвропейського та загальнодержавного значення на території лісостепових та степових районів Кіровоградської області, також проведено уточнення сучасних меж елементів національної екологічної мережі на території лісостепових і степових районів Кіровоградської області, здійснено картографування зазначених елементів екомережі загальноєвропейського та загальнодержавного значення та складено текстову частину проекту регіональної схеми національної екологічної мережі на території Кіровоградської області, проведено оцінку її ефективності та виготовлено картографічні матеріали.

Департаментом екології та природних ресурсів облдержадміністрації створена електронна версія топографічної карти області з нанесеною регіональною схемою екологічної мережі, яка за поданням обласної державної адміністрації затверджена рішенням обласної ради від 23 червня 2017 року № 329 “Про затвердження регіональної схеми екологічної мережі Кіровоградської області”. Загальна площа екомережі складає 665 тис. га. На сьогоднішній день площа природно-заповідного фонду області збільшилась до 100,3 тис. га, що становить 4,1 % від загальної площі області.

*Складові структурних елементів екологічної мережі
в розрізі одиниць адміністративно-територіального устрою регіону*

Таблиця 51

№ з/п	Одиниці адміністративно-територіального устрою регіону	Загальна площа, тис. га	Загальна площа екомережі, тис. га	Складові елементи екомережі, тис. га											
				об'єкти ПЗФ	водно-болотні угіддя	відкриті заболочені землі	водоохоронні зони	прибережні захисні смуги	ліси та інші лісовкриті площі	курортні та лікувально-оздоровчі території	рекреаційні території	землі під консервацією	відкриті землі без рослинного покриву або з незначним рослинним покривом	пасовища, сіножаті	радіоактивно забруднені землі, що не використовуються в господарстві
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
	Кіровоградська область	2458,8	665	100,4	25,3	10,6	58,3	23,3	186,2	-	0,8	-	13,3	246,8	-

Переліки територій та об'єктів екологічної мережі

Таблиця 51.1

№ з/п	Серійний номер	Назва	Назва органу, дата прийняття та № рішення про включення території та об'єкта до переліку	Місце розташування	Площа, га	Обліковий/кадастровий номер та цільове призначення	Власник (користувач) земельної ділянки	Стисла характеристика природоохоронної цінності
1	2	3	4	5	6	7	8	9
I. Загальнодержавного значення								
-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ключові								
-	-	-	-	-	-	-	-	-
Буферні								

ХІІІ. Поводження з відходами та небезпечними хімічними речовинами

На сьогодні у Кіровоградській області склалася критична ситуація у сфері управління відходами, зокрема відбувається збільшення обсягів утворення відходів у різних галузях життєдіяльності людини, накопичення їх у місцях тимчасового зберігання, перероблення відходів практично не відбувається, що зумовлює високий рівень утворення відходів та низькі показники їх використання як вторинної сировини, утилізація та захоронення відходів здійснюється неналежним чином та зі значними порушеннями, відсутність інфраструктури управління відходами (наявність такої інфраструктури є неодмінною ознакою всіх економік розвинутих країн), що несе негативні наслідки як для екології, так і для суспільства та актуалізує впровадження системного підходу до управління відходами.

За статистичними даними в Кіровоградській області обсяг утворених відходів за 2017 рік становить 37623,3 тис. т відходів, що на 11,4 % більше порівняно з 2016 роком.

Основна кількість накопичених відходів припадає на хвосту збагачення Східного гірничо-збагачувального комбінату (м. Жовті Води), що скидаються у хвостосховище в балці “Щербаківська” Петрівського району та відходи розроблення руди залізної ПрАТ “Центральний гірничо-збагачувальний комбінат” Петрівський кар’єр, виробничо-технологічні відходи Інгульської шахти ДП “Схід ГЗК” та відходи виробництва графіту ПАТ “Заваллівський графітовий комбінат”.

Не менш гострою, залишається проблема екологічно безпечного збирання, видалення твердих побутових відходів.

На території Кіровоградської області немає жодного облаштованого полігону для зберігання відходів. А наявні сміттєзвалища мають ряд наступних проблем:

- більшість сміттєзвалищ експлуатуються за відсутності щодо них проектно-кошторисної документації;
- у населених пунктах області не здійснюється роздільне збирання відходів;
- у сільських та селищних населених пунктах не визначаються обсяги відходів, які видаляються на сміттєзвалища;
- не облаштовано під’їзні шляхи до сміттєзвалищ та дизбар’єри на в’їздах до них;
- не обладнано системи контролю за станом підземних вод та ґрунтів;
- відсутні системи збирання фільтрату та біогазу тощо.

Проблеми утворення і поведження з відходами є надзвичайно гострими для області. Нераціональне використання ресурсів, застарілі технології й відсутність сфери вторинної переробки сприяють утворенню великих об’ємів відходів, зберігання яких потребує вилучення значних земельних ділянок. Зберігання та накопичення відходів, є джерелом тривалого негативного впливу на стан здоров’я людей і якість навколишнього природного середовища.

Динаміка основних показників поводження з відходами I-IV класів небезпеки
(тис. тонн)(за формою статзвітності за формою № 1 – відходи (річна)

Таблиця 52

№ з/п	Показники	2016 рік	2017 рік	2018 рік*
1	2	4	5	3
1	Утворено ¹	34408,1	37623,3	-
2	Одержано від інших підприємств	300,2	307,6	-
3	у тому числі з інших країн	-	-	-
4	Спалено	31,6	28,1	-
5	у т.ч. з метою отримання енергії	30,0	26,7	-
6	Використано (утилізовано)	3944,9	1471,4	-
7	Знешкоджено (знищено)	-	-	-
8	Направлено в сховища організованого складування (поховання)	30131,9	35842,6	-
9	Передано іншим підприємствам	453,1	320,8	-
10	у тому числі іншим країнам	-	-	-
11	Направлено в місця неорганізованого складування за межі підприємств	4,3	1,4	-
12	Втрати відходів внаслідок витікання, випаровування, пожеж, крадіжок	0,0	0,0	-
13	Наявність на кінець звітного року у сховищах організованого складування та на території підприємств	375580,4	408398,8	-

¹З урахуванням обсягів відходів утворених у домогосподарствах.

* показники за 2018 рік будуть оприлюднені головним управління статистики у Кіровоградській області в III кварталі 2019 року.

*Підприємства - основні накопичувачі промислових відходів
(за даними статзвітності за формою № 1 – відходи (річна) за 2017 рік)**

Таблиця 53

№ з/п	Назва підприємства	Найменування відходу	Клас небезпеки	Накопичено відходів станом на початок звітного періоду, т	Фактично утворилось відходів на підприємстві за 2017 рік (звітний), т	Накопичено відходів станом на кінець звітного року, т	Місце накопичення відходів
1	2	3	4	5	6	7	8
1	ПрАТ “Центральний гірничо-збагачувальний комбінат” смт Петрове	відходи розроблення кар’єром руди залізної	4	313169600,000	34280900,000	346838500,00	відвал
2	Балка “Щербаківська” ДП “Схід ГЗК” Петрівський район 1,5 км на схід від с. Володимирівки	залишки збагачення (у т.ч. шлам та «хвости») і брикетування руд уранових та торієвих	4	43799575,399	756908,000	44556483,399	шламосховище
3	Інгульська шахта ДП “Схід ГЗК” Кіровоградський район, с. Неопалимівка	залишки розроблення руд уранових та торієвих	4	8131798,000	54654,000	8186452,000	відвал
4	ПАТ “Заваллівський графітовий комбінат” Гайворонський район, смт Завалля, вул. Жовтнева, буд. 14	відходи (породи гірські, земля), що утворюються під час проведення розкривних робіт у процесі створення шахт (копалень) та кар’єрів	4	4263160,000	988534,000	5251694,000	відвал
5	Заваллівська філія ТОВ “Заваллівський графіт”, Гайворонський район, смт Завалля, вул.Лермонтова, 2	відходи промивання та очищення графіту	4	1868573,000	273981,000	2142554,000	відвал

1	2	3	4	5	6	7	8
6	ТОВ "Побужський феронікелевий комбінат", Голованівський район, смт Побузьке, вул.Промислова, 12	шлаки нікелеві (перше та друге плавлення), що утворюються у термічних процесах металургії металів кольорових інших	4	-	756908,000	-	відвал

Вказати підприємства, які накопичують значні обсяги промислових відходів

* показники за 2018 рік будуть оприлюднені головним управління статистики у Кіровоградській області в III кварталі 2019 року.

Інфраструктура місць видалення відходів (МВВ) за критерієм екологічної безпеки*

Таблиця 54

№ з/п	Назва одиниці адміністративно-територіального устрою регіону (район)	Місць видалення відходів категорії Г – надзвичайно небезпечні		Місць видалення відходів категорії В - небезпечні		Місць видалення відходів категорії Б – помірно небезпечні		Місць видалення відходів категорії А – мало небезпечні	
		Діючих, од.	Закритих, од.	Діючих, од.	Закритих, од.	Діючих, од.	Закритих, од.	Діючих, од.	Закритих, од.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	Бобринецький район	-	-	23	-	1	-	-	-
2	Вільшанський район	-	-	8	-	-	-	-	-
3	Гайворонський район	-	-	17	-	2	-	-	-
4	Голованівський район	-	-	19	-	-	-	-	-
5	Добровеличківський район	-	-	12	-	-	-	-	-
6	Долинський район	-	-	19	-	-	-	-	-
7	Знам'янський район	-	-	1	-	-	-	-	-
8	Кіровоградський район	-	-	24	-	-	-	-	-
9	Компаніївський район	-	-	12	-	-	-	-	-
10	Маловисківський район	-	-	15	-	-	-	-	-
11	Новгородківський район	-	-	10	-	1	-	-	-
12	Новомиргородський район	-	-	10	-	-	-	-	-
13	Новоархангельський район	-	-	7	-	-	-	-	-

14	Новоукраїнський район	-	-	24	-	-	-	-	-
15	Олександрівський район	-	-	9	-	-	-	-	-
16	Олександрійський район	-	-	20	-	-	-	-	-
17	Онуфріївський район	-	-	9	-	-	-	-	-
18	Петрівський район	-	-	3	1	-	-	6	-
19	Світловодський район	-	-	6	-	-	-	-	-
20	Ульяновський (Благовіщенський) район	-	-	6	-	-	-	-	-
21	Устинівський район	-	-	10	-	-	-	-	-
22	м. Кропивницький	-	-	3	3	1	-	-	-
23	м. Знам'янка	-	-	2	-	-	-	-	-
24	м. Олександрія	-	-	1	1	1	1	-	-
25	м. Світловодськ	1	-	3	-	1	1	-	-
	Всього	1	-	273	5	7	2	6	-

* 12 – місьць видалення відходів виключено з реєстру місьць видалення відходів.

Стан обліку та паспортизації місьць видалення відходів (МВВ) (на 01.01.2019 року)

Таблиця 55

№ з/п	Назва одиниці адміністративно-територіального устрою регіону (район)	Кількість непаспортизованих МВВ, од.	Кількість паспортизованих МВВ, од.	Паспортизовано МВВ за звітний період, од.
1	2	3	4	5
1	Бобринецький район	-	24	1
2	Вільшанський район	-	8	4
3	Гайворонський район	-	19	-
4	Голованівський район	-	19	4
5	Добровеличківський район	-	12	-
6	Долинський район	-	19	2
7	Знам'янський район	-	1	-
8	Кіровоградський район	-	24	1
9	Компаніївський район	-	12	1
10	Маловисківський район	-	15	3

11	Новгородківський район	-	11	5
12	Новомиргородський район	-	10	4
13	Новоархангельський район	-	7	-
14	Новоукраїнський район	-	24	-
15	Олександрівський район	-	9	-
16	Олександрійський район	-	20	12
17	Онуфріївський район	-	9	1
18	Петрівський район	-	10	-
19	Світловодський район	-	6	1
20	Ульяновський (Благовіщенський) район	-	6	3
21	Устинівський район	-	10	1
22	м. Кропивницький	-	7	1
23	м. Знам'янка	-	2	1
24	м. Олександрія	-	4	-
25	м. Світловодськ	-	6	1
	Всього		294	46

* 12 – місць видалення відходів виключено з реєстру місць видалення відходів.

Інфраструктура утилізації та оброблення відходів

Таблиця 56

Назва одиниці адміністративно-територіального устрою (район)	Пункти приймання/збирання зношених шин, од.	Пункти приймання/збирання відходів електронного та електричного обладнання, од.	Пункти приймання вторинної сировини, од.	Пункти приймання транспортних засобів на утилізацію, од.	Пункти та установки централізованого знешкодження медичних відходів, од.
1	2	3	4	5	6
м. Кропивницький	2	2	3	1	2

Суб'єкти господарювання, що здійснюють діяльність у сфері поводження з небезпечними відходами на території регіону*

Таблиця 57

№ з/п	Назва	Місцезнаходження	Контактні дані (веб-адреса, телефон, електронна пошта)	Номер та строк дії ліцензії	Спеціалізація (операції та види небезпечних відходів)
1	2	3	4	5	6
1.	ТОВ "К-2 ЛТД"	м. Кропивницький, вул. Промислова, 5	(0522) 555322	Безстроковий	Збирання, зберігання 1. Відпрацьовані батареї свинцевих акумуляторів, цілі чи розламані; 2. Відходи розчинів кислот чи основ
2.	Аварійно-рятувальний загін спеціального призначення управління державної служби України з надзвичайних ситуацій у Кіровоградській області	м. Кропивницький, вул. Шевченка, буд. 3	тел. (0522) 322559 факс (0522) 225654	Безстроковий	Збирання, перевезення 1. Відходи виробництва, одержання і застосування біоцидів та фітофармацевтичних препаратів, включно з відходами пестицидів та гербіцидів, які не відповідають стандартам, мають прострочений термін придатності чи не придатні для використання за призначенням.
3.	ТОВ Науково-виробнича фірма "Екоцентр"	м. Кропивницький, вул. Тараса Карпи, 59 <u>Фактична адреса:</u> м. Кропивницький, вул. Аджамська, 29	електронна адреса: nvf@ecocenter.com.ua контактний телефон/факс: (0522) 36-10-53, 24-09-06, 22-05-93	Наказ № 335 від 21.09.2018 р. "Про анулювання ліцензії"	1. Відходи, містять як складові або забруднювачі ртуть, сполуки ртуті (збирання, зберігання, оброблення, утилізація). 2. Гальванічний шлам (збирання, зберігання, оброблення, утилізація). 3. Відпрацьовані нафтопродукти, не придатні для використання за призначенням (у тому числі відпрацьовані моторні, індустріальні масла та їх суміші) (збирання, зберігання, оброблення). 4. Розчини після травлення металів (збирання, зберігання, оброблення, утилізація). 5. Відходи сумішей масло/вода, вуглеводні/вода,

					<p>емульсії (збирання, зберігання, оброблення, утилізація).</p> <p>6. Відходи виробництва, виготовлення і застосування чорнил, барвників, пігментів, фарб, лаків, оліфи (збирання, зберігання, оброблення, утилізація).</p> <p>7. Відходи виробництва, одержання і застосування фармацевтичних препаратів (збирання, зберігання, оброблення, утилізація).</p> <p>8. Клінічні та подібні їм відходи, а саме - відходи, що виникають у результаті медичного догляду, ветеринарної чи подібної практики, і відходи, що утворюються у лікарнях або інших закладах під час досліджень, догляду за пацієнтами або при виконанні дослідницьких робіт (збирання, зберігання, оброблення).</p> <p>9. Відходи, які складаються або містять хімічні речовини, що не відповідають специфікації або мають прострочений термін придатності (збирання, зберігання, утилізація).</p> <p>10. Відходи упаковок та контейнерів, забруднені (крім тари з-під пестицидів та агрохімікатів) (збирання, зберігання).</p> <p>11. Відходи виробництва, одержання і застосування смол, латексів, пластифікаторів, клеїв/зв'язуючих матеріалів (збирання, зберігання, утилізація).</p> <p>12. Відходи розчинів кислот чи основ (збирання, зберігання, утилізація).</p> <p>13. Відходи рідких теплоносіїв (збирання, зберігання).</p> <p>14. Відпрацьоване активоване вугілля (збирання, зберігання).</p> <p>15. Відпрацьовані батареї свинцевих акумуляторів, цілі чи розламані (збирання, зберігання, утилізація).</p>
--	--	--	--	--	--

					<p>16. Відходи азбесту (збирання, зберігання).</p> <p>17. Відходи і брухт електричних та електронних вузлів(4), що містять компоненти, такі, як акумуляторні батареї або інші батареї, включені до Жовтого переліку відходів, ртутні вмикачі, скло від електронно-променевих трубок або інше активоване скло (збирання, зберігання).</p>
4.	ТОВ "ЕКОВДМ"	м. Кропивницький, вул. Виставочна, 1Б	контактний телефон: +380 (95) 816 89 00 т/ф (0522) 56 76 42 E-mail: yaroslavniko@mail.ru	Безстроковий	<p>Збирання, зберігання, оброблення, утилізація</p> <p>1. Відпрацьовані батареї свинцевих акумуляторів, цілі чи розламані (збирання, зберігання).</p> <p>2. Відходи, що містять свинець (збирання, зберігання).</p> <p>3. Відходи, що містять як складові або забруднювачі ртуть, сполуки ртуті (у тому числі відпрацьовані люмінесцентні лампи та прилади, що містять ртуть) (збирання, зберігання, оброблення).</p> <p>4. Відходи і брухт електричних та електронних вузлів, що містять компоненти, такі, як акумуляторні батареї або інші батареї (збирання, зберігання).</p> <p>5. Відходи сумішей масло/вода, вуглеводні/вода, емульсії (збирання, зберігання, знешкодження).</p> <p>6. Клінічні та подібні їм відходи, а саме – відходи, що виникають у результаті медичного догляду, ветеринарної чи подібної практики, і відходи, що утворюються у лікарнях або інших закладах під час досліджень, догляду за пацієнтами або при виконанні дослідницьких робіт (збирання, зберігання, знешкодження).</p> <p>7. Відходи виробництва, одержання і застосування фармацевтичних препаратів (збирання, зберігання, знешкодження).</p> <p>8. Відпрацьовані нафтопродукти, не придатні для використання за призначенням (у тому числі відпрацьовані моторні, індустриальні масла та їх суміші). Відходи, забруднені нафтопродуктами –</p>

					<p>промаслені пісок, папір, деревина, ґрунт, ганчір'я, відпрацьовані фільтри (збирання, зберігання, знешкодження).</p> <p>9. Відходи упаковок та контейнерів, забруднені (збирання, зберігання, знешкодження).</p> <p>10. Відходи розчинів кислот чи основ (у тому числі відпрацьований електроліт) (збирання, зберігання, оброблення).</p> <p>11. Відпрацьоване активоване вугілля (збирання, зберігання, знешкодження).</p> <p>12. Відходи, які складаються або містять хімічні речовини, що не відповідають специфікації або мають прострочений термін придатності (збирання, зберігання).</p> <p>13. Відходи виробництва, виготовлення і застосування смол, латексів, пластифікаторів, клеїв/зв'язуючих матеріалів (збирання, зберігання).</p> <p>14. Відходи, речовини або вироби, що складаються або забруднені ПХБ (збирання, зберігання).</p> <p>15. Гальванічний шлам (збирання, зберігання).</p> <p>16. Відходи поверхневої обробки металів і пластмас (збирання, зберігання).</p> <p>17. Відходи азбесту (пил та волокна) (збирання, зберігання).</p> <p>18. Відходи виробництва, одержання і застосування хімічних речовин для просочування деревини (у тому числі залізничних шпал) (збирання, зберігання).</p> <p>19. Відходи виробництва, одержання і застосування чорнила, барвників, пігментів, фарб, лаків, олифи (збирання, зберігання).</p>
5.	ТОВ "УКРАЇНСЬКИЙ ЦЕНТР ПОВОДЖЕННЯ З ВІДХОДАМИ"	<p>м. Київ, вул. Козелецька, 24</p> <p><u>Фактична адреса:</u></p>	<p>електронна адреса: info@ucpv.com.ua</p> <p>контактний</p>	Безстроковий	<p>Збирання, перевезення, зберігання, оброблення, утилізація, знешкодження</p> <p>1. Відходи виробництва, одержання і застосування фармацевтичних препаратів;</p>

		<p>м. Кропивницький, вул. Аджамська, 29</p>	<p>телефон/факс: (044) 455-97-58</p>	<p>2. Відпрацьовані нафтопродукти, не придатні для використання за призначенням (у тому числі відпрацьовані моторні, індустріальні масла та їх суміші); 3. Відходи сумішей масло/вода, вуглеводні/вода, емульсії (у т.ч. відходи забруднені нафтопродуктами – промаслені ганчір'я, пісок, деревина, тирса, папір, фільтри); 4. Відходи які складаються або містять хімічні речовини, що не відповідають специфікації або мають прострочений термін придатності; 5. Відходи упаковок та контейнерів (у т.ч. тара з під пестицидів та агрохімікатів); 6. Клінічні та подібні їм відходи, а саме – відходи, що виникають у результаті медичного догляду, ветеринарної чи подібної практики, і відходи, що утворюються у лікарнях або інших закладах під час досліджень, догляду за пацієнтами або при виконанні дослідницьких робіт; 7. Відходи виробництва одержання і застосування чорнила, барвників, пігментів, фарб, лаків, оліфи; 8. Відходи виробництва, виготовлення і застосування смол, латексів, пластифікаторів, клеїв/зв'язуючих матеріалів; 9. Відходи, речовини або вироби, які містять, складаються або забруднені ПХБ (збирання, перевезення, зберігання); 10. Відходи, що містять як складові або забруднювачі ртуть, сполуки ртуті (у т.ч. відпрацьовані люмінесцентні лампи та прилади, що містять ртуть) (збирання, перевезення, зберігання); 11. Відходи і брукт електричних та електронних вузлів, що містять компоненти, такі як акумуляторні батареї або інші батареї (збирання, перевезення, зберігання); 12. Відпрацьовані батареї свинцевих акумуляторів,</p>
--	--	---	--	--

				<p>цілі чи розламані (збирання, перевезення, зберігання);</p> <p>13. Відходи розчинів кислот чи основ (збирання, перевезення, зберігання);</p> <p>14. Гальванічний шлам (збирання, перевезення, зберігання);</p> <p>15. Відходи поверхневої обробки металів і пластмас (збирання, перевезення, зберігання);</p> <p>16. Шлами бензину, що містять свинець (збирання, перевезення, зберігання);</p> <p>17. Відходи виробництва, одержання і застосування біоцидів та фітофармацевтичних препаратів, включно з відходами пестицидів та гербіцидів, які не відповідають стандартам, мають прострочений термін придатності чи не придатні для використання за призначенням (збирання, перевезення);</p> <p>18. Відпрацьоване активоване вугілля.</p>
--	--	--	--	---

* відповідно до Ліцензійного реєстру (поводження з небезпечними відходами) Міністерства екології та природних ресурсів України

Суб'єкти господарювання, що здійснюють збирання, заготівлю відходів як вторинної сировини

Таблиця 58

№ з/п	Назва	Місцезнаходження	Контактні дані (веб-адреса, телефон, електронна пошта)	Спеціалізація (види вторинної сировини)
1	2	3	4	5
1.	ТОВ Науково-виробнича фірма "Екоцентр"	м. Кропивницький, вул. Тараса Карпи, 59 фактична адреса: м. Кропивницький, вул. Аджамська, 29	електронна адреса: nvf@ecocenter.com.ua контактний телефон/факс: (0522) 36-10-53, 24-09-06,	Збирання, заготівля окремих видів як вторинної сировини (відходи полімерні, відходи гумові)
2	ТОВ "Екологіка Кіровоград"	м. Кропивницький вул. Комарова, 68	моб. 050 59 55 277	Збирання, заготівля окремих видів як вторинної сировини (відходи полімерні)
3.	ТОВ "ВТОРМА-КІРОВОГРАД ПЕРША"	м. Кропивницький, с. Сонячне, вул. Радянська, 2а	контактний телефон (0522) 27 75 48 Laskavtorma5@gmail.com	Збирання, заготівля окремих видів як вторинної сировини (відходи полімерні, макулатура)
4.	ТОВ "ЕКОВДМ"	Кіровоградська обл., м. Кропивницький, вул. Виставочна, 1Б	контактний телефон: 380 (95) 816 89 00 т/ф (0522) 56 76 42	Збирання, заготівля окремих видів як вторинної сировини (відходи полімерні, відходи гумові)
5.	ФОП Лященко В.В.	Кіровоградська обл., м. Долинська, вул. Київської Русі, 9	моб. 066 942 13 90	Збирання, заготівля окремих видів як вторинної сировини (відходи полімерні, скло, макулатура)
6.	ПП "Івашина Е.В."	Кіровоградська обл., Онуфріївський район, смт Павлиш, вул. Центральна, 22		Збирання, заготівля окремих видів як вторинної сировини (макулатура)
7.	ПАТ "Вторинні ресурси"	Кіровоградська обл., Голованівський район, смт Побузьке, вул. Промислова, 1	моб. 068 622 73 80 електронна адреса: tokgoak36@gmail.com	Збирання, заготівля окремих видів як вторинної сировини (металобрухт)
8.	ФОП "Швець Віктор Володимирович"	Кіровоградська обл., м. Новомиргород, вул. Зоряна, 116	моб. 068 037 67 96	Збирання, заготівля окремих видів як вторинної сировини (відходи полімерні)
9.	ТОВ "БАЛКЕР"	Кіровоградська обл., Олександрівський район,		Збирання, заготівля окремих видів як вторинної сировини

		смт Олександрівка, вул. Незалежності України, 31		(металобрухт)
10.	ПП "МОНОЛІТ – ПРОФІ"	Кіровоградська обл., Олександрівський район, смт Олександрівка, вул. Незалежності України, 106	моб. 066 226 90 87 (05223) 10 6 39	Збирання, заготівля окремих видів як вторинної сировини (металобрухт)

*Впровадження роздільного збирання небезпечних відходів у складі побутових відходів
(приймання/збирання/вилучення небезпечних відходів у складі побутових від населення)*

Таблиця 59

№п /п	Найменування населеного пункту	Загальна кількість мешканців в населеному пункті, тис. осіб	Кількість приймальних пунктів небезпечних відходів у складі побутових (всього), од	Кількість місць тимчасового розміщення небезпечних відходів у складі побутових до їх передачі спеціалізованим підприємствам, од	Загальний обсяг небезпечних відходів, які збираються приймальними пунктами, тонн	Номенклатура та обсяг небезпечних відходів, які збираються приймальними пунктами
1	2	3	4	5	6	7
	-	-	-	-	-	-

Поводження з непридатними та забороненими до використання пестицидами та отрутохімікатами

Стан зберігання заборонених і непридатних до використання пестицидів (станом на кінець 01.01.2018 року)

Таблиця 60

№ з/п	Назва одиниці адміністративно-територіального устрою регіону (район)	Кількість, т	Кількість складів, од.	Стан складських приміщень		
				добрий, од.	задовільний, од.	незадовільний, од.
1	2	3	4	5	6	7
	Кропивницька область	-	-	-	-	-
	Усього					

У 2012 році усі наявні на території області непридатні до використання пестициди і агрохімікати були вивезені за межі Кіровоградщини з метою їх знешкодження на підставі угоди, укладеної між Міністерством екології та природних ресурсів України та ТОВ "С.І. Груп Консорт ЛТД" від 31 травня 2012 року № 14/7.

XIV. Радіаційна безпека

Експлуатація атомних електростанцій та пунктів захоронення радіоактивних відходів (ПЗРВ)

Таблиця 61

№ з/п	Назва одиниці адміністративно-територіального устрою регіону, назва АЕС та підприємства	Кількість ядерних та радіаційно-небезпечних об'єктів (усього), од.	АЕС		Підприємства, що здійснюють захоронення радіоактивних відходів (РАВ)		
			кількість реакторів, од.	радіаційний фон в 30-ти км зоні АЕС, мкЗв/год	кількість ПЗРВ, од.	кількість РАВ, м ³ загальна активність, Бк	радіаційний фон на території ПЗРВ, мкЗв/год
1	2	3	4	5	6	7	8
АЕС на території Кіровоградської області відсутні							

Використання джерел іонізуючого випромінювання (ДІВ)

Таблиця 62

№ з/п	Назва одиниці адміністративно-територіального устрою регіону, назва підприємства	Кількість радіаційно небезпечних об'єктів (усього), од.	Джерела іонізуючого випромінювання (ДІВ), що використовуються		
			кількість джерел іонізуючого випромінювання, од.	загальна активність ДІВ, Бк	радіаційний фон на території підприємства, мкЗв/год
1	2	3	4	5	6
м. Кропивницький					
1	Кіровоградська обласна лікарня (радіоізотопна лабораторія)	1	Періодично використовують на замовлення		
2	Комунальне некомерційне підприємство "Кіровоградський обласний онкологічний диспансер"	1	5	-	-
3	КЗ "Центральна міська лікарня м. Кіровограда" (радонова лабораторія)	1	1	-	-
4	Інгульська шахта ДП "СхідГЗК"	1	4	-	-
Маловісківський район					
5	Смолінська шахта ДП "СхідГЗК"	1	5	-	-
Новомиргородський район					
6	ТОВ "ВЕЛТА"	1	1	-	-
м.Олександрія					
7	КЗ "Олександрійський онкологічний диспансер"	1	1	-	-

Забруднення території техногенними та техногенно-підсиленими джерелами природного походження

Таблиця 63

№ з/п	Назва адміністративно-територіальної одиниці (область, район)	Кількість населення, осіб	Радіаційний фон на території, мкЗв/год	Питома активність забруднюючих радіонуклідів, Бк/кг				
				цезій-137 (техногенний)	стронцій-90 (техногенний)	радій (природний)	торій (природний)	калій (природний)
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	м. Кропивницький (контрольна точка)		12,9					
2	м. Кропивницький Соколівське родовище гранітів		-					
3	Кіровоградський р-н Крупське родовище гранітів		-					
4	Кіровоградський р-н Новопавлівське родовище гранітів		-					
5	м. Знам'янка (контрольна точка)		13,5					
6	Знам'янський р-н Суботцівське (Знам'янське) родовище гранітів		-					
7	м. Олександрія (контрольна точка)		12,7					
8	смт Петрове (контрольна точка)		13,1					
9	м.Світловодськ (контрольна точка)		11,7					
10	смт Онуфріївка (контрольна точка)		14,8					
11	м.Мала Виска (контрольна точка)		13,1					
12	Маловисківський р-н Анастасіївське родовище гранітів		-					

1	2	3	4	5	6	7	8	9
13	м.Новоукраїнка (контрольна точка)		17,5					
14	Новоукраїнський р-н Горіхівське родовище гранітів		-					
15	Новоукраїнський р-н Войнівське родовище гранітів		-					
16	Новоукраїнський р-н Капустинське родовище гранітів		-					
17	Новоукраїнський р-н Капустинське родовище гранітів (правобережна ділянка)		-					
18	Новоукраїнський р-н Бантишівське родовище монцоніту		-					
19	Новоукраїнський р-н Перлівське родовище гранітів		-					
20	Новоукраїнський р-н Бантишівське родовище монцоніту		-					
21	м.Новомиргород (контрольна точка)		9,2					
22	смт Новоархангельськ (контрольна точка)		13,4					
23	смт Вільшанка (контрольна точка)		15,1					
24	м.Голованівськ (контрольна точка)		11,8					
25	м.Гайворон (контрольна точка)		16,5					
26	Гайворонський р-н Гайворонське родовище мігматитів		-					
27	смт Добровелечківка (контрольна точка)		13,9					
28	Добровеличківський р-н		-					

	Кирилівське родовище гранітів							
29	м.Благовіщенське (контрольна точка)		14,7					
30	смт Новгородка (контрольна точка)		14,6					
31	Новгородківський р-н Новгородківське родовище гранітів		-					
32	м.Бобринець (контрольна точка)		16,8					
33	м.Долинка (контрольна точка)		13,4					
34	смт Компаніївка (контрольна точка)		15,3					
35	смт Устинівка (контрольна точка)		11,6					

XV. Моніторинг довкілля

Мережа спостережень за станом довкілля

Таблиця 64

№ з/п	Суб'єкти моніторингу довкілля	Кількість точок спостережень, од.							
		Атмосферне повітря	Стаціонарні джерела викидів в атмосферне повітря	Поверхневі води	Джерела скидів зворотних вод у поверхневі води	Джерела скидів зворотних вод у морські води	Підземні води	Джерела скидів зворотних вод у глибокі підземні водоносні горизонти	Ґрунти, тис.га
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	Кіровоградський обласний лабораторний центр МОЗ України	-	1	7 створів водойм першої категорії та 91 створ водойм другої категорії	-	-	-	-	-
2	Кіровоградське обласне управління водних ресурсів	-	-	14	-	-	-	-	4,621
3	Департамент житлово-комунального господарства Кіровоградської обласної державної адміністрації	-	-	22	12	-	-	-	-
4	Кіровоградський обласний центр з гідрометеорології	5	-	4	-	-	-	-	-
5	Державна екологічна інспекція у Кіровоградській області	-	-	-	37	-	-	-	-

*Доступ до інформації про стан навколишнього природного середовища**Таблиця 65*

№ з/п	Орган, відповідальний за підготовку та висвітлення інформації про стан довкілля	Назва публікації, видання	Періодичність підготовки публікації, видання	Інтернет-посилання
1	Департамент екології та природних ресурсів Кіровоградської обласної державної адміністрації	Довідка про стан довкілля в Кіровоградській області	щомісячно	http://ekolog.kr-admin.gov.ua/
2	Департамент екології та природних ресурсів Кіровоградської обласної державної адміністрації	Екологічний паспорт Кіровоградської області	щороку	http://ekolog.kr-admin.gov.ua/
3	Департамент екології та природних ресурсів Кіровоградської обласної державної адміністрації	Регіональна доповідь про стан навколишнього природного середовища Кіровоградської області	щороку	http://ekolog.kr-admin.gov.ua/

XVII. Планування природоохоронної діяльності

Перелік регіональних (місцевих) природоохоронних програм

Таблиця 67

№ з/п	Програми	Ким прийнята	№ та дата прийняття	Кількість виділених коштів у звітному році за програмою всього		
				виділено, тис. грн.	Фактично профінансовано, тис. грн.	%
1	2	3	4	5	6	7
1.	Комплексна програма охорони навколишнього природного середовища в Кіровоградській області на 2016-2020 роки	Рішенням обласної ради	№ 44 від 25 березня 2016 року (із змінами)	28 389,1	28 389,1	100

Взаємодія із засобами масової інформації та зв'язки з громадськістю

Таблиця 68

Показники	Одиниця виміру	2016 рік	2017 рік	2018 рік
1. Інформаційно-просвітницькі заходи, у тому числі із залученням:				
періодичних видань	од.	2	3	3
телебачення	од.	6	4	6
радіомовлення	од.	-	-	-
мережі Інтернет (Інтернет-повідомлень)	од.	75	88	126
виставкових заходів	од.	2	1	1
2. Консультації з громадськістю, у тому числі:				
громадські слухання	од.	1	-	1
круглі столи	од.	1	2	3
зустрічі з громадськістю	од.	1	1	1
семінари	од.	-	2	5
громадська приймальня (кількість відвідувачів)	од.	25	24	29
Інтернет-конференції	од.	-	1	-
Інтерактивне спілкування (теле-радіо-діалоги)	од.	-	-	-
3. Робота Орхуських інформаційних центрів, у тому числі:				
семінари, курси, тренінги	од.	-	1	2
круглий стіл	од.	5	2	1
конференції	од.	-	1	-
виставки	од.	1	1	3
еко(форуми,квести)	од.	1	1	1
конкурси	од.	1	1	-
акції	од.	2	1	-
дискусійні платформи	од.	-	-	1

*Громадські організації, що діють на території області
(загальнодержавні, місцеві)*

Таблиця 69

№ з/п	Назва організації	Юридична адреса, контактний телефон	Керівник
1	ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ "НАУКОВИЙ ЦЕНТР ЕКОЛОГО-БІОЛОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ"	25002, Кіровоградська обл., м. Кропивницький, Фортечний район, вул.Вокзальна, буд. 24, кв.13.	Гулай Олександр Володимирович
2	Кіровоградське обласне товариство мисливців та рибалок "Новолутківське"	Кіровоградська обл., Добровеличківський район, с. Новолутківка, вул. Молодіжна, 39	Матковський Микола Олексійович
3	Новоукраїнська районна організація Українського товариства мисливців і рибалок	Кіровоградська обл., Новоукраїнський район, м. Новоукраїнка, вул. Шевченка, 15	Кротенко Валерій Володимирович
4	Громадська організація "Екологія та соціальний захист Бобринецького району"	27200, Кіровоградська обл., Бобринецький район, м. Бобринець, вул. Гагаріна, 9	Безсонов Андрій Миколайович
5	Мар'янівська місцева громадська організація природоохоронного напрямку "Судак"	27200, Кіровоградська обл., Бобринецький район, м. Бобринець, вул. Першотравнева, 8	Заїка Микола Іванович
6	Вільшанська районна організація Українського товариства мисливців і рибалок	26600, Кіровоградська обл., Вільшанський район, смт Вільшанка, пров. Дорожний, 10	Таран Микола Іванович
7	Онуфріївське селищне громадське товариство "Товариство рибалок любителів селища Онуфріївка"	28100, Кіровоградська обл., Онуфріївський район, смт Онуфріївка, вул. Комсомольська, 30	Овчаренко Владислав Павлович
8	Бобринецька районна громадська організація "Рибалки Бобринеччини"	27200, Кіровоградська обл., Бобринецький район, м. Бобринець, Базарна площа 3.	Гефтєєв Ігор Леонідович
9	Громадська організація "Інститут Політики Захисту Тварин"	27400, Кіровоградська обл., м. Знамянка, вул. Дружби, буд. 2/12	Левінте Оксана Федорівна
10	Природоохоронна громадська організація "Озерський мисливський колектив"	27542, Кіровоградська обл., Світловодський район, с. Озера, вул. Підлісна, буд.1 0963669278	Швець Олександр Миколайович
1	2	3	4

11	Громадська організація "Копанське товариство рибалок любителів"	26212, Кіровоградська обл., Маловисківський район, с. Копанки	Приходченко Сергій Миколайович
12	Громадська організація "Ленінське товариство рибалок любителів"	26212, Кіровоградська обл., Маловисківський район, с. Леніна, вул. Центральна, 1	Винаренко Василь Петрович
13	Знам'янська міська громадська організація "Туристично-краєзнавчий клуб "Чорнолісся" імені Віктора Голого"	27400, Кіровоградська обл., м. Знам'янка, вул. Глібка, 28-В	Корчагін Валерій Володимирович
14	Березівське товариство рибалок "БТР"	26223, Кіровоградська обл., Маловисківський район, смт. Смоліне, Будівельників, 3, кв. 33	Талмазан Олександр Васильович
15	Смолінська громадська спілка риболовів - любителів	26223, Кіровоградська обл., Маловисківський район, смт. Смоліне, Козакова, 39	Стельмах Сергій Констянтинович
16	Громадська організація "Рибальське товариство "Перемога"	28000, Кіровоградська обл., м. Олександрія, Новопраське шосе, 131 0671812384	Кравченко Микола Миколайович
17	Громадська організація "Якимівське товариство рибалок"	Кіровоградська обл., Маловисківський район, с. Якимівка, Степова, 5	Онуфрієнко Сергій Анатолійович
18	Олександрійська міська громадська організація "Товариство культурного відпочинку та рибалок "Розвага"	28000, Кіровоградська обл., м. Олександрія, вул. 40 років Перемоги, 12, кв. 7 (05235) 6-85-68	Лаврик Віталій Євгенович
19	Громадська організація "Товариство культурного відпочинку та рибалок "Дружба"	28040, Кіровоградська обл., м. Олександрія, смт. Димитрове, вул. Чкалова, 30	Печерський Володимир Миколайович
20	Громадська організація "Асоціація рибалок Світловодщини"	27502, Кіровоградська обл., м. Світловодськ, вул. Леніна, 73, кв. 17 0960793561	Тишко Сергій Миколайович
21	Громадська організація "Спілка рибалок села Лозуватка"	26230, Кіровоградська обл., Маловисківський район, с. Лозуватка, вул. Леніна, 31 0672803480	Безбатченко Анатолій Григорович
22	Громадська організація "Дружба-2013"	28001, Кіровоградська обл., м. Олександрія, вул. Кременчуцька, буд. 348 0664467217; 0974008561; 0974661778	Муравйова Валентина Петрівна
23	Громадська організація "Товариство мисливців і рибалок "Сапсан"	27500, Кіровоградська обл., м. Світловодськ, вул. Леніна, буд. 94	Левченко Микола Іванович
1	2	3	4

24	Громадська організація "Садове товариство "50 Років Жовтня"	25011, Кіровоградська обл., м. Кіровоград, Ленінський район, Балка "Біанська"	Попсуй Любов Григорівна
25	Громадська організація "Людина і Довкілля"	27400, Кіровоградська обл., м. Знам'янка, вулиця Фрунзе, будинок 81, квартира 13	Іванов Юрій Федорович
26	ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ "ЦЕНТР СЛУЖБОВОЇ КІНОЛОГІЇ"	25006, Кіровоградська обл., м. Кіровоград, Кіровський район, вул. Тімірязєва, буд. 21, квартира №7 095-415-27-74	Поляруш Євген Анатолійович
27	Громадська організація "Рибалок-любителів Варварівка Долинського району Кіровоградської області"	28510, Кіровоградська обл., Долинський р., с. Варварівка, вулиця 70 річчя Жовтня, буд. 35.	Іващенко Володимир Петрович
28	ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ "ЕКОЛІГА"	25006, Кіровоградська обл., м. Кропивницький, Подільський район, вул. Шевченка, 20/24 0992417686	Лисенко Олександр Федорович
29	Громадська організація "Дай лапу"	27405, Кіровоградська обл., м. Знам'янка, вул.8 Березня, буд.11	Стоян Богдана Володимирівна
30	Громадська організація "Верхньоінгульська поляна"	27214, Кіровоградська обл. вул.Молодіжна, буд. 34	ЖукТетянаМиколаївна
31	ГРОМАДСЬКАОРГАНІЗАЦІЯ "КРАСНИЙКУТ"	25005, Кіровоградська обл., м. Кіровоград, Ленінський район, вул.Тельмана, буд. 5, кв. №25 050-902-46-83	Левченко Юрій Олегович
32	ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ "ЕКО ЛІГА ЦЕНТР"	25013, Кіровоградська обл., м. Кіровоград, Кіровський район, вул. Пацаєва, буд.5, корп. 3, кв. 61 050-704-41-99	Осокіна Аліна Петрівна
33	Громадська організація "Рибалок - любителів "Кірове" Долинського району Кіровоградської області"	28514, Кіровоградська обл., Долинський район, с. Кірове, вулиця Жукова, буд. 87	Відомості відсутні
34	ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ "ОЗЕЛЕНЕННЯ КРОПИВНИЦЬКИЙ"	25028, Кіровоградська обл., м. Кропивницький, Фортечний район, вул. Пацаєва, буд. 8, корп.1, кв. 82 099-037-38-01	Паливода Надія Леонтіївна
35	Громадська організація "Ялич"	27544, Кіровоградська обл., Світловодський район, с. Іванівка, вул. Центральна, буд.124 0675210453	Середа Іван Якович
36	Громадська організація	28001, Кіровоградська обл.,	Філоненко Петро

	"Березівські рибаки спортивної ловлі"	м. Олександрія, пров. Гвардійський, буд. 2 +380994079036	Іванович
37	КІРОВОГРАДСЬКЕ МІСЬКЕ ТОВАРИСТВО САДОВОДІВ-ЛЮБИТЕЛІВ "БУДІВЕЛЬНИК"	25015, Кіровоградська обл., м. Кропивницький, Подільський район, АДЖАМСЬКА ПРОМЗОНА. +380522245972	БІЛИЙ ОЛЕКСАНДР МИКОЛАЙОВИЧ
38	Громадська організація "Альбула"	28000, Кіровоградська обл., м. Олександрія, пров. Кримський, буд. 24 0993754342	Холохоленко Андрій Леонідович
39	Громадська організація "Майбутнє нашого міста"	27500, Кіровоградська обл., м. Світловодськ, вул. Приморська, буд. 70, квартира № 50 0965067910	Долгодворов Дмитро Валерійович
40	ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ "ВОЙНІВСЬКА ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ РИБАЛОК"	28000, Кіровоградська обл., м. Олександрія, вул. Шахтарська, буд.5, кв. 2 0501069037	Кругляк Артем Сергійович
41	Громадська організація "Луганський карповий клуб"	28335, Кіровоградська обл., Петрівський район, с. Луганка, вул. Гагаріна, буд. 21а 0675212659	Овчаренко Анатолій Петрович
42	Громадська організація "Рибаки Петрове"	27450, Кіровоградська обл., Знам'янський район, с. Петрове, пров. Новий, буд. 6 0505351943; 0970251683	Шмуратова Оксана Володимирівна
43	Громадська організація "ЦЕНТР ДОПОМОГИ І ЗАХИСТУ ТВАРИН У БОБРИНЕЦЬКОМУ РАЙОНІ "ЧОТИРИ ЛАПИ"	27200, Кіровоградська обл., Бобринецький район, м. Бобринець, вул. Миколаївська, буд. 11, кв.37	Лашкул Тамара Миколаївна
44	Громадська організація "РИБАЛКИ ІНГУЛУ УСТИНІВСЬКОГО РАЙОНУ КІРОВОГРАДСЬКОЇ ОБЛАСТІ"	28627, Кіровоградська обл., Устинівський район, с. Інгульське, вул. Спортивна, буд. 11	Чумаченко Олександр Сергійович
45	Кіровоградська обласна громадська організація "ЕКО Рух"	Кіровоградська обл., м. Кіровоград, вул. Орджонікідзе, буд. 7 кім. 46	Репало Валерій Михайлович
46	Кіровоградська обласна громадська організація "Екологічний щит"	Кіровоградська обл., м. Кіровоград, Тімірязєва,84- 112	Давида Олександр Миколайович
47	Кіровоградська обласна організація "Молодіжна	Кіровоградська обл., м. Кіровоград,	Вовк Валентин Михайлович

	екологічна громадська асоціація "Екосвіт"	пров.Театральний,8	
48	Громадська організація "Кіровоградське обласне Товариство лісівників"	25006, Кіровоградська обл., м. Кропивницький, Подільський район, вул.Тараса Карпи, буд. 76, кабінет 2 22-06-03	Середюк Олег Олексійович
49	Устинівська районна організація Українського товариства мисливців та рибалок	Кіровоградська обл., Устинівський район, смт. Устинівка, вул. Ювілейна, 5	Григорєв Віктор Іванович
50	Громадська організація "Добровільне незалежне екологічне об'єднання "Зелений світ"	28000, Кіровоградська обл., м. Олександрія, пр-т. Соборний, будинок 77, кабінет 101 (05235) 7-85-20	Саламаха Ганна Іванівна
51	Громадська організація "ЕКО+"	28000, Кіровоградська обл., м. Олександрія, вул. Київська, 145 0673891266; 0957962478	Єфімов Олександр Вікторович
52	"Долинський риболовний клуб"	28500, Кіровоградська обл., Долинський район, м. Долинська, вул. Генерала-Майора Лазарева, буд. 16, кв. 1.	Левченко Євген Олександрович
53	Громадська організація "Молодіжненський клуб риболовів"	28524, Кіровоградська обл., Долинський район, смт. Молодіжне, вул. Гордієнка, буд. 4, квартира 9.	Шукайло Олександр Вікторович
54	Громадська організація "Рибалок-любителів Варварівка Долинського району Кіровоградської області"	28510, Кіровоградська обл., Долинський район, с. Варварівка, вулиця 70 річчя Жовтня, буд. 35.	Іващенко Володимир Петрович
55	ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ "ЕКОЛОГІЧНА ВАРТА ПРИДНІПРОВ'Я"	27500, Кіровоградська обл., м. Світловодськ, вул. Героїв України, буд. 96, кім.6 +380976381373	Завялов Олександр Вікторович
56	Громадська організація "Клуб Рибалок Іванівки"	27544, Кіровоградська обл., Світловодський район, с. Іванівка, вул.Першотравнева, буд. 6	Бердник Іван Іванович
57	Громадська організація "Івангородські рибалки"	27324, Кіровоградська обл., Олександрівський район, с. Івангород, вул. Шевченка, буд. 198 а, кв. 14 +380978146422, +380683674322	Лісовий Василь Миколайович

58	ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ "ОБ'ЄДНАННЯ ГРОМАДЯН ГОРОДНИКІВ "ТЮЛЬПАН"	28400, Кіровоградська обл., Компаніївський район, сmt. Компаніївка, вул. Дружби, буд. 61 +380963306334; +380984040659	Лазаренко Олександр Вікторович
59	Кіровоградська обласна молодіжна організація "Еко рух"	Кіровоградська обл., м. Кіровоград, вул. Орджонікідзе,7	Косаренко Дмитро Анатолійович
60	ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ "ЕКО- АЛЬЯНС 4.0."	25005, Кіровоградська обл., м. Кіровоград, Кіровський район, вул.Добровольського, будинок 1, корпус 1, офіс № 316 050-341-01-29	Неділько Сергій Миколайович
61	ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ "ЕКО ЛІГА ЦЕНТР"	25013, Кіровоградська обл., м. Кіровоград, Кіровський район, вул. Пацаєва, буд. 5, корпус 3, квартира № 61 050-704-41-99	Осокіна Аліна Петрівна
62	Кіровоградська обласна громадська організація "Екологічна громадська варта"	Кіровоградська обл., м. Кіровоград, вул. Маланюка, 2	Злакоман Сергій Леонідович
63	Кіровоградська обласна дитяча громадська екологічна організація "Біосвіт"	Кіровоградська обл., м. Кіровоград, вул. Леваневського, 2-б	Мехеда Аліна Миколаївна
64	Молодіжна екологічна спілка Кіровоградщини	Кіровоградська обл., м. Кіровоград, вул. Новгородська, б. 66, кв. 2	Карауш Володимир Володимирович
65	ВІДОКРЕМЛЕНИЙ ПІДРОЗДІЛ ГРОМАДСЬКОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ "ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ ЕКОЛОГІЧНИЙ КОНТРОЛЬ" КІРОВОГРАДСЬКА ОБЛАСНА ОРГАНІЗАЦІЯ	25050, Кіровоградська обл., м. Кіровоград, Кіровський район, просп.Правди, буд. 70, кв. 433 0930356741	Романів Мирон Йосипович
66	Незалежна громадська організація "Український екологічний фонд сприяння ЮНЕСКО"	Кіровоградська обл., м. Кіровоград, вул. Острівська, 2, корпус 2	Шмідт Віктор Федорович
67	Кіровоградський обласний дитячий екологічний центр "Екзампей" при Кіровоградському колегіумі	Кіровоградська обл., м. Кіровоград, вул.Володарського,25	Бабанська Ніна Ігорівна
68	Новгородківська районна дитяча організація "Екологічний дитячо - юнацький центр "Паросток"	Кіровоградська обл., Новгородківський район, с. Петрокорбівка, вул. Миру	Сулима Софія Львівна
69	Громадська організація "СВІТ ЕКОСТАНУ"	28000, Кіровоградська обл., м. Олександрія, вул. 6-го	Цапко Сергій Олександрович

		Грудня, буд. 41 +380978266384	
70	Дитяча організація "Соколи"	Кіровоградська обл., м. Кіровоград, вул. Декабристів, 31	Куркіна Олена Володимирівна
71	Новоукраїнська міська дитяча громадська організація "Екологічні детективи"	Кіровоградська обл., Новоукраїнський район, м. Новоукраїнка, вул. Воровського, 57	Міркунова Ірина Валеріївна
72	Кіровоградська обласна молодіжна громадська організація "Студентське товариство охорони природи"	Кіровоградська обл., м. Кіровоград, пр.Університетський,8	Шегеньова Анастасія Валеріївна
73	ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ "МАЙБУТНЄ БЕЗ МЕЖ"	27500, Кіровоградська обл., м. Світловодськ, вул.Героїв України, буд. 50, кім.14 +380931357656, +380675357989, +380969510996	Курусь Ганна Василівна
74	Громадська організація "СТЕМ - АЛЬЯНС 4.0"	25005, Кіровоградська обл., м. Кіровоград, Кіровський район, вул.Добровольського, буд. 1,кабінет №319А 0969279122	Ковальов Юрій Григорович
75	Громадська організація Кластер "ІТ-АЛЬЯНС 4.0"	25005, Кіровоградська обл., м. Кіровоград, Кіровський район, вул. Добровольського, буд. 4, офіс №101 0501954608	Неділько Сергій Миколайович
76	Громадська організація "Оріана"	28400, Кіровоградська обл., Компаніївський район, смт. Компаніївка, вул. Дружби, буд. 1 А, кв. № 2	Бокова Оксана Анатоліївна
77	ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ "КРИЛА МИСТЕЦТВ"	25006, Кіровоградська обл., м. Кропивницький, Подільський район, вул. Ушакова, буд. 1А, кімн.104 +380632212507	Запісочна Олена Анатоліївна
78	Громадська організація "Флора"	25009, Кіровоградська обл., м. Кіровоград, Кіровський район, вул. Курганна 36/18	Шестакова Людмила Володимирівна
79	Кіровоградська обласна громадська організація "Екологія та Соціальний захист"	Кіровоградська обл., Бобринецький район, с. Дібрівка, вул. Тельмана, 15	Могиленко Микола Миколайович

80	ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ "БІОМ"	25009, Кіровоградська обл., м. Кіровоград, Кіровський район, вул. Яновського, буд. 102, кв. № 24 050-723-51-89	Давида Олександр Миколайови
81	Громадська організація "Попівчанка плюс"	28104, Кіровоградська обл., Онуфріївський район, с. Попівка, вул.Леніна, буд.75 0967661341	Госик Ігор Анатолійович
82	ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ "ГРОМАДСЬКИЙ ВЧИНОК"	25001, Кіровоградська обл., м. Кіровоград, Кіровський район, вул. Куроп'ятникова, буд. 2, офіс № 6 050-487-80-87	Леонов Сергій Сергійович
83	Громадська організація "Мир води"	28000, Кіровоградська обл., м. Олександрія, вул. 6-го Грудня, буд. 41 +380661498014	Ободенко Надія Василівна
84	Громадська організація "Аквакультура"	28000, Кіровоградська обл., м. Олександрія, вул. 6-го Грудня, буд.41 +380509919433	Цапко Сергій Олександрович
85	Громадська організація "ДолинськаВтормат"	28500, Кіровоградська обл., Долинський район, м. Долинська, пров. Симона Петлюри, буд. 9А	Лященко Ірина Василівна
86	Знам'янський міський осередок "Зелений світ"	Кіровоградська обл., м. Знам'янка, вул.Чкалова, 32	Орел Микола Миколайович
87	Екологія та соціальний захист населення Бобринецького району	27200, Кіровоградська обл., Бобринецький район, м. Бобринець, пров. Набережний, буд. 12.	Поперечний Олексій Борисович

Перелік природоохоронних заходів, фінансування яких здійснювалось за рахунок коштів Державного фонду охорони навколишнього природного середовища у 2016-2018 роках

Таблиця 70

№ з/п	Назва природоохоронного заходу	Загальна кошторисна вартість (згідно з проектом), тис. грн.	Термін реалізації заходу (згідно з проектом)	Ступінь готовності природоохоронного заходу, %	Обсяг фактичних видатків з Державного фонду, тис. грн.	Обсяг фактичних видатків з інших джерел, тис. грн.	Інформація щодо стану виконання природоохоронного заходу (завершення або введення в експлуатацію)
1	2	3	4	5	6	7	8
2016 рік							
1	Реконструкція каналізаційних очисних споруд в м.Світловодську Кіровоградської області. Коригування	10254,509	2016-2017	36,2	3351,447	-	Продовжувалися роботи на об'єкті
2017 рік							
-	-	-	-	-	-	-	-
2018 рік							
1.	Реконструкція каналізаційних очисних споруд з новим будівництвом цеху механічного зневоднення осаду стічних вод по вул. Байкальській, 107 в м. Кропивницькому Кіровоградської області:	68 574,3	2014-2019	34	22 731,9	383,1	Продовжувалися роботи на об'єкті

Перелік природоохоронних заходів, фінансування яких здійснювалось за рахунок коштів обласного фонду охорони навколишнього природного середовища у 2016-2018 роках

Таблиця 71

№ з/п	Назва природоохоронного заходу	Загальна кошторисна вартість (згідно з проектом), тис. грн.	Термін реалізації заходу (згідно з проектом)	Ступінь готовності природоохоронного заходу, %	Обсяг фактичних видатків з обласного фонду, тис. грн.	Обсяг фактичних видатків з інших джерел, тис. грн.	Інформація щодо стану виконання природоохоронного заходу (завершення або введення в експлуатацію)
1	2	3	4	5	6	7	8
2016 рік							
1.	Виготовлення паспортів водних об'єктів на території Кіровоградської області	500,0	2016	0	494,0	0	завершений
2.	Створення захисних лісових насаджень на еродованих землях на території Кіровоградської області	2120,34	2016	0	664,607	0	завершений
3.	Проведення наукових досліджень з метою внесення змін до Переліку судинних рослин і тварин, занесених до Червоної книги України, які поширені на території Кіровоградської області і підлягають особливій охороні	85,0	2015-2016	59	50,0	0	завершений
4.	Видання екологічного паспорта Кіровоградської області за 2015 рік та Регіональної доповіді про стан навколишнього природного середовища Кіровоградської області за 2015 рік				58,32		завершений
5.	Проведення в області Дня довкілля				96,0		завершений

1	2	3	4	5	6	7	8
6.	Дослідження екологічного стану Кременчуцького водосховища в районі водозабору водогону «Дніпро-Кропивницький»	300,0	2016-2020	0	80,0		не завершений
7.	Забезпечення екологічно безпечного збирання, перевезення, зберігання, оброблення, видалення відходів на території Первозванівської сільської ради Кіровоградського району, Кіровоградської області				190,0		завершений
8.	Утилізація біоставків біля с.Первозванівка, Кіровоградського району, Кіровоградської області з оптимальним використанням зазначеної території. Розробка проектно-кошторисної документації				219,1		завершений
9.	Реконструкція історико-архітектурних гідроспоруд Онуфріївського парку-пам'ятки садово-паркового мистецтва загальнодержавного значення "Онуфріївський парк" (з виготовленням проектно-кошторисної документації)	7340,0	2016-2017	0	384,0	0	не завершений
10.	Берегоукріплювальні роботи довжиною 280 м Кременчуцького водосховища в районі с.Велика Андрусівка Світловодського району Кіровоградської області (з коригуванням проектно-кошторисної документації)	3900,0	2016	0	3000,0	0	не завершений
11.	Будівництво напірної каналізаційної мережі від багатоквартирних будинків по вул. Шевченка, с.Соколівське, Кіровоградського району, Кіровоградської області	2233,540	2016	0	906,3	0	не завершений

1	2	3	4	5	6	7	8
12.	Реконструкція системи водовідведення житлового масиву по вул. Козачий шлях в смт Онуфріївка Кіровоградської області (коригування)	1767,148	2016	0	1615,4	151,748	завершений
13.	Реконструкція системи каналізації смт Олександрівка, Олександрівського району Кіровоградської області	372,376	2016	0	324,0	48,376	завершений
14.	Реконструкція внутрішніх каналізаційних мереж будівлі дошкільного навчального закладу №4 «Казка» та зовнішніх мереж каналізації в межах території навчального закладу по вул.Щорса,9 у м.Долинська, Долинсь-кого району Кіровоградської області	130,872	2016	0	608,6	0	не завершений
15.	Реконструкція напірного каналізаційного колектору Олександрійського геріатричного пансіонату зі спеціаль-ним відділенням повул.Героїв Сталінграда, 10 в м. Олександрії	1497,622	2016	0	1281,2	215,8	завершений
16	Реконструкція очисних споруд КЗ «Кіровоградська обласна психіатричної лікарня» в селищі Новому м. Кропивницький (з виготовленням проектно-кошторисної документації)	10791,776	2016-2017	0	5000,0	0	не завершений
17	Реконструкція каналізаційної насосної станції в с.Степове, Кіровоградського району, Кіровоградської області	1714,024	2016	0	1698,5	0	завершений
18	Реконструкція русла річки Березівка (відновлення і підтримання сприятливого гідрологічного режиму та санітарного стану) в м. Олександрія Кіровоградської області	1489,217	2016	0	1246,8	0	не завершений

1	2	3	4	5	6	7	8
19	Реконструкція насосної станції та внутрішньодворових каналізаційних мереж с.Вільне Кіровоградського району, Кіровоградської області (з виготовленням проектно-кошторисної документації)	1360,172	2016	0	300,0	0	не завершений
20	Реконструкція системи відведення сирого осаду та надлишково активного мулу з впровадженням технології інтенсифікації процесу зневоднення осаду на мулових майданчиках Марто-Іванівських очисних споруд (Кіровоградська область, Олександрійський район, с.Марто-Іванівка)	4823,881	2016	0	4461,1	0	не завершений
21	Реконструкція системи транспортування стічних вод на каналізаційні очисні споруди в м.Знам'янці Кіровоградської області	4710,187	2014-2016	99	6,4	0	завершений
22	Проведення спеціальних заходів, спрямованих на зпобігання знищенню чи пошкодженню природних комплексів парку-пам'ятки садово-паркового мистецтва загальнодержавного значення "Хутір Надія"				100,0		завершений
23	Заходи з екологічної освіти, виховання екологічної культури та інформування населення щодо вирішення екологічних проблем регіону				40,0		завершений
2017 рік							
1.	Заходи з екологічної освіти, виховання екологічної культури та інформування населення щодо вирішення екологічних проблем регіону				30,0		завершений

1	2	3	4	5	6	7	8
2.	Проведення спеціальних заходів, спрямованих на запобігання знищенню чи пошкодженню природних комплексів парку-пам'ятки садово-паркового мистецтва загально-державного значення "Хутір Надія"				100,0		завершений
3.	Організація пошуку (дозиметричних вимірювань) «покинутих» і вразливих джерел іонізуючого випромінювання та радіоактивних відходів, що можуть бути виявлені за межами місць санкціонованого розміщення, у місцях зберігання і обробки сільгосп-продукції на територіях сільських рад області та військових частин і містечок				14,2		завершений
4.	Постійне проведення радіологічного моніторингу вмісту радону – 222 в повітрі приміщень дошкільних, шкільних та лікувальних закладів, робочих приміщень, місць загального користування з критичними показниками рівня дій, сейсмо-хіміко-радіаційних показників стану довкілля				105,0		завершений
5.	Виготовлення паспортів водних об'єктів на території Кіровоградської області				500,0		завершений
6.	Створення захисних лісових насаджень на еродованих землях на території Кіровоградської області				2377,8		завершений
7.	Видання екологічного паспорта Кіровоградської області за 2016 рік та Регіональної доповіді про стан навколишнього природного середовища Кіровоградської області за 2016 рік				60,0		завершений

1	2	3	4	5	6	7	8
8.	Проведення в області Дня довкілля				100,0		завершений
9.	Наукові дослідження з виявлення та обґрунтування доцільності заповідання цінних природних територій				60,0		завершений
10.	Заходи щодо охорони тваринного світу та боротьби з браконьерством (придбання матеріально-технічних засобів) на території Кіровоградської області				150,0		завершений
11.	Проведення наукових досліджень з метою внесення змін до Переліку судинних рослин і тварин, які підлягають особливій охороні на території Кіровоградської області				85,0		завершений
12.	Дослідження екологічного стану Кременчуцького водосховища в районі водозабору водогону "Дніпро-Кіровоград"				120,0		завершений
13.	Забезпечення екологічно безпечного збирання, перевезення, розміщення та захоронення відходів на території Кіровоградської області (КП "Теплоенергетик", м.Кропивницький)				1800,0		завершений
14.	Забезпечення екологічно безпечного збирання, перевезення, зберігання, оброблення, видалення відходів на території Первозванівської сільської ради Кіровоградського району, Кіровоградської області				190,0		завершений
15.	Проведення наукових досліджень з виявлення та обґрунтування доцільності заповідання частини прибережної захисної смуги русла річки Інгулець на території Цибулівської сільської ради Знам'янського району				35,0		завершений

1	2	3	4	5	6	7	8
16.	Видання поліграфічної продукції з екологічної тематики				30,0		завершений
17.	Розроблення концепції Державної екологічної цільової програми радіаційного захисту населення на території Кіровоградської області				195,0		завершений
18.	Реконструкція історико-архітектурних гідроспоруд Онуфріївського парку-пам'ятки садово-паркового мистецтва загальнодержавного значення "Онуфріївський парк" з виготовленням проектно-кошторисної документації)				15,0		не завершений
19.	Реконструкція очисних споруд для КЗ "Кіровоградська обласна психіатрична лікарня" в селищі Новому м. Кропивницький Кіровоградської області (з виготовленням проектно-кошторисної документації)	13527,2	2016-2017	40	7852,1	-	введений в експлуатацію
20.	Реконструкція внутрішніх каналізаційних мереж будівлі дошкільного навчального закладу №4 "Казка" та зовнішніх мереж каналізації в межах території навчального закладу по вул.Щорса, 9 у м.Долинська, Долинського району Кіровоградської області	1602,9	2016-2017	40	785,282	-	введений в експлуатацію
21.	Реконструкція системи відведення сирого осаду та надлишково активного мулу з впровадженням технології інтенсифікації процесу зневоднення осаду на мулових майданчиках Марто-Іванівських очисних споруд (Кіровоградська область,	5461,1	2016-2017	82	999.5		введений в експлуатацію

	Олександрійський район, с.Марто-Іванівка) (коригування)						
22.	Будівництво каналізаційних очисних споруд з їх підключенням до мереж в м.Долинська Кіровоградської області (з виготовленням проектно-кошторисної документації)	920,0	2017-2018	0	769,8		не завершений
23.	Реконструкція комплексу гідрогеологічних свердловин для геолого-економічної оцінки запасів підземних вод Лозуватської ділянки Долинського водозабору і здійснення заходів по застосуванню раціональних, економічно безпечних технологій видобування та недопущення порушення наднормативних втрат і погіршення якості підземних питних вод (з виготовленням проектно-кошторисної документації)	10261,0	2017-2018	0	635,9		не завершений
24.	Будівництво напірної каналізаційної мережі від багатоквартирних будинків по вул. Шевченка, с.Соколівське, Кіровоградського району, Кіровоградської області (коригування)	2712,2	2016-2017	90	92,3		завершений
25.	Берегоукріплювальні роботи довжиною 280 м Кременчуцького водосховища в районі с. Велика Андрусівка Світловодського району Кіровоградської області (коригування)	5788,9	2016-2017	42	3256,8		завершений
26.	Реконструкція окремих конструктивних елементів водопропускної споруди на р.Синиця по вул.Заводська в м.Благовіщенське Кіровоградської області (з виготовленням проектно-кошторисної документації)	4000,0	2017-2018	0	39,4		не завершений

1	2	3	4	5	6	7	8
27.	Реконструкція каналізаційних очисних споруд з їх підключенням до мережі смт Власівка, Кіровоградської області (з виготовленням проектно-кошторисної документації)	1480,0	2017-2018	0	383,0		не завершений
28.	Будівництво очисних споруд потужністю 50 м.куб./добу на території Знамянського психоневрологічного інтернату у м.Знамянка, Кіровоградської області по вул. Соборна, 148 (з виготовленням проектно-кошторисної документації)	1785,0	2017	0	30,0		не завершений
2018 рік							
1.	Заходи з екологічної освіти, виховання екологічної культури та інформування населення щодо вирішення екологічних проблем регіону				30,0		завершений
2	Проведення спеціальних заходів, спрямованих на запобігання знищенню чи пошкодженню природних комплексів парку-пам'ятки садово-паркового мистецтва загальнодержавного значення «Хутір Надія»				100,0		завершений
3	Видання матеріалів обласної краєзнавчої науково-практичної конференції «Суспільні і природничі дослідження та охорона природи Кіровоградської області: музеєзнавчі аспекти				10,0		завершений

1	2	3	4	5	6	7	8
4	Організація пошуку (дозиметричних вимірювань) «покинутих» і вразливих джерел іонізуючого випромінювання та радіоактивних відходів, що можуть бути виявлені за межами місць санкціонованого розміщення, у місцях зберігання і обробки сільгосппродукції на територіях сільських рад області та військових частин і містечок				14,2		завершений
5	Постійне проведення радіологічного моніторингу вмісту радону – 222 в повітрі приміщень дошкільних, шкільних та лікувальних закладів, робочих приміщень, місць загального користування з критичними показниками рівня дій, сейсмо-хіміко-радіаційних показників стану довкілля				105,0		завершений
6	Впровадження системної інформаційної та науково-просвітницької роботи з населенням. Виготовлення інформаційних, методичних та пізнавальних матеріалів				35,0		завершений
7	Проведення в області заходів з озеленення території міст і сіл				195,0		завершений
8	Заходи щодо охорони тваринного світу та боротьби з браконьерством				190,0		завершений
9	Видання екологічного паспорта Кіровоградської області за 2016 рік та Регіональної доповіді про стан навколишнього природного середовища Кіровоградської області за 2016 рік				60,0		завершений
10	Проведення в області Дня довкілля				195,0		завершений

1	2	3	4	5	6	7	8
11	Реконструкція гідротехнічних споруд з частковою розчисткою русла та кріплення берегів р.Боковенька на території дендрологічного парку загальнодержавного значення "Веселі Боковеньки" (виготовлення проектно – кошторисної документації).				361,0		виготовлено проект
12	Дослідження екологічного стану Кременчуцького водосховища в районі водозабору водогону "Дніпро-Кіровоград				100,0		завершений
13	Створення захисних лісових насаджень на еродованих землях на території Кіровоградської області				3263,6		завершений
14	Збирання та перевезення для подальшої утилізації або видалення та знешкодження зневодненого в природних умовах осаду мулових майданчиків Марто-Іванівських каналізаційних очисних споруд (Кіровоградська область, Олександрійський район, с.Марто-Іванівка				970,0		завершений
15	Впорядкування Світловодського звалища твердих побутових відходів у м.Світловодськ, Кіровоградської області				196,8		завершений
16	Проведення науково-практичних конференцій і семінарів, організація виставок, фестивалів та інших заходів щодо пропаганди охорони навколишнього природного середовища, видання поліграфічної продукції з екологічної тематики				130,0		завершений

1	2	3	4	5	6	7	8
17	Забезпечення екологічно безпечного видалення, перевезення та зберігання відходів на очисних спорудах селища Власівка, м.Світловодська, Кіровоградської області.				970,0		завершений
18	Розчистка русла річки Кам'янка в межах Новомиколаївської сільської ради Новгородківського району Кіровоградської області.				82,2		завершений
19	Наукові дослідження з виявлення та обґрунтування доцільності заповідання цінних природних територій				182,0		завершений
20	Озеленення прилеглої території Протопопівської амбулаторії загальної практики сімейної медицини комунального неприбуткового підприємства "Центр первинної медико-санітарної допомоги Олександрійської районної ради Кіровоградської області"				100,0		завершений
21	Ущільнення твердих побутових відходів та присипання їх інертним матеріалом на Світловодському звалищі твердих побутових відходів				196,6		завершений
22	Обвалування Світловодського звалища твердих побутових відходів"				196,6		завершений
23	Реконструкція комплексу гідрогеологічних свердловин для геолого-економічної оцінки запасів підземних вод Лозуватської ділянки Долинського водозабору і здійснення заходів по застосуванню раціональних, економічно	11 669,6	2018-2019	0	6 995,4		не завершений

	безпечних технологій видобування та недопущення порушення наднормативних втрат і погіршення якості підземних питних вод (з виготовленням проектно-кошторисної документації)						
24	Реконструкція гідротехнічної споруди ставка на території Плетеноташлицької сільської ради Маловисківського району Кіровоградської області (коригування)	3 692,1	2018-2019	0	7,6		не завершений
25	"Реконструкція окремих конструктивних елементів водопропускної споруди на р. Синиця по вул. Заводська в м. Благовіщенське Кіровоградської області (з виготовленням проектно-кошторисної документації)"	1 500,0	2018	0	132,2		не завершений
26	"Реконструкція очисних споруд потужністю 150 м.куб/добу в смт Новгородка Кіровоградської області"	15 658,8	2018-2019	0	15 191,6		не завершений
29	Реконструкція каналізаційної насосної станції в с.Степове Кіровоградського району, Кіровоградської області (коригування)".	1714,0	2016-2018	100	8,5		завершений
30	"Реконструкція очисних споруд КЗ "Кіровоградська обласна психіатрична лікарня" в селищі Новому м.Кіровограда" (з виготовленням проектно-кошторисної документації).	13 980,0	2016-2018	100	84,8		завершений
31	Ущільнення твердих побутових відходів та присипання їх інертним матеріалом на Знам'янському звалищі твердих побутових відходів				198,2		завершений

1	2	3	4	5	6	7	8
32	Впорядкування Знам'янського звалища твердих побутових відходів				198,4		завершений
33	Обвалування Світловодського звалища твердих побутових відходів"				198,2		завершений
34	Будівництво каналізаційних очисних споруд з їх підключенням до мереж в м.Долинська Кіровоградської області (з виготовленням проектно-кошторисної документації)"				658,5		виготовлено проект
35	Нове будівництво системи водовідведення з підключенням до централізованих мереж водовідведення ОКВП "Дніпро - Кіровоград" КП "Знам'янська обласна бальнеологічна лікарня" по вул.Героїв Чорнобиля, 6 м.Знам'янка та Знам'янського психоневрологічного інтернату з геріатричним відділенням по вул.Соборна, 148, м.Знам'янка (з виготовленням проектно-кошторисної документації).				450,8		виготовлено проект

XVIII. Основні екологічні проблеми області

Визначення пріоритетних екологічних проблем регіону побудоване на оцінці екологічної ситуації області з використанням соціально-економічних, статистичних показників (обсягивикидів, скидів), показників стану водного та повітряного середовищ, зокрема, нормативів якості водних ресурсів, атмосферного повітря; нормативів скиду забруднюючих речовин у водні об'єкти, просторових та часових масштабів прояву негативних процесів.

1 Основні чинники та критерії для визначення найважливіших екологічних проблем, у тому числі пов'язані із:

1.1) Забрудненням атмосферного повітря викидами забруднюючих речовин від промислових підприємств.

Статистична звітність зафіксувала, що обсяги викидів забруднюючих речовин у повітря від стаціонарних джерел у 2018 році склали 12,17 тис. т, що на 0,17 % менше ніж у 2017 році. У 2017 році викиди склали 12,2 тис. тонн, що на 3,4% більше порівняно з 2014 році (11,8 тис. т) та 2016 роком (11,8 тис. т), але водночас майже на 15,9 % менше у відношенні до 2015 року (14,5 тис. т).

Якщо порівняти обсяги викидів забруднюючих речовин у повітря від стаціонарних джерел за 2018 рік з Миколаївською (13,1 тис. т.), Одеською (37,4 тис. т), Черкаською (57,9 тис.т), Полтавською (52,1 тис. т), Вінницькою (97,3 тис. т) та Дніпропетровською (614,3 тис. т) областями, то Кіровоградська область має значно менші обсяги викидів.

Обсяг викидів забруднюючих речовин у повітря від стаціонарних джерел по Кіровоградській області складає 0,49 % від загального обсягу викидів по Україні.

Обсяг викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел на одну особу у 2018 році склав 12,8 кг, що суттєво менше порівняно із сусідніми з Дніпропетровською (190,9 кг), Вінницькою (62,1 кг), Полтавською (37,1 кг) та Черкаською (47,7 кг) областями. Проте знаходимось майже на рівні з Миколаївською (11,5 кг) та Одеською (15,7 кг) областями.

Порівняно з іншими регіонами України стан атмосферного повітря Кіровоградщини в цілому задовільний.

1.2) забрудненням водних об'єктів скидами забруднюючих речовин із зворотними водами промислових підприємств, підприємств житлово-комунального господарства.

Сучасний стан поверхневих водних об'єктів області формується під антропогенним впливом суб'єктів господарювання.

За даними звітності 2-ТП (водгосп) водокористувачами області в 2018 році було забрано 163,7 млн. м³ води, що на 35,5 млн.м³, або на 17,8 % менше, ніж у попередньому році. Із загального обсягу із поверхневих водних джерел забрано – 146,78 млн. м³ та із підземних – 16,92 млн.м³.

Протягом 2018 року використано всього свіжої води 37,67 млн.м³, в тому числі на виробничі потреби – 16,29 млн.м³, на питні та санітарно-гігієнічні потреби – 18,35 млн.м³ води, зрошення – 2,898 млн.м³ та інші потреби – 0,123 млн.м³.

Фактичний скид зворотних вод в поверхневі водні об'єкти склав 24,88 млн.м³, з них забруднених – 3,319 млн.м³, нормативно чистих без очистки – 1,294 млн.м³, нормативно очищених – 12,72 млн.м³, що пройшли очистку на біологічних та механічних очисних спорудах.

Скидання зворотних вод у водні об'єкти області у 2018 році здійснювало 26 водокористувачів, з них скидання забруднених і недостатньо очищених зворотних вод здійснювало 14 водокористувачів.

Скидання недостатньо очищених вод, у порівнянні з 2017 роком збільшилось на 1,99 млн.м³ та складає 13,34 % від загального скиду зворотних вод.

1.3) проблеми щодо умов скидання шахтних і кар'єрних вод у водні об'єкти -скидання мінералізованих шахтних вод без очистки.

1.4) забрудненням підземних водоносних горизонтів.

- наявність місць акумуляції комунальних і побутових відходів;
- с/г та інші угіддя, на яких застосовуються добрива, пестициди та інші хімічні речовини;
- промислові майданчики підприємств, поля фільтрації, скважини та інші гірничі виробки.

1.5) порушенням гідрологічного та гідрохімічного режиму малих річок регіону.

Всього на території області налічується 1599 водотоків, загальною довжиною 7233,6 км, в тому числі це 2 великі річки, 8 середніх річок, довжиною 784,5 км та 1589 малих річок, довжиною 6318,4 км. Із загальної кількості водотоків майже 74 % частково або повністю пересихаючі.

Для покращення гідрологічного стану річок щорічно органами водного господарства на початку року встановлюються режими експлуатації ставків та водосховищ, які затверджуються територіальним органом Держводагентства. Для недопущення висихання водотоків режимами встановлюються санітарні попуски із водойм.

У 2018 році було розроблено 1087 режимів експлуатації водойм.

Станом на 1 січня 2019 року надано в оренду 1142 водні об'єкти. Більше ніж 90% орендованих водойм використовується для рибогосподарських потреб.

1.6) поводженням з відходами I-III класів небезпеки.

Протягом 2014 – 2017 років у розрахунку на одну особу у Кіровоградській області утворено 5,4 кг відходів I-III класів небезпеки та

40385 кг відходів IV класу небезпеки у 2014 році; 6,5 кг відходів I-III класів небезпеки та 39143 кг відходів IV класу небезпеки у 2017 році.

Переважну частину відходів кожен рік складали відходи IV класу небезпеки. Але при цьому спостерігається тенденція до збільшення кількості відходів 1-3 класів небезпеки (з 5,4 кг у 2014 р. до 6,5 кг у 2017 р.)

При цьому середній показник по Україні становить 14,2 кг відходів I-III класів небезпеки та 8601 кг відходів IV класу небезпеки у 2017 році.

1.7) утилізацією відходів гірничодобувної, металургійної, енергетичної та інших галузей промисловості.

Згідно із даними державного статистичного спостереження за підсумками 2017 року у Кіровоградській області утворилося 37,623 млн. т відходів, це на 9,3 % більше порівняно з 2016 роком, з них побутових 153894,5 т, а відходів за I – III класами небезпеки – 6205,837 т., IV – 37,617 млн т.

Частка відходів, видалених у спеціально відведені місця чи об'єкти, у загальному обсязі утворених відходів складає 95,2 %.

У 2017 році із 37,623 млн. т утворених в цілому по області відходів, 34,280 млн. т (або 91%) складають відходи ПрАТ "Центральний гірничо-збагачувальний комбінат".

Таким чином, із року в рік понад 90% у структурі утворюваних в області відходів складають відходи виробничої діяльності зазначеного підприємства.

ТОВ "Побужський феронікелевий комбінат", з квітня 2018 року здійснює переробку утворених в процесі господарської діяльності відходів, а саме, шлаків нікелевих (перша та друга плавка) в термічних процесах металургії металів кольорових інших. Протягом 2018 року на підприємстві утворилося 993,719 тис. т даного виду відходів, з яких на рекультивацію – 825,240 тис. т, продаж – 38,752 тис. т, підсипка доріг – 14,376 тис. т, перероблено – 48,713 тис. т.

1.8) проблемами природно-заповідного фонду.

В області постійно ведеться цілеспрямована робота з підготовки та організації заходів з питань створення нових територій та об'єктів природно-заповідного фонду. Проте є деякі проблеми, які стримують розвиток заповідної справи в області у практичному плані:

- неузгодженість і недосконалість законодавства (земельного, лісового, природоохоронного та законодавства про місцеве самоврядування) у частині заповідної справи;

- відсутність механізмів економічного стимулювання для створення нових об'єктів природно-заповідного фонду та відшкодування збитків землекористувачам, а також механізму викупу земельних ділянок для заповідання;

- відмова відповідних організацій та державних органів надавати погодження на заповідання територій з огляду на корпоративний чи індивідуальний інтерес в приватизації цінних земельних ділянок;

- передача під охорону територій та об'єктів природно-заповідного фонду;
- винесення меж в натуру вже існуючих територій та об'єктів природно-заповідного фонду;
- відсутність фінансування на місцевому рівні та недостатнє фінансування на державному рівні для виконання заходів щодо створення нових об'єктів природно-заповідного фонду та охорони і утримання існуючих об'єктів ПЗФ;
- недосконалість та недостатня якість земельної кадастрової документації;
- великий відсоток розораності земель області.

Крім того, у регіоні великий відсоток територій, які використовуються в сільському господарстві. Внаслідок цього, ускладнено процес пошуку та створення нових та розширення існуючих територій природно-заповідного фонду.

2. Аналіз найважливіших екологічних проблем

1) що вимагають вирішення на міжнародному рівні

1. Відсутність міжнародних інвестицій в галузі переробки та утилізації твердих побутових відходів.

2) проблеми загальнодержавного значення

1. Забруднення атмосфери викидами промислових підприємств та автотранспорту.
2. Забруднення водних об'єктів недостатньо-очищеними стічними водами від комунальних господарств та промислових підприємств.
3. Забруднення навколишнього природного середовища твердими побутовими відходами.
4. Безконтрольне використання пестицидів і отрутохімікатів.
5. Виснаження та деградація землі внаслідок вирубки лісосмуг та недодержання сівозмін сільськими господарствами (виробниками).
6. Відсутність сучасних механізмів стосовно заповідання територій в умовах відсутності вільних територій та безконтрольного використання земель для сільськогосподарського виробництва.
7. Створення загальнодержавної комплексної системи моніторингу стану навколишнього природного середовища.
8. Затвердження Державної цільової програми радіаційного і соціального захисту населення Кіровоградської області та міста Кропивницького.
9. Вирішення питання рекультивації Хвостовища в балці "Щербаківська" ДП "Схід ГЗК" та створення нового безпечного об'єкту для захоронення відходів ДП "Схід ГЗК".
10. Реконструкція очисних споруд шахти "Інгульська" ДП "Схід ГЗК".

3) проблеми місцевого значення

1. Відсутність сучасних полігонів твердих побутових відходів в населених пунктах області або заводів з переробки твердих побутових відходів.
2. Перевищення середньорічних гранично допустимих концентрацій в атмосферному повітрі в містах обласного зазначення, зокрема, Кропивницький, Світловодськ, Олександрія по пилу та формальдегіду.
3. Відсутність Регіонального плану управління відходами.

4) проблеми, вирішення яких не вимагає залучення значних матеріальних (фінансових) ресурсів

1. Паспортизація місць видалення твердих побутових відходів – сільських, селищних та міських сміттєзвалищ.
2. Покращення стану поводження з твердими побутовими відходами, розробка схем санітарного очищення населених пунктів та правил благоустрою територій населених пунктів, ліквідація несанкціонованих сміттєзвалищ, впровадження роздільного збирання відходів від населення, рекультивация існуючих звалищ.
3. Еколого – просвітницьке виховання населення.
4. Будівництво сміттєпереробних заводів.
5. Будівництво нових або реконструкція існуючих очисних споруд.
6. Створення обласної електронної системи моніторингу.

**Відповідальні виконавці розділів Екологічного паспорту
Кіровоградської області за 2018 рік**

1.	Загальна характеристика.....	Гоменюк Г.О.(32-07-96) Гладенький С.І.(36-10-31)
2.	Чисельність населення	Гоменюк Г.О. (32-07-96) Гладенький С.І. (36-10-31)
3.	Фізико-географічна характеристика	Гоменюк Г.О. (32-07-96) Гладенький С.І. (36-10-31)
4.	Перелік екологічно небезпечних об'єктів	Ткаліч Т.В. (32-08-92)
5.	Атмосферне повітря	Клименко А.В. (32-08-92)
6.	Водні ресурси	Хомич А.П. (32-08-92) Ткаліч Т.В. (32-08-92) Клименко А.В. (32-08-92) (табл.7) Гладенький С.І. (36-10-31) (табл.8)
7.	Земельні ресурси	Гоменюк Г.О. (32-07-96) Лазаренко С.І. (32-10-90) Гладенький С.І. (36-10-31) (табл.21)
8.	Лісові ресурси	Гоменюк Г.О. (32-07-96) Гладенький С.І. (36-10-31)
9.	Рослинний світ	Гоменюк Г.О. (32-07-96) Гладенький С.І. (36-10-31)
10.	Тваринний світ	Гоменюк Г.О. (32-07-96) Гладенький С.І. (36-10-31)
11.	Природно-заповідний фонд	Гоменюк Г.О. (32-07-96) Гладенький С.І. (36-10-31)
12.	Формування екологічної мережі	Гоменюк Г.О. (32-07-96) Гладенький С.І. (36-10-31)
13.	Поводження з відходами та небезпечними	Хомич А.П. (32-08-92)

- речовинами..... Ткаліч Т.В. (32-08-92)
Лазаренко С.І. (32-10-90)
(табл..60)
14. Радіаційна
безпека..... Хомич А.П. (32-08-92)
Ткаліч Т.В. (32-08-92)
15. Моніторинг
довкілля..... Ткаліч Т.В. (32-08-92)
Лазаренко С.І. (32-10-90)
(табл..65)
16. Міжнародне
співробітництво..... Гоменюк Г.О. (32-07-96)
Лазаренко С.І. (32-10-90)
17. Планування природоохоронної
діяльності..... Гоменюк Г.О. (32-07-96)
Лазаренко С.І. (32-10-90)
18. Основні екологічні проблеми області
..... Ткаліч Т.В. (32-08-92)
Лазаренко С.І.(32-10-90)
Гладенький С.І. (36-10-31)
Клименко А.В. (32-08-92)